

KULTUR. Kulturföreningen Katrina presenterar en världsstjärna på kultur- och kongresshuset Alandicas stora scen i augusti. Det är mezzosopranen **Anne Sofie von Otter** som tackat ja till att ge en konsert i Mariehamn. Den 18 augusti framträder von Otter tillsammans med pianisten **Bengt Forsberg**. Cellisten **Svante Henryson** medverkar också.

SIDAN 8

HD-beslut gör åländsk pappa betalningsskyldig

Går emot både Ålands tingsrätt och Åbo hovrätt

NYHETER. Högsta domstolen fattade förra veckan beslut i ett fall som gått genom de rättsliga instanserna allt sedan 2002.

HD-beslutet innebär att pappan till två åländska barn har varit, och är, skyldig att betala underhåll till dem efter föräldrarnas

skilsmässa. Både Ålands tingsrätt och Åbo hovrätt har tidigare kommit till en annan slutsats.

I och med beslutet är pappan nu skyldig att betala över 5.000 euro till barnen retroaktivt, och han måste också betala barnens rätts-

gångskostnader i tingsrätten, hovrätten och Högsta domstolen på drygt 4.000 euro.

Nya Åland berättade om det unika fallet i samband med att Högsta domstolen gav prövningstillstånd i maj i fjol.

SIDAN 3

Olika färger. Till höger om entrén har den mörkgrå fasaden en betydligt ljusare yta. Det ska dock inte bli för långvarigt.

Foto: JAN KRONHOLM

Ojämn fasad ska jämnas ut

NYHETER. Två vitflammiga rektanglar har uppstått på Alandicas södra fasader. Väder och vind ska dock jämna ut färgen.

–Om det inte blir utjämnat får vi det förändrat av entreprenören genom garantin, säger **Göran Frantzén**, överinspektör vid landstapsregeringens byggnadsbyrå.

SIDAN 4

Lugnande grönt. Ungefär 18 meter berg finns ovanför den här gröna korridoren. Färgen är vald för att den sägs lindra klaustrofobi, säger anläggningsman Lennart Alexandersson. Foto: JONAS EDSVIK

Berget har inga hemligheter

REPORTAGE. Under berget mellan Ämbetshuset och Ålands museum finns 19.000 kubikmeter utrymme som väntar på katastrofen. Det är härifrån Åland skall organiseras om

bomber faller eller luften blir förorenad.

Alla större städer i Finland har skyddsrum som Bergsskyddet i Mariehamn. På de flesta orter är det militären som sköter om anlägg-

ningen, därför är öppenheten i Mariehamn ganska unik.

–Här har vi inga hemligheter, säger **Lennart Alexandersson**.

SIDORNA 12-13

IFK mot Atlético kan bli verklighet

SPORT. IFK Mariehamn mot spanska stjärnlaget Atlético Madrid och kanske även Djurgården med **Daniel Sjölund** på plats.

På det upplägget arbetar just nu Ålands penningautomatförenings PR-chef **Christer Mattsson** inför sommaren.

–I stort sett är det bara ett datum som fattas, säger "Krille".

SIDAN 18

Elly fyller 100 år

FAMILJEN. Att vara nöjd med det som livet ger – den filosofin har jomalaffickan **Elly Johansson** burit med sig genom åren.

Möt en pigg och glad 100-åring i dagens Pratsund.

SIDAN 6

Foto: ERKKI SANTAMALA

Ny rörelse mot kärnkraft

MILJÖN. Nu finns det en nystartad åländsk rörelse som motståndare till kärnkraft och kärnvapen kan ansluta sig till. Ett mål är att göra Åland till en kärnkraftsfri zon. Den första aktionen sker på Ålands elandelslags stämma nästa vecka.

SIDAN 2

folk 7

Jonas Gustafsson vann en rosbukett som Nyan lottade ut på Köpmannamässan.

kultur 8

Ingrid Olsson är på Åland för att berätta om sina ungdomsböcker. Nyan har träffat henne.

folk 24

"Det blir två, tre resor i veckan."
DAGENS ÅLÄNNING MICHAEL HELLSTEN JOBBAR SOM CHAUFFÖR.

åland 24 ikväll

I Kolon visas vinnarbidragen i Ung Vera film.

Annika Orre
Epost: annika.orre@nyan.ax
Telefon: 528 450

”Förse, förse och förse är det enda vi kan göra.
Vår förhoppning är att de ska tröttna på oss.

DIANA FERLUND I DN-INTERVJU OM DE UTLÄNDSKA FÖRETAG SOM
PROSPEKTERAR EFTER URAN I BERGS KOMMUN I SVERIGE

Ny rörelse mot kärnkraften

Första aktionen kommer på Ålands elandelslags stämma 26 mars

–Det är roligt att höra att det finns så många som vill ha en kanal för sitt engagemang mot kärnkraften!

Så tyckte Anna-Linnéa Rundberg, en av initiativtagarna till den nya åländska rörelsen, på lördagens stormöte.

Kraftsamlingen inleddes redan dagen före när ett kärnkraftsseminarium ordnades i samband med filmfestivalen Vera. En film gjord av högstadieungdomar i Sverige om ”incidenten” i Forsmarks kärnkraftverk 2006 visades.

Inbjudna till seminariet var bland andra Ulla Klötzer, Finlands mest aktiva kärnkraftsmotståndare under de senaste 30 åren, geologiprofessor Nils-Axel Mörner, Sveriges ettrigaste kritiker av slutförvar av radioaktivt avfall under havet i ett urberg fullt av sprickor, och My Leffler från budkavlen för en kärnvapenfri värld.

Kanal för motstånd

Lördagens stormöte samlade över 20 ålänningar som vill ha en kanal för sitt kärnkrafts- och kärnvapenmotstånd, och entusiasmen för att göra något konkret var stor.

I Finland har tre energibolag ansökt om regeringens principbeslut för nya kärnkraftsbyggen och planering pågår för slutförvar under havet vid Olkiluoto kärnkraftverk.

I Sverige har regeringen nyligen öppnat för att ersätta gamla kärnkraftverk med nya och frångått det tidigare beslutet om avveckling.

Åland inklämt

Åland ligger inklämt mellan de två kärnkraftsorterna. Landskapets utsatthet vid haveri och läckage från blivande lager är stor och därför har Åland en stark röst, var den samlade bedömningen.

Dessutom finns ytterligare ett stort orosmoln – ju fler kärnkraftverk som byggs desto

mer av energin går på export, och då uppstår skyldigheten för Finland att både tillåta uranbrytning och lagring av också andra länders radioaktiva avfall under havet.

Väckte folket

Just uranbrytningen, eller i det här skedet letandet och provborringarna efter uran, har fått Finlands folk på fötter efter decennier av tystnad, vittnade Ulla Klötzer om.

–Provborring pågår på två platser, och enligt den föräldrade gruvlagen från 1964 kan kommunerna inte säga nej. Om uranbrytning blir av så måste folk flytta. Det har gjort att vår rörelse har fått massor av nya medlemmar under det senaste året.

Kärnkraftsfri zon

Jerker Örjans vill ha Åland som en kärnkraftsfri zon.

–Låt oss börja med det som mål, sa han och fick medhåll av Dan Jansén, ordförande för Ålands natur och miljö, som beklagade att Åland ”av ren slöhet” inte har fattat beslutet att låta bli att köpa kärnkraftsel via Sverigekabeln.

Att deklarerar Åland som en kärnkraftsfri zon skulle direkt leda till ett sådant beslut, anser han.

Elandelslagsprotest

Deltagarna enades om att en bra början för rörelsen är att visa upp sig på Ålands elandelslags andelsstämma torsdagen den 26 mars.

Dela ut flygblad åt alla som går in och var med på stämmoförhandlingarna, var två förslag.

Orsaken till aktionen är elandelslagets tidigare förvaltningsrådsbeslut att köpa in sig i Fennovoima som planerar att bygga ett kärnkraftverk antingen i Österbotten eller östra Nyland. Fennovoima ägs i sin tur till stor del av energijätten Eon. Beslutet väckte en hel del kritik när det kom ut i offentligheten.

Men det finns också annat

Kärnfritt. Blädderblocket användes flitigt på lördagens stormöte mot kärnkraft för att inte glömma någon av alla idéer som kom fram. Till vänster Anna-Linnéa Rundberg (uppe) och Ulla Klötzer, till höger My Leffler och Nils-Axel Mörner. De tre sistnämnda var inbjudna från öster och väster.

att protestera emot, påminde Anna-Linnéa Rundberg om.

–I början av juni hålls den största Nato-övningen hittills i historien i norra Sverige. I den deltar britternas största hangarfartyg som kommer att gå förbi Eckerö. Min dröm är att vi är med då och ställer till ett jäkla liv!

En dag att minnas är den 26 april, årsdagen för Tjernobyl-katastrofen. Då ska den svenska budkavlen för en kärnvapenfri värld, där nästan 300 svenska kommuner är med sedan starten i november i fjol, lanseras också på Åland.

Namninsamling

–Alla namn som samlas in på budkavlen, också de från Åland, skickas till svenska regeringen med krav på åtgärder, berättar My Leffler som förstas hoppas på stort åländskt deltagande.

Utan militära kärnvapen ingen fredlig kärnkraft. Utan

Vill agera. Stormötet lockade drygt 20 personer som nu är beredda att dra i gång en ny folklig rörelse på Åland i kärnkraftens skugga.

fredlig kärnkraft förlorar kärnvapen sin kuliss. Så ser sambandet ut.

Ulla Klötzer var mycket nöjd efter mötet.

–Först sa Kristinestadsborna nej till att upplåta mark åt Fennovoima för kärnkrafts-

bygget, och nu föds en motståndsrörelse på Åland. Nu känns det som att jag kan börja pensionera mig!

TEXT & FOTO:
ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Motion om slutförvar

–Vi vill att Åland ska göra en kraftansträngning för att lyfta fram frågan om slutförvar av radioaktivt avfall i Olkiluoto och Forsmark.

Det säger Carina Aaltonen, s-lagtingsledamot och Emmaus verksamhetsledare, om den lagtingsmotion som förbereds som bäst och som lämnas in inom kort.

–Anna-Linnéa Rundberg och Nils-Axel Mörner gjorde stort intryck när de hördes i självstyrelsepolitiska nämnden nyligen, berättade hon.

Hon efterlyser också en strategi för hur Åland kunde gå över till sol-, vind- och bioenergi i stället för importerad kärnkraft.

–Åland skulle vara perfekt som pilotområde för alternativa energikällor, sa hon på stormötet i lördags.

Pengar för information

En annan sak som troligen tas upp i motionen är Finlands behandling av Åland i den pågående MKB-processen för ännu ett kärnkraftverk och för det planerade slutförvaret av högaktivt avfall. Åland har, som närmaste vattengranne och självstyrt område, inte hörts i processen.

–Vi borde arbeta för att dels bli hörda, dels få pengar för upplysningsarbete på samma sätt som i Sverige. Där ger regeringen två miljoner kronor åt två medborgarorganisationer för att nå ut med information, skapa debatt och avlöna personal. (ao)

Alla andelsägare får delta i stämman

■Alla som är andelsägare i Ålands elandelslag har rätt att delta på andelsstämman torsdagen den 26 mars. Anmälningstiden går ut den 23 mars.

Elandelslagets verkställande organ är förvaltningsrådet som består av en representant samt en suppleant från varje kommun utom Mariehamn som har sitt eget elverk. (ao)

Makita VERKTYG

Makita 20-årsjubileum i Finland

18V ComboKit LXT 418K
Cirkelsåg, tigersåg, slagbormaskin, ficklampa, laddare, 2 batterier

856€

DF30 DWLE NYHET!
10,8V Li-Ion
borrskruvdragare
2 batterier, ficklampa,
bältesväska

129€

LS1013L
kap-/gersåg
1430W, 95x310 mm,
21 kg

695€

BYGGVARHUSET
BYGG • TRÄ • JÄRN • HEMINREDNING
KÖK • BADRUM • FÄRGER • VERKTYG
TFN 28 011, BUTIKEN 28 170, TRÅDGÅRD 28 162,
BYGGLAGRET 28 174 ÖPPET: VARD. 7-18,
TORS. 7-20, (Bygglagret 7-17), LÖRD. 9-15

www.byggvarhuset.ax

TORSDAGAR ÖPPET TILL KL 20.00. VÄLKOMNA!

Olagligt säger stadsåklagaren. Inte olagligt, säger landskapsregeringen.

PAF fortsätter med spelsajt på finska

HELSINGFORS. Ålands penningautomatförening PAF tänker fortsätta sälja sina nästspel på finska. Det uppger svenska Yle på måndagen.

I januari konstaterade statsåklagare Christer Lundström att PAF:s vd och styrelsemedlemmar gjort sig skyldiga till brott mot lotterilagen. På grund av brottsens ringa natur lät han dock bli att väcka åtal.

PAF:s pr-chef Christer "Krilte" Mattsson säger till Yle att PAF inte tänker ändra på sin linje. Ur hans synvinkel sett är bolagets verksamhet helt laglig.

PAF har fått speltillstånd av landskapsregeringen och inte av statsrådet vilket i praktiken innebär att bolaget inte får erbjuda sina tjänster till finländare i "riket". Landskapsregeringen konstaterade dock i februari att man inte ser någon orsak att ingripa mot PAF:s verksamhet. Motiveringen var att PAF:s verksamhet sker inom Ålands gränser, och att lagligheten ska bedömas enligt landskapets lagstiftning och inte enligt rikets lotterilagstiftning.

När statsåklagaren beslöt om åtal eftergift sade han att bedömningen om ringa skuld omintetgörs om PAF:s finskspråkiga verksamhet fortsätter. (FNB)

Frisinnade vill ha Lex Sarah

■ Frisinnad samverkan efterlyser en åländsk motsvarighet till Sveriges Lex Sarah – lagstiftning om skyldigheten och rättigheten för anställda inom äldreården att att anmäla missförhållanden på arbetsplatsen.

–Antalet äldre ökar kraftigt och stora insatser för att möta efterfrågan på omsorg kommer att krävas, skriver FS i en hemställningsmotion till lagtingen.

I framtiden kan en större del av äldreomsorgen skötas av den privata sektorn. Därför vill de frisinnade nu ha ett regelverk som gör det möjligt för landskapsregeringen att granska vårdkvaliteten.

I en annan motion föreslår partiet att regeringen skall se på möjligheterna att godkänna examina från andra nordiska länder för tjänster inom den offentliga sektorn. (pd)

Styrelseproffs finns i bank

■ Ålands handelskammare har startat en styrelsebank. Det innebär en samlad plats för styrelseproffs där företag och organisationer kan hitta personer med erfarenhet och kompetens av styrelsearbete. Banken fungerar även åt andra hållet, den som vill dela med sig av styrelseerfarenheter kan vända sig till ÅHK. (mt)

Barnen fick rätt till underhåll efter beslut i högsta instans

Pappan måste betala retroaktivt för flera år tillbaka

Högsta domstolen har dömt en åländsk pappa att betala underhåll åt två av sina barn för flera år tillbaka – i motsats till vad både tingsrätten och hovrätten tidigare skulle ha gjort.

Han har också ålagts att betala barnens rättegångskostnader i alla tre rättsinstanser.

Fallet beskrevs som unikt i Nya Åland i samband med att Högsta domstolen beviljade barnens jurist Bert Häggblom prövningstillstånd i maj i fjol. Enligt lagen om underhåll garanteras varje barn i Finland och på Åland minst 129 euro per månad, men de två åländska barnen föll igenom systemet – de har inte fått pengar av vare sig pappan eller via kommunen på grund av tidigare domar i tingsrätten 2002 och 2006 och i hovrätten 2007.

Sista utvägen

Prövningen i Högsta domstolen var enligt Bert Häggblom sista utvägen för att barnens rätt till underhåll skulle bli tilldösgesedd.

I sin ansökan till HD skrev han bland annat att domarna i tingsrätten och hovrätten innebär att barnen blir "straffade" för föräldrarnas agerande i tidigare rättegångar, något som han ansåg inte är förenligt med finländsk lag där också FN:s barnkonvention ingår.

Fyllde 18 år

Så här ser bakgrunden ut i korthet: ■ 2001 skildes barnens föräldrar. De två äldsta barnen skulle bo hos pappan, de två yngsta hos mamman. ■ Både mamman och pappan yrkade på underhåll av den andra föräldern. Domaren i tingsrätten ville, med hänvisning till att de äldre barnen skulle fylla 18 år betydligt tidigare än de två yngsta, att underhållssummorna skulle fastställas i rätten. De tre nämndmännen – som tillsammans vann över domaren – beslöt i stället att ingendera föräldern skulle betala underhåll. Domaren anmälde avvikande åsikt. ■ 2006 blev de två äldsta

2 NYHETER

Mamman och juristen kämpar för barnens rättigheter

18 MARS 2009

Hu provas sista utvägen

– Om det finns en dom i bakgrunden så kan kompromisslös vara ett bra ord, säger stadsåklagaren Bert Häggblom. Han är jurist och har varit med i flera rättsinstanser i detta fall. Han berättar om hur han har varit med i flera rättsinstanser i detta fall. Han berättar om hur han har varit med i flera rättsinstanser i detta fall.

Avvikande åsikt. Utgång i tingdomaren Kristina Fogden motivering till sin avvikande åsikt i frågan om beslutet 2002 är att hon följde riktlinjer för tillämpningen av beslutet.

Fick prövningstillstånd. Högsta domstolen har dömt en åländsk pappa att betala underhåll åt två av sina barn för flera år tillbaka – i motsats till vad både tingsrätten och hovrätten tidigare skulle ha gjort.

Flera års kamp. Efter det att han i januari 2007 konstaterade statsåklagare Christer Lundström att PAF:s vd och styrelsemedlemmar gjort sig skyldiga till brott mot lotterilagen. På grund av brottsens ringa natur lät han dock bli att väcka åtal.

Men ändå röstade in emot domaren. Högsta domstolen har dömt en åländsk pappa att betala underhåll åt två av sina barn för flera år tillbaka – i motsats till vad både tingsrätten och hovrätten tidigare skulle ha gjort.

Detade på barnen. Högsta domstolen har dömt en åländsk pappa att betala underhåll åt två av sina barn för flera år tillbaka – i motsats till vad både tingsrätten och hovrätten tidigare skulle ha gjort.

Men ändå röstade in emot domaren. Högsta domstolen har dömt en åländsk pappa att betala underhåll åt två av sina barn för flera år tillbaka – i motsats till vad både tingsrätten och hovrätten tidigare skulle ha gjort.

1 NYHETER

Kommunen kan inget göra

18 MARS 2009

Kommunen kan inget göra

– Om det finns en dom i bakgrunden så kan kompromisslös vara ett bra ord, säger stadsåklagaren Bert Häggblom. Han är jurist och har varit med i flera rättsinstanser i detta fall. Han berättar om hur han har varit med i flera rättsinstanser i detta fall.

Avvikande åsikt. Utgång i tingdomaren Kristina Fogden motivering till sin avvikande åsikt i frågan om beslutet 2002 är att hon följde riktlinjer för tillämpningen av beslutet.

Fick prövningstillstånd. Högsta domstolen har dömt en åländsk pappa att betala underhåll åt två av sina barn för flera år tillbaka – i motsats till vad både tingsrätten och hovrätten tidigare skulle ha gjort.

Flera års kamp. Efter det att han i januari 2007 konstaterade statsåklagare Christer Lundström att PAF:s vd och styrelsemedlemmar gjort sig skyldiga till brott mot lotterilagen. På grund av brottsens ringa natur lät han dock bli att väcka åtal.

Men ändå röstade in emot domaren. Högsta domstolen har dömt en åländsk pappa att betala underhåll åt två av sina barn för flera år tillbaka – i motsats till vad både tingsrätten och hovrätten tidigare skulle ha gjort.

Detade på barnen. Högsta domstolen har dömt en åländsk pappa att betala underhåll åt två av sina barn för flera år tillbaka – i motsats till vad både tingsrätten och hovrätten tidigare skulle ha gjort.

Men ändå röstade in emot domaren. Högsta domstolen har dömt en åländsk pappa att betala underhåll åt två av sina barn för flera år tillbaka – i motsats till vad både tingsrätten och hovrätten tidigare skulle ha gjort.

Nya Åland berättade om fallet den 30 augusti 2008.

Fogden griper in om pengarna uteblir

Vad händer om pappan vidhåller att han inte kan betala det retroaktiva underhåll han dömts till av Högsta domstolen eller de dryga rättegångskostnaderna? – Då kan domen lämnas in till oss så driver vi in pengarna, uppger man på landskapsfogdeämbetet.

Första steget är i så fall att den som är skyldig att betala får en betalningsanmärkning och en uppmaning att betala. –Om pengarna inte kommer så måste vi undersöka vad som kan utmätas. Det första som utmätas är lön eller annan inkomst. Det andra är bil eller fastighet. Stämningmännens erfarenhet är att den betalningsskyldige ofta

betalar i det skedet för att inte bli av med egendom. Vad gäller kommande underhåll så handhas utbetalningen av FPA från och med 1 april ifall den betalningsskyldiga föräldern inte betalar. Den summa som garanteras alla barn har nu stigit till 136 euro per månad om inget annat stadgats i avtal eller dom, uppger man på FPA. (ao)

förslörja. Men eftersom han dels inte har nekat till att ha sköntaxerats för en bruttoinkomst på 67.000 euro åren 2002-04, dels inte har lämnat in någon ytterligare utredning som kunde ha hjälpt HD att bedöma hans förmåga att betala, så har domstolen fattat beslutet att han kan betala underhåll.

Därför måste man nerlägga 110 euro per månad och barn från 2006 respektive 2007 tills barnen fyller 18 år "eller i saken bestäms något annat". Räknat på antalet månader blir det en sammanlagd summa på närmare 6.000 euro.

Rättegångskostnader Pappan åläggs också att betala barnens rättegångskostnader i tingsrätten, hovrätten och HD, sammanlagt drygt 4.000 euro. De tre lekmännens beslut

inget att göra. Oljefilmen är så tunn att det inte går att sanera. Foto: PRIVAT

Oljeutsläpp i Västerhamn

Ett oljeutsläpp skedde i Mariehamns Västerhamn förra veckan. Var oljan kommer ifrån är oklart.

En läsare hörde igår av sig till Nya Åland efter att han observerat olja som flöt ovanpå vattenytan i Västerhamn. Oljebältet befann sig då på Möckelösidan, ungefär mitt emot ÅSS paviljongen. Brandinspektör Henrik Olofsson berättar att han un-

der tisdagsmorgonen besökt platsen. I det här skedet kan räddningsverket emellertid inte göra något åt oljan.

–Det är en tunn oljefilm som ligger och åker där men det är så små mängder att det inte går att göra något åt det nu, bara solen kommer fram så tar naturen själv hand om det, säger han. Olofsson berättar att det även är svårt att ta prover på oljan då mängderna är så små.

–Men det var ett litet oljeutsläpp i torsdags eller fredags förra veckan, så det här kan härröra från det. Vad berodde det utsläppet på? –Det är det ingen som vet med klarhet. Polisen har tagit prover på det utsläppet men inte fått svar än.

MALIN LUNDBERG malin.lundberg@nyan.ax

Ålands Idrottscenter

Välkommen att må bra

Drop In vatten AEROBIC Vardags 18-23.00, Start 13 september.

MORGONSVIM Svim 7-9 september. Tidningar och fredagar 06-10. Även möjlighet till fridagssvim.

BARNKALAS Ett stögt, glatt och fartfylld barnkalas hos oss innebär en trygg och trygg och ett kul minne för både barn och förälder. Välj från vår meny eller till med eget. Boka rum i vår sportshall. Ett smittat. Meny och rådgivning finns till. Det är till föräldrar till barn.

SELVA SÅL SVIMMÄRKE Ett utmärkt för både yngre och äldre. Finns i valörerna bron, silver och guld. Boka i oktober. Ett unikt smittat som du bara kan få på Ålands Idrottscenter.

CARLEWED DOOP Boka doop i vår vackra och moderna doopstuga. Välj från vår meny eller till med eget. Boka rum i vår sportshall. Ett smittat. Meny och rådgivning finns till. Det är till föräldrar till barn.

GYM Vårt gym erbjuder träning för de flesta muskler. Körningen gäller med ett doop i bassängen efteråt.

BACKLÄDER Hos oss kan du köpa backläder, simgöklar, badhösor etc.

FÖRSTAGSMOTION När nedreparterna trivs och mår bra blir förslagen fler. Ålands Idrottscenter kan erbjuda dig och dina medlemmar ett unikt utbud av olika aktiviteter under ett och samma tak. Boka rum i vår sportshall. Ett smittat. Meny och rådgivning finns till. Det är till föräldrar till barn.

DAGSKONFERENS En plats, plats och inredning skapar en bra konferensmiljö. Ålands Idrottscenter kan erbjuda dig och dina medlemmar ett unikt utbud av olika aktiviteter under ett och samma tak. Boka rum i vår sportshall. Ett smittat. Meny och rådgivning finns till. Det är till föräldrar till barn.

BABYSIM Tisdagar. Eva Helling. Tel: 040 764 3080. Söndagar. Mikaela Lindqvist. Tel: 0457 052 2321.

Ålands Idrottscenter. Välkommen att må bra! ÖPPET: Vardags 12-22, Helg 12-18. Tel: 041 525 • info@idrottscenter.com • www.idrottscenter.com

Oro inom ÅHS för att Medimar får köpa tjänster alltför billigt

I dag hålls möte med ÅHS-folk

Oron sprider sig inom ÅHS inför beslutet om Medimars anhängan om att få hyra operationsutrymme på sjukhuset.

Frågan är: Tar ÅHS-styrelsen ut korrekt pris eller är man beredd att pruta?

Ingen rabatt. Björn-Olof Ehrnström (till vänster) leder arbetsgruppen som jobbat fram en prislista – utan rabatter – för uthyrning till privata. Torbjörn Björkman, ÅHS-styrelsens ordförande, ser behovet av utökat samarbete med privatvården. Margareta Bondestam ingår också i arbetsgruppen. Arkivfoto: ERKKI SANTAMALA

Nya Åland berättade om Medimars önskemål om att få hyra utrymme för sina egna läkare i operationssalarna för tre veckor sedan. Då höll en arbetsgrupp, ledd av förvaltningschefen Björn-Olof Ehrnström, på och utredde frågan.

Prislista finns

Nu har arbetsgruppen kommit så långt som att man räknat fram en prislista för vad det skulle kosta för Medimar att hyra utrymme av ÅHS i väntan på att det privata vårdcentral som företaget ska bygga i Jomala Möckelö står klart om ett par år. Byggstarten beräknas ske i sommar.

–Oron för att Medimar ska komma för billigt undan är obefogad. I ÅHS avgiftsstadga framgår det vilken den verkliga kostnaden är för uthyrning av operationsutrymme. Vi har också räknat fram vad timpriset är för operationssalen och vad det kostar för en patient att övernatta på sjukhuset efter operationen, säger Björn-Olof Ehrnström till Nya Åland.

Full kostnadstäckning

I timpriset är allt inräknat – att ställa i ordning salen, att göra patienten operationsklar, att bistå med sjukskötare och annan personal, att ta hand om instrument och att reda upp efteråt. Städningen ingår däremot inte i timpriset – det fakturerar ÅHS skilt för.

–Vår avsikt är att ha full kostnadstäckning. Vi är inte på gång med att dumpa marknaden. Vi kan inte med skattebetalarnas medel subventionera privat vård, slår han fast.

Ehrnström har fört diskus-

sioner med Medimar.

–Och i morgon (onsdag) ska vi ha en diskussion med ÅHS-personalen för att rätta ut de frågetecken som finns, berättade han i går.

Han räknar med att det ska finnas ett färdigt förslag, inklusive en lista på vad det kostar att hyra operationsutrymme, till ÅHS-styrelsens möte i maj.

–Det är ingen vits att dra ut desto längre på det. Antingen blir det uthyrning eller så blir det inte.

De övriga i arbetsgruppen är politikerna Ulla-Britt Dahl (Lib) och Roger Jansson (FS) samt sjukhuschefen Margareta Bondestam.

”Obefogad oro”

Också Roger Jansson anser att oron för att operationsutrymme säljs för billigt är obefogad.

–Det blir inget rabatterat pris.

Han känner till att det finns en hel del frågetecken inför samarbetet inom ÅHS – frågetecken ”som kan betecknas som motstånd”.

–Sådana frågetecken är till exempel säkerhetsfrågor och hur den egna personalen berörs.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Hysal. Planerna på att hyra ut operationsutrymme i sjukhuset åt privata Medimar väcker oro i organisationen. I dag hålls ett informationsmöte. Arkivfoto: STEFAN ÖHBERG

ÅHS-styrelsens ordförande Torbjörn Björkman:

”Vi måste samarbeta mera med de privata”

Om några år klarar inte den offentliga sjukvården av att ta hand om vården på egen hand.

–Vi måste utöka samarbetet med den privata vården, säger ÅHS-styrelsens ordförande Torbjörn Björkman.

Det här blev tydligt, säger han, när verksamheten och budgeten för 2009 presenterades i höstas.

–Det vi gör nu är att vi förbereder oss för framtiden.

Enligt honom var ett av syftena med ombyggnaden av sjukhusets operationsavdelning just att hyra ut utrymme åt privata sjukvårdsföretag.

–Sjukhuset har fem operationssalar och vi vet att de kunde utnyttjas mera.

Inte heller han är orolig för att den arbetsgrupp som grun-

nar på priset för att hyra ut operationsutrymme sätter nivån för lågt.

Plockar russinen?

Däremot förstår han en annan sorts oro:

–Att privata kommer och plockar russinen ur kakan och ÅHS står kvar med de dyra operationerna.

Han betonar att inget ännu är bestämt, men att beslutet kan komma att fattas ganska snabbt när det är moget.

–Om alla bitar faller på plats kan vi börja hyra ut utrymmena redan i slutet av det här året.

Samarbetet med Medimar kommer att fortsätta även efter att företagets egen privata vårdcentral är färdig, säger han.

Dubbelroll

En annan omständighet är att många läkare numera jobbar

både inom ÅHS och inom det privata. Nya Åland berättade för några veckor sedan att sju eller åtta läkare som är knutna till Cityläkarna arbetar också inom ÅHS och att tre ordinarie ÅHS-läkare har privatmottagning hos Medimar.

Också nya chefen för kirurgiska enheten inom ÅHS Erkki Venäläinen jobbar hos medimar.

Ser du någon komplikation med det?

–Nej. För att ÅHS ska kunna rekrytera läkare måste det finnas möjlighet att arbeta privat. Men det är viktigt för patienterna att veta om de anlitar läkaren offentligt eller privat. Men Venäläinen har en dubbelroll, och det är viktigt att både styrelsen och ledningsgruppen är medveten om det, säger han.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax

Färgskiftningar på Alandica försvinner i väder och vind

Två flammiga rektanglar syns på Alandicas södra fasader. Det handlar om en kulörförändring med biefekter som naturligt ska försvinna.

–Men om inte väder och vind tar hand om det, fixar vi det på garantin, säger överinspektör Göran Frantzén vid landskapsregeringen.

Ångrade sig. Arkitekten ändrade sig och en ny färg målades på. Därför har ojämnheter uppstått. Foto: JAN KRONHOLM

Läsare har uppmärksammat att Alandicas mörkgrå och orange fasader har varsitt rektangulärt område med ojämn, vitflamlig färg. Ojämnheterna ska dock försvinna över tid.

–Det var en annan kulör först på de båda ytorna, men det ändrades av arkitekten efter att han hade sett det, säger Göran Frantzén, överinspektör vid landskapsregeringens byggnadsbyrå.

–Det tar en tid innan det jämnar ut sig. När det gäller putsfasader brukar de ändras med väder och vind.

Han tror att skiftningarna beror på kalk- och saltinnehåll – men att det ska försvinna av sig själv.

–Om det inte blir utjämnat får vi det förändrat av entreprenören genom garantin. Nu har jag inte synprotokollet tillgängliga, men det här ska nog finnas med som en

notering, säger Frantzén.

Finns det annat som ännu behöver åtgärdas?

–I ett så här stort bygge finns det alltid saker som inte är exakt på plats när man tar emot det, säger Göran Frantzén.

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax
tfn 528 478

Posthusets ägare blev årets företag

Alandia Trade Center Ab, med Tom och Lilly-Ann Forsbom som ifjol köpte postens kontorshus i Mariehamn, har utsetts till Årets företag 2008.

Juryns motivering lyder:

■ Alandia Trade Center är ett familjeföretag som vuxit successivt under 20 års tid, genom att framgångsrikt utveckla en egen nisch inom detaljhandeln och hitta kompletterande affärskoncept.

■ Företaget drivs av ett hårt arbetande företagarpär som är ett föredöme i branschen eftersom de tagit ansvar för att aktivtera centrumhandeln med generösa öppettider och engagemang i föreningslivet, samt genom att själva bli fastighetsägare.

■ Bolaget har tack vare sin satsning på ett brett utbud och hög servicenivå uppnått en stabil ekonomi och kunnat skapa nya arbetsplatser.

Storaffär. För drygt ett år sedan skrev köpmannaparet Tom och Lilly-Ann Forsbom under köpekontraktet om posthuset med Posten Ålands vd Henrik Lundberg.

Priset utdelas vid Företagareföreningens årsmöte i kväll onsdag kl 19.00 i Kvarteret I Tiden.

Alandia Trade Center grundades 1987 av Tom och Lilly-Ann Forsbom. Företaget driver tre olika butiker inom mode, gåvor och heminredning i Mariehamn (Magique, Tyger och Sämt samt Fyndmixen). För ett år sedan köpte man 80 procent av posthuset i Mariehamn.

Bolagets omsättning var 2007 1,28 miljoner euro och nettoreultatet 30.000 euro. Företaget har tio anställda. □

Tre domare avgör tvist om ÅHS-bygge

■ Tre domare i Ålands tingsrätt ska efter fyra dagars rättegång avgöra tvisten mellan arkitekten Rune Filipsson och landskapsregeringen om ersättningen i samband med sjukhusbygget på 1990-talet.

Rättegången inleddes i måndags. För ovanlighetens skull ska tre domare – ordförande lagman Kristina Fagerlund, tingsdomare Elise Salpaola och notarie Jan-Mikael Huh-tala – avgöra tvisten. Landskapsregeringen företräds av Christer Jansson, som också vid tidigare rättegångar om samma ärende, och arkitekt Filipsson, bosatt i Grankulla, företräds av Helsingforsadvokaten Johan Boström.

Filipsson lämnade in stämningssökan till Ålands tingsrätt i december 2006. Ett år senare lämnade han in ytterligare en stämningssökan. Hans krav är att han ska slippa betala landskapets rättegångskostnader från processen 2001 och att rätten ska ålägga landskapet att betala drygt 50.000 euro med ränta för obetalt arkitektarbete, alternativt 31.000 euro och arkitektkontorets rättegångskostnader.

I tilläggsstämningen krävde han att landskapet ska betala 74.000 euro samt rättegångskostnader.

I detta nu har tvisten, som härrör från sjukhusombyggnaden 1992, pågått i snart 16 år. Mycket papper har samlats under årens lopp – till rättegången för elva år sedan kom Christer Jansson med två sportbagar lastade med tjocka pärmar. (ao)

Inget brott fanns bakom färjv hopp

■ En 36-årig man från Linköping föll, eller hoppade, av Tallink Siljas ms Romantika i slutet av februari. Färjan befann sig då söder om Åland och var på väg från Mariehamn till Tallinn.

Väldroteln i Linköping har hjälpt polisen på Åland i utredningen. Till corren.se säger kriminalkommissarie Bo Österberg, chef för väldroteln, att det inte finns några misstankar om att det låg något brott bakom händelsen. (mt)

Fortkörning i Lemland

■ Äventyrande av trafiksäkerheten är en person misstänkt för. Denne körde sin personbil i en hastighet av 107 kilometer i timmen på en sträcka där begränsningen är 70. Händelsen inträffade i måndags morse på landsväg tre i Lemland.

Polisen utreder också ett fall av snatteri. En lilagrå flickcykel med 24 tums däck tillgreps från Sandås vägen i Mariehamn 6 mars. (mt)

■ **Dinera livsmedelsservice Ab** heter ett bolag registrerat i Mariehamn av Ulf Danielsson och Ulrica Danielsson. I verksamheten ska man bland annat bedriva handel med all slags livsmedel, -kolonialvaror, -emballageartiklar och partihandel av alkohol drycker. Aktiekapitalet är 2.500 euro.

Medlemslista krävs för att få kulturbidrag

Föreningar som söker kulturbidrag från exempelvis Jomala kommun måste lämna in en förteckning över sina medlemmar.

Det har väckt frågan varför kommunen kräver dessa uppgifter, och om man faktiskt har rätt att be om dem.

–Vi har tittat på hur stan gör och följt deras exempel, berättar biblioteks- och kulturchef **Gunilla Jansson**.

Orsaken till att Jomala kommun sedan några år tillbaka begär in en medlemsförteckning från de sammanslutningar som söker kulturbidrag är att man vill veta hur många medlemmar i de olika föreningarna som kommer från Jomala.

–Det kan vara så att föreningen har sin hemort här men att föreningsmedlemmarna bor någon annanstans.

Gunilla Jansson konstaterar att anslaget för kulturbidrag i kommunen är lågt. Totalt finns ungefär 2000 euro att fördela.

–Med hjälp av medlemsförteckningarna kan vi prioritera föreningar där fler Jomalabor ingår.

Kränkande?

En läsare som hört av sig till Nyan påpekar att alla människor kanske inte vill berätta vilka föreningar de ingår i.

–Den diskussionen har vi inte haft. När kriterierna för kulturbidrag gjordes diskuterades kriterierna på många nämndmöten och sedan godkändes de av styrelsen och fullmäktige. Sedan dess har vi inte diskuterat dem och inte har vi fått några frågor eller synpunkter på dem heller.

Gunilla Jansson känner heller inte till att någon föreningsmedlem i kommunen skulle ha känt sig illa till mods på grund av förteckningarna.

–Ingen har i alla fall sagt något direkt till mig.

Nya blanketter

Tidigare har det hänt att Jomala kommun inte fått in alla uppgifter de behöver för att kunna behandla bidragsansökningarna. Därför har man

nu sammanställt en blankett på vilken det framgår att verksamhetsplan för verksamhetsåret, verksamhetsberättelse för föregående redovisningsår, budget för verksamhetsåret och förteckning över medlemmar från Jomala är obligatoriska bilagor.

–Tidigare har vi begärt in uppgifterna i efterhand om de saknats, men vi har kanske inte varit jättestränga med det.

Det som krävs i förteckningen är medlemmarnas namn. Andra uppgifter är kommunen inte intresserad av.

–Och vi behandlar uppgifterna konfidentiellt. De är endast till för oss tjänstemän, vi lämnar inte ut dem till någon annan.

Hör till kutymen

Tom Eckerman, kulturchef i Mariehamn, konstaterar att det hör till kutymen att begära in en medlemsförteckning från föreningar som söker bidrag.

–Söker man bidrag i föreningens namn så söker man ju egentligen bidrag i medlemmarnas namn, säger han.

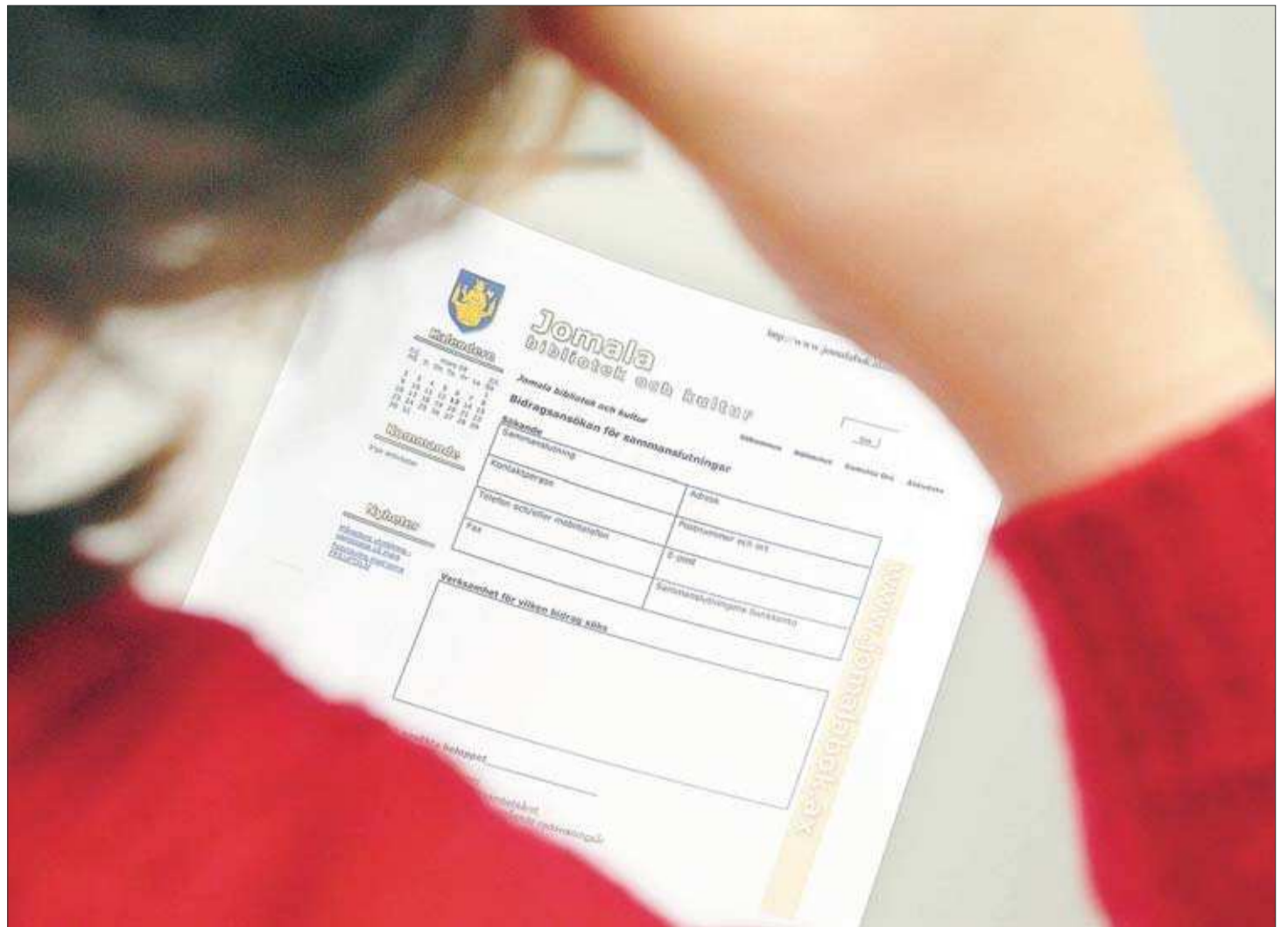
Eckerman tillägger att risken finns att föreningar uppger ett falskt medlemsantal om medlemsförteckning inte krävs.

–Eftersom man får bidrag per antal medlemmar finns det en risk att man annars uppger ett medlemsantal som inte stämmer överens med verkligheten. Det är det som är tanken bakom, man begär in en medlemsförteckning så att föreningarna inte ska missbruka de bidrag som finns.

Räcker det inte med att redovisa hur många som betalat medlemsavgiften? Måste medlemmarnas namn framgå?

–Det får politikerna ta ställning till, men det skulle förstås vara en möjlighet. Det skulle kanske till och med vara ett ännu effektivare sätt för att se vilka som faktiskt är medlemmar nu, betalande medlemmar, för det finns ju föreningar som har tidigare medlemmar kvar i sina register.

MALIN LUNDBERG
malin.lundberg@nyan.ax
tfn 528 468

Kränkande? En läsare har hört av sig till Nya Åland med anledning av att Jomala kommun begär in medlemsförteckningar av de sammanslutningar som söker kulturbidrag från kommunen. Alla människor vill kanske inte berätta vilka föreningar de ingår i, konstaterar läsaren. Foto: ERKKI SANTAMALA

Jurist Susanne Björkholm:

”Ansvaret vilar på föreningen”

–När man behandlar och lämnar ut personuppgifter finns det alltid en risk för att den enskilde kan känna sig kränkt, konstaterar juristen Susanne Björkholm på landskapsregeringen.

Jomala kommun gör dock inget fel när de begär in medlemsförteckningar från bidragssökande föreningar. Ansvaret vilar istället på föreningarna.

–Kommunen gör en bedömning av vad de behöver för uppgifter för att kunna behandla ett ärende. De kan begära en komplettering, till exempel en förteckning. Huvudfrågan är om man från föreningens sida ska lämna ut förteckningen, säger Susanne Björkholm.

Björkholm förklarar att man först och främst måste ta ställning till om man är berättigad att föra ett personregister, och vilka personuppgifter som får ingå i registret.

–När det gäller ett föreningsregister finns det en laglig grund att föra ett personregister.

Björkholm påpekar också att det är viktigt att förteckningen endast innehåller per-

Chef på datainspektionen. Jurist Susanne Björkholm är chef för datainspektionen. Hon konstaterar att det är föreningarna som måste ta ställning till om de ska lämna ut uppgifter om sina medlemmar. Arkivfoto: ERKKI SANTAMALA

sonuppgifter som behövs och som är relevanta.

Känsliga uppgifter

Vissa känsliga uppgifter, som till exempel politiska åsikter, sjukdomstillstånd och sexuell inriktning ska helst inte lämnas ut.

Men säg att en sammanslutning, till exempel anonyma alkoholister, skulle söka bidrag?

–Hela personuppgiftslagen

finns till för att skydda individen. Känsliga personuppgifter ska skyddas. Indirekt kan det förstås ha konsekvenser beroende på vad det är för förening som söker bidrag.

Björkholm påpekar att ju färre personuppgifter som sprids, desto mindre är risken att någon känner sig kränkt.

–Ansvaret vilar i grund och botten på föreningen

och på hur den behandlar personuppgifter. Man bör göra en samlad objektiv bedömning från föreningens sida om vilka uppgifter man kan lämna ut, och är det en förening där känsliga personuppgifter framkommer bör man helst inte lämna ut de uppgifterna.

Björkholm konstaterar också att det bästa vore om kommunen kunde behandla bidragsansökningarna utan medlemsförteckningar där medlemmarnas namn framgår.

–Det som är relevant är väl att veta hur många medlemmar man har. Behöver man faktiskt veta vem som är medlem i föreningen? Där tycker ju jag att man kanske ska vara försiktig så att man inte hamnar i en situation där någon känner sig kränkt. Frågan är om det inte kunde vara tillräckligt att berätta hur många medlemmar man har, det kan man ju till exempel visa med hur många som betalat in medlemsavgiften.

MALIN LUNDBERG
malin.lundberg@nyan.ax

Det ansökta beloppet

Obligatoriska bilagor:

Verksamhetsplan för verksamhetsåret
Verksamhetsberättelse för föregående redovisningsår
Budget för verksamhetsåret
Förteckning över medlemmar från Jomala

Eventuell tilläggsinformation:

Fritt formulerad beskrivning av verksamhetsmål mm

Jomala den ___/___/20___

Underskrift _____

Obligatorisk uppgift. Förteckning över medlemmar från Jomala ska ingå som en obligatorisk bilaga då man söker kulturbidrag. Med förteckningens hjälp bestämmer kommunen vem som får bidrag, föreningar med många Jomalabor prioriteras.

PERSONUPPGIFTLAGEN

Personuppgiftslagen har stiftats för att säkerställa integritetsskyddet vid behandling av personuppgifter. Den centrala tanken i lagen är, att var och en har rätt att få veta om behandlingen av personuppgifter som gäller en själv. Systemet för övervakning av personuppgiftslagen baserar sig till stor del på den registrerades möjlighet att klargöra hurdana upp-

gifter om honom eller henne som har insamlats och lagrats samt på möjligheten att vid behov få saken utredd.

I personuppgiftslagen avses med registrerad en person, vars personuppgifter insamlas. Registeransvarig kallas i lagen den som till exempel när ärenden sköts samlar in kundens personuppgifter för något visst

användningsändamål.

Personuppgiftslagen berättar när den registeransvarige kan samlas in och på annat sätt behandla den registrerades personuppgifter. **Personuppgifterna kan behandlas med den registrerades samtycke. Behandlingen är möjlig också, ifall mellan den registrerade och den registeransvarige råder ett**

sådant kund-, arbets- eller medlemskapsförhållande, där det är av nöden att samla in och lagra personuppgifter för att parterna skall kunna sköta sina ärenden sinsemellan. Rätten att behandla personuppgifter kan också basera sig på en skyldighet som ålagts den registeransvarige i någon annan lag.

Behoven av att samla in och behandla personuppgifter bedöms utgående från behoven i den registeransvariges verksamhet. I envar registeransvarigs verksamhet kan endast för detta ändamål behandlas behövliga och felfria uppgifter, inga andra uppgifter.

Källa: www.tietosuoja.fi (Dataombudsmannens hemsida)

Patrik Dahlblom
Epost: patrik.dahlblom@nyan.ax
Telefon: 528 451

Gratulerar

95 år

GRETA LANDSTRÖM

Namn: Greta Etel Dorotea Landström, tidigare Lundell.
Född: Den 23 mars 1914 i Jomala Torp.
Bor: På Johannahemmet i Mariehamn, tidigare på Södragatan.
Gör: Efter giftermålet med Erik Landström blev hon hemmafru. Senare jobbade hon på Sölgéns och Kring-

lan.
Familj: Sonen Rolf Landström, tre barnbarn och två barnbarnsbarn. System Anna Danielsson bor på Klinten.
Intressen: Hus och hem. Har varit aktiv martha i västra Jomala.
Födelsedagen: Öppet hus söndagen den 22 mars 14.30 till 16.30 hos barnbarnet Eva Landström på Murargränd 10 på Klinten.

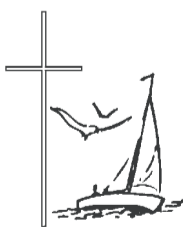
Familjen Sjöström på västra Karrbölevägen i Jomala har fått tillökning. Den 15 mars föddes pojken som då vägde 3.470 gram och var 52 cm lång. Syskonen heter Sarah, 6 år, och Sabina, snart 4 år. Föräldrar är Thomas och Maria Sjöström. Foto: JONAS EDSVIK

Frank skall han heta, pojken som Marie Mattsson och Gert Lindström i Hammarland Frebby fick tisdagen den 10 mars. Här får han en kram av storasyster Natalie, 7 år. Vid födseln vägde Frank 3.060 gram och var 48,5 cm lång. Foto: PRIVAT

DÖDA

Vår älskade Mor och Farmor

Hjördis Marita Rundberg

* 17.11.1927
† 9.3.2009

*Far har räckt ut handen
Mor har fattat den
och på andra stranden
mötas de igen*

Anders och Carola

*Du alltid i minnet
ibland oss ska bo
Vila så ljust
Vi unnar Dig ro*

Göran, Jennifer och Erik

Jordfästningen äger rum i St Görans kyrka i Mariehamn 28.3 kl. 14.00. Därefter minnesstund i Röda korsgården vartill alla vänligen inbjudes. Enligt den avlidnes önskan istället för blommor tänk på Röda korsgården.

PRATSTUNDEN

100-åriga Elly ser ljusst på livet

En pratstund med Elly Johansson, 100 år på söndag, är en värdefull lektion i värdet av att se livet från den ljusa sidan.

Elly har mist många anhöriga för tidigt, och sedan några år tillbaka är hon rullstolsbunden. Men det har inte minskat hennes livsglädje, nyfikenhet och tacksamhet för att hon och de som hon har omkring sig har det så bra.

– Det har varit ömsom glädje, ömsom sorg, sammanfattar hon sitt liv.

Mycket av sorgen upplevde hon i riktigt unga år. Hennes mor födde sex barn på Lassas gård, men fyra av dem dog när de var små. När modern dog gifte fadern om sig, men inte heller då blev familjelivet tryggt.

– Far dog när jag var tio år, och min styvmor dog sjutton dagar senare.

Sedan tog Ellys farmor och farfar hand om henne och brodern Helge. Hon gick i den ambulerande skolan som var en vecka i taget på bondgårdar i de olika byarna.

Minns soldaterna

Hon minns soldaterna som kom till Åland under första världskriget.

– De första såg jag samma dag som mamma begravdes.

Lisstugan på Lassas gård blev de ryska soldaternas logement. På kvällarna kunde familjen se hur soldaterna höll gudstjänster och gjorde korstecknet. Julen firades på trettondagen.

– Farmor sade att de hade sin egen religion.

Bara en gång, mot slutet av kriget, var Elly rädd. Svenska soldater närmade sig gården och barnen skulle gå till Drygsböle, där hennes mor bodde. Där skulle det vara tryggare.

– Då sade ryssarna att vi inte fick ge oss ut i skogen, för då kunde vad som helst hända.

När ryssarna gett sig av från gården tog svenska soldater deras plats.

– Och de skulle inte ligga i samma sängkläder som ryssarna använt. Så farmor ljög för dem – hon hade inga andra sängkläder.

Mötte maken i skolan

När Elly gick i folkhögskolan i Finström 1927 träffande hon sin blivande make **Gunnar**. Efter giftermålet blev hon värdinna på Östergårds i Finström Östanåker. Paret fick två barn, **Inga-Britt** och **Gunnel**, och vid sidan av arbetet på gården var Elly mycket engagerad i Södra Finströms marthaförening.

Efter ett långt och strävsamt arbetsliv bodde hon kvar på Östergårds tills hon fick problem med ena benet. Hon hamnade på sjukhus där läkarna beslöt att amputera

Cirkeln är sluten. Elly Johansson har flyttat från Östanåker i Finström till De gamlas hem i sin födelsekommun Jomala. Dottern Inga-Britt Mattsson hälsar på. Foto: ERKKI SANTAMALA

benet. Efter det vårdades hon ett tag på Gullåsen innan hon flyttade till De gamlas hem.

Och där trivs hon väldigt bra.

– Jag är ju född som jomalabo, så nu är cirkeln sluten.

Hon börjar dagen med att läsa en av lokaltidningarna – den andra sparar hon till kvällen. Om det är helg följer hon med gudstjänsten på tvn eller radion. Sedan finns det alltid sällskap ute i samlingsrummet.

För några år sedan flyttade en av hennes barndomsvänner till De gamlas hem.

Det var roligt att sitta och prata gamla skolminnen, säger Elly. Men både hon och vännen hörde så dåligt att ingen annan fick en syl i vädret när de ropade åt varandra.

– Hela De gamlas hem hörde nog när vi pratade.

Fakta/Elly Johansson, 100 år

Namn: Elly Mimmi Cornelia Johansson.

Född: 22 mars 1909 på Lassas i Jomala Vestan-sunda.

Bor: På Mattas i De gamlas hem i Jomala Prästgårdenby.

Familj: Dottern Inga-Britt, som är gift med Rudolf Mattsson, har tre barn och fyra barnbarn. Framtida dottern Gunnel, som var gift med Allan Schåman, fick två barn och fem barnbarn.

Födelsedagen: Firas med öppet hus i stora salen på De gamlas hem mellan 13.30 och 16.

Sedan dess har hon fått en bättre hörapparat.

Följer med

Elly har koll på sin kommun. Hon svänger snabbt på intervjurollerna genom att ta reda på vilken by och gård Nyans utsände kommer ifrån, och sedan vet hon vems pojke man är.

Hon ser fram mot födelsedagen och hälsar släkt, vänner och bybor välkomna till stora

salen i De gamlas hem. En sparbössa skall stå framme, och den som vill kan ge en slant till De gamlas hems fridskassa.

Presenter då?

Nej tack, säger Elly och ler brett.

– Vad skulle jag själv behöva? Jag har det här fina rummet, och jag får mat och dryck varje dag.

Jonas vann rosorna!

Jonas Gustafsson fick en "Nyans ros" av flickvännen Isa Hindersson på Köpmannamässan. I en utlottning vann Jonas sedan en stor bukett röda rosor.

Gav och fick. Isa Hindersson uppvaktade pojkvännen Jonas Gustafsson med Nyans ros i tidningen. I en utlottning vann Jonas sedan en riktig bukett rosor. Foto: JONAS EDSVIK

I Nya Ålands monter på Köpmannamässan kunde besökarna ge en Nyans ros till vänner och bekanta. Genom att fylla i en lapp gav man en ros som publicerades i tidningen, och samtidigt deltog man i en utlottning av en bukett riktiga rosor.

Isa Hindersson, 15 år från Mariehamn, gav Nyans ros till sin pojkvän Jonas Gustafsson, 16 år från Mariehamn.

–Han gör mig alltid så glad och jag tyckte han var värd det, säger Isa.

Igår hämtade Jonas sin rosbukett i Dalbo. Han berättade då att han aldrig förut fått någon Nyans ros.

–Inte vad jag vet i alla fall.
MALIN LUNDBERG

Vinnarfilmer i Åland 24

I programmet Kolon i Åland 24 i dag visas de vinnande bidragen i Ung Vera film.

Vann gjorde "Kärleksbarn", i regi av Daniel Wirtberg. Tvåa kom Elisabeth Ericsons två minuter långa animerade "Utsikt", och tredda blev "Min Moffa" en stillbilds-dokumentär av Elin Grönholm.

Kolon sänds på Ålandskanalen kl 18.30, 19.30, 21.30, 22.30 och 23.30.

Nyan rättar

Här är hela hundbajssvaret

På tisdagens husdjursida föll slutet av ett svar bort i spalten där veterinär Rosalie Palmer svarar på frågor. Vi publicerar här frågan och svaret på nytt.

Fråga: Finns det någon förklaring varför vår hund har börjat äta hundbajs? Golden retriever tik, 18 månader, har löpt en gång i juli förra året.

Svar: Det finns ingen enkel bra förklaring. En orsak kan vara att hon helt enkelt har blivit glupsk. Hundens

fina luktsinne kan sortera fram lukten av "goda" näringsämnen genom den dåliga lukten. Sällan beror bajsätande på någon brist, men jag har tre alternativ som man kan prova, en sak i taget under några veckor: 1. Kiselpreparat från hälsokostaffär eller apotek. 2. Krossad ananas på burk. 3. B-vitaminer. Preparaten är för människor men är ofarliga, man ger ungefär halva rekommenderade människodosen.

Kom ihåg

Föreningen Sjöfarkapellet i Sjökarveret: Årsmöte torsdag 19.3 kl 18.30 i Cafe Bönan i Sjökarveret. Stadgeenliga ärenden. Alla välkomna.

Godby Rotaryklubb: Veckomöte torsdag 19.3 kl 17.30 på Hotel- och restaurangskolan. Program; Besök av Pelle Öhlund och Ulf Rubarth från distrikt 2350.

MFBK: Värmöte torsdag 19.3 kl 19.00 i Doktorsvillan. Styrelsemöte kl 18.30.

Mariehamns pensionärsförening: Värmöte och månadsträff onsdag

18.3 kl 14.00 i Margaretagården. Stadgeenliga förhandlingar, verksamhetsberättelsen, bokslutet och revisionen. Beviljande av ansvarsfrihet, val av valberedningsutskott "Litteraturens dag" med Doris Ingman "Bonadsspråk" med Moderatorkören Kaffe Alla nya och gamla medlemmar hjärtligt välkomna!

Oratoriekören på Åland: Årsmöte måndag 23.3 kl 18.00 i Margaretagården.

Veteransystemerna på Åland: Värmöte tisdag 24.3 kl 13.30 i Margaretagården. Sedvanliga förhandlingar. Välkomna!

Visans vänner på Åland: Medlemsträff och knytkalas på lördag 21.3 kl 18.30-ca. 20.30 hos Anders Påvall (Södragatan i Mariehamn). Inspireras gärna av barnvisor. Även egna "lånade" barn och barnbarn är välkomna på träffen. Välkomna!

Ålands hörsselförening: Föreningens hörselrådgivare har mottagning onsdag 18.3 kl 13.00-15.00 i hörsselförenings kontor i Ålands handikappförbunds lokaler, Handicampen, Skarpansvägen 30 i Mariehamn. Hörselrådgivarna kan bland annat utföra enklare service av hörhjälpmiddel.

Geta skola kl 19.00. Vernissage för Jan Snellmans utställning av fotografier. Nils-Olof Sundblom visar bilder och berättar om Jordanien. Getaflickor sjunger.

NÖJE
Arkipelag nattklubben kl 22.00. Bar-dj.
Parks bar kl 22.00. Alan Parry.

TEATER
Saltvik Högtomt kl 19.00. Specialföreställning av musikteatern Eko. Efter pjäsen diskussion under ledning av Katarina Gäddnäs och med inledning av pjäsförfattaren Claes Andersson.

TV
Sveriges TV2 kl 21.30 (repris i SVT24 20.3 kl 19.00). Edos mack av Per-Ove "Bolle" Högnäs.

VERA FILMFESTIVAL
Sottunga skola kl 18.00. "Unge Freud i Gaza", "Naturens gång", "Marknadsresan", "Grace Åland" och "Slaves".

gång", "Marknadsresan", "Grace Åland" och "Slaves".

TORS DAG 19.3

BINGO
Paf Casino kl 19.00. IFK-bingo.
Röda Korsgården kl 14.30. Bingo för pensionärer.

BIO
Bio Savoy kl 18.00. Mamma Mia. -T. Filmen får fem stjärnor av Nyans recensent.
Bio Savoy kl 20.00. Män som hatar kvinnor. -F-15/13. Filmen får fyra stjärnor av Nyans recensent.

FÖRELÄSNING
Stadsbiblioteket kl 18.00. Eurytmilärare Raili Hake föreläser på temat "Från automati till nyskapande".

MÖTEN KRING KONST
Ålands museum kl 18.00. Bildspel samt diskussion kring utställningen Underbarn.

KULTURAFTON

OBS! Det händer

ONSDAG 18.3

BERÄTTARKAFÉ
Jomala Rönngården kl 18.00-20.00. Berättarkafé. Biblioteket bjuder på kaffe och bullar.

BIO
Bio Savoy kl 18.00. Mamma Mia. -T. Filmen får fem stjärnor av Nyans recensent.
Bio Savoy kl 20.00. Män som hatar kvinnor. -F-15/13. Filmen får fyra stjärnor av Nyans recensent.

NÖJE
Arkipelag nattklubben kl 22.00. Dj Tony.
Parks bar kl 22.00. Alan Parry.

UTBILDNING/INFO
Ålands sjömansskola kl 19.00. Information om olika studieinriktningar inom sjöfartsutbildningen samt hotell- och restaurangutbildningen.

VERA FILMFESTIVAL
Kökar skola kl 18.00. "Unge Freud i Gaza", "Naturens

VI SÄLJER OCH TILLVERKAR HUS. MASSOR AV HUS. MEST I SVERIGE.*

UNDER HELA 2009-TÅLET STÖRST I SVERIGE

Husgrunden ingår och på den ställer vi ditt Älvsbyhus till marknades lägsta pris. Naturligtvis med en inbjudande veranda vid entrén. I hus med förberedd övervåning är trappan monterad och gavelfönster insatta. Dessutom får du veta exakt vad huset kostar. När skall vi tillverka ditt?

ÄLVSBYHUS
Lägre kostnad - Rikare liv

Hämta prislista på alvsbytalofinland.fi

LOKALKONTOR: STORAGATAN 18, TEL. 22 725 EL. 0400 515 831, 040 590 8333

nyan.ax

Konsert i stadshuset
med elever från ESAC schools i Tanzania
tisdagen den 24.3 kl. 19.00

Biljetter finns att köpa i Ålandsbankens huvudkontor och i Sittkoffs (OBS! begränsat antal biljetter) 5€.

Konserten hålls till förmån för byggandet av ett gymnasium utanför Dar el Salaam

Arr.: Mariehamns församling

Hjälp en svältande familj - ge mat för en månad!

20€
100 kg majs

Tillstånd 271 K14

Inbetalning på konto:
203218-21939 Märk: Majs
www.msadaafrika.ax

Jan Kronholm
Epost: jan.kronholm@nyan.ax
Telefon: 528 466

kultur

Ann Sofie von Otter stjärna i Alandica

Anne Sofie von Otter, världskänd mezzosopran, ger Konserterföreningen Katrinas första konsert i det nya kultur- och kongresshuset Alandica.

Föreningen kallade i går till presskonferens för att kungöra att von Otter framträder i Alandica den 18 augusti. Man hoppas på fullt hus. Förköpet startar på måndag.

Det är ett verkligt kap som kulturföreningen gjort. Ann Sofie von Otter hör sedan länge till det absoluta toppskiktet av solister i den internationella opera- och konsertvärlden. Hon har medverkat i massor av produktioner på världens stora operascener och samarbetat med världskända dirigenter.

Anne Sofie von Otter har sedan drygt 20 år också ett exklusivt skivkontrakt med Deutsche Grammophon och hennes skivkatalog omfat-

tar med än 90 inspelningar, flera av dem har vunnit internationella priser.

Operaaktuell

Under säsongen 2007-2008 medverkade Anne Sofie von Otter i Mats Eks nyuppsättning av "Orfeus i underjorden" på Kungliga operan i Stockholm och där är hon nu också aktuell i Wagners "Ragnarök".

Hon skall medverka i "Oidipus Rex" med Esa-Pekka Salonen och Peter Sellars i New York och göra en Europaturné med Copenhagen Concert.

– Vår strävan har varit att Kulturföreningen Katrinas första konsert i det nya khuset skulle vara med en världsstjärna för att visa vad huset går för, säger föreningens ordförande Barbro Sundback.

Hon berättar att man i flera år försökt få Anne Sofie von Otter till Åland men att

det inte varit möjligt att få det att passa in med hennes många andra engagemang.

– Och det känns faktiskt ännu bättre att hon kommer nu när vi har utrymmen som gör att hon friare kan välja vad hon vill framföra, säger Sundback.

Sibelius och Weill

Katrinas verksamhetsledare Rosi Djupsund berättar att det blir en konsert med romanser, musik av Sibelius, Alfvén, Peterson Berger, men också modernare tongångar av Kurt Weill och George Gershwin.

Pianisten Bengt Forsberg, som Anne Sofie von Otter länge samarbetat med, kommer att ackompanjera henne på piano. Medverkar i konserten gör cellisten Svante Henryson som i fjol spelade med Whatclub i Ålands konstmuseum.

– Anne Sofie von Otter är mycket glad över att nu få

möjligheten att komma till Åland eftersom det varit på tal så länge, säger Rosi Djupsund.

Väntar fullt hus

Man förväntar sig fullt hus på konserten och därför inleds biljettförsäljningen redan på måndag via Alandicas reception.

Biljettpriserna har fastställts till 40 euro för vuxna och 30 för medlemmar i kulturföreningen. De som är under 18 år betalar 25 euro. Parallellt pågår förköpet till tioårsjubilerande konsertserien Katrina som genomförs den 4-8 augusti. Till konsertserien bokar man via Katrinas kansli på telefon 12 177.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

Kommer. Mezzosopranen Anne Sofie von Otter sjunger i Alandica i augusti. Foto: MATS BÄCKER

Hon väjer inte för det svåra

Ingrid Olsson skriver om känslor och relationer

– En bra bok får gärna kännas sann men behöver inte vara det, säger ungdomsboksförfattaren Ingrid Olsson när hon möter eleverna i en åtta i Övernäs högstadium.

– Men alla känslor i den här boken är sanna, tillägger hon.

Den bok Ingrid Olsson syftar på är hennes debutroman "Medan mamma sover", som handlar om en fjortonårig flicka som heter Ida som har en mamma som är alkoholiserad.

Vet hur det känns

Av eleverna får Ingrid frågan om boken är självbiografisk och förklarar att den inte är det. Berättelsen är påhittad även om det finns vissa likheter med hennes egna upplevelser. Och känslorna är sanna eftersom hon av egen erfarenhet vet hur det känns att ha en mamma som är alkoholiserad.

Ingrid Olsson är på Åland inbjuden av Ungdomens litteraturdagar och skall under veckan besöka en hel rad skolor och berätta om sina böcker och sitt skrivande. Redan i måndags startade hon med att träffa elever på Brändö.

För eleverna i Övernäs berättar hon om hur hennes skrivande kom i gång.

– Till skillnad från många andra författare har jag faktiskt inte alltid tyckt om att skriva, förklarar hon.

Det var först när hon var drygt tjugo år, för elva år sedan, som skrivandet kom till henne. I en situation när hon var väldigt nere efter att en pojkvän plötsligt gjorde slut med henne per telefon (så som man aldrig borde göra) och inte ville att hon skulle ta kontakt med honom mera som hon började skriva. Först blev det dagboksanteckningar och småningom dikter och berättelser.

– Det var bättre än att ligga och titta i taket när jag ändå inte kunde sova.

Övning blev roman

Mer skrivande lärde hon sig senare på en skivlarlinje vid en folkhögskola och det var faktiskt en skrivövning där som blev till debutboken om Ida och hennes alkoholiserade mamma som utkom 2003.

– Det kan vara en tröst att få läsa om sådant som man inte vågar prata om och därför är det nog en viktig bok, menar hon.

"Medan mamma sover"

Författare. Ingrid Olsson berättar om sitt skrivande och sina böcker för Övernäselever som förberett sig genom att läsa hennes debutroman. Foto: ERKKI SANTAMALA

följdes av ungdomsromanerna "Stenhjärta" och "Betong, fjärlig, betong" och "Långt ifrån cool", en kapiteltbok för barn.

Både mörker och hopp

I höstas kom "Ett litet hål i mörkret", en bok som tar upp frågor kring döden och kärleken. också den boken visar att Ingrid Olsson inte väjer för att ta upp svåra äm-

nen, men som titeln anger är hon också noga med att det alltid skall finnas ett hål i mörkret, en strimma av solljus och hopp.

– Jag skriver ju inte om biljakter och riddare som fåktas med drakar utan om känslor och det som händer mellan människor, förklarar hon.

För Nyan berättar hon att hon just nu skriver på heltid

och att nästa bok skall komma ut i september. "Långt ifrån cool" skall småningom också få en uppföljare.

– Men jag är också utbildad gymnasielärare, inflikar hon.

Hon utesluter inte att det i framtiden också kan bli någon vuxenbok.

– Jag vill ju skriva om allt möjligt.

Under ungdomens littera-

turdagar gör också Magnus Nordin och Bente Bratlund skolbesök på torsdag och fredag och till mingelfesten för niorna i stadsbiblioteket på fredag ansluter sig också Fred Forsell, Liselott Willén och Olivia Bergdahl.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

” Stenen, elden och metmasken
tre trappsteg till Rockefeller...”

NILS FERLIN

Picasso. "Paulo som harlekin", 1924, av Pablo Picasso. Bilden från Ateneums hemsida/ Succession Picasso/Kuvasto 2008

Utställningen, som presenterar alla faser i **Pablo Picassos** produktion, öppnas den 18 september och pågår till januari 2010. □

Thérèse Karlsson och Sören Lillkung

ger konsert med sänger ur opera och musikal på Åbo Svenska Teater på lördag, den 21 mars, kl 20. Konsertens röda tråd är relationerna mellan man och kvinna och man utlovar både humor och allvar i uttolkningarna av kärlekens med- och motgångar. Sångarna ackompanjerar av pianisten **Martin Segerstråle**. □

Förköpet av biljetter till höstens Picasso-

utställning på konstmuseet Ateneum i Helsingfors inleds i måndags. Biljetter finns till salu på Statens konstmuseums webbplats <http://www.shop.fng.fi>. Förhandsförsäljningen av utställningsbiljetter är ett pilotprojekt för Ateneum. Nu i början säljs biljetter för oktober och november, skriver FNB.

Biljetter säljs för tillfället endast till normalpris. Utställningen har redan i förväg väckt mycket intresse, både i Finland och utomlands. Med försäljningen av förhandsbiljetter försöker vi för snabbt museigästernas tillgång till utställningen, säger Ateneums museidirektör **Maija Tanninen-Mattila**.

Levande, nyskriven, musik på svenska

bjuds det på i Jomala kyrka fredagen den 3 april kl 12.30 och 19. "Att välja livet" är rubriken. **Tommy Deogan** föreläser och musiken är komponerad och framförs av **Maria von Tell** ackompanjerad av pianisten **Ann Blom**.

Med en start i livet som kanske inte är den mest harmoniska eller lättaste följer Tommy en väg in i kriminalitet och drogmissbruk. När han är helt utslagen, kommer en vändpunkt då hans bror, som också är på brottets bana och samtidigt sitter i fängelse, hotar att döda alla som säljer droger till Tommy. Tommy tvingas att välja en ny väg som får honom att se på sina handlingar ur en ny vinkel

och undan för undan väljer han livet. I dag är **Tommy Deogan** författare och föreläsare med antiväld och ett brinnande engagemang för ungdomarna i fokus. □

"Don Carlos – kronprins av Spanien"

har premiär på Dramatens stora scen i Stockholm den 4 april.

– Passion och politik, relationer och religion, demokrati och diktatur – frihetsdramat "Don Carlos – kronprins av Spanien" är fortfarande ett av teaterhistoriens rikaste mästerverk, skriver Dramaten i sin pressinformation.

Friedrich Schiller hade inte ens fyllt 30 år när han skrev den tyskspråkiga världens svar på Hamlet. Pjäsen handlar om den spanske kronprinsen Don Carlos som får problem på grund av sina stora passioner: friheten och drottning Elisabeth – hustru till hans far kung Filip II.

Dramat skrevs 1789 men utspelar sig i 1500-talets Spanien då landet var en supermakt som höll på att slitas isär av religiös, politisk och ekonomisk turbulens. □

Sverige-Finland är tema på världs-

poesidagen den 21 mars som för nionde året i rad uppmärksammas med ett

poesievenemang i Stockholm. Det är märkesåret 1809 som föranleder temat meddelar Författarcentrum Öst.

Mitt i Rotundan på Stadsbiblioteket i Stockholm framträder en rad svenska, finlandssvenska och finska poeter mellan kl 14 och 16: **Jörgen Gassilewski, Katarina Kieri, Henrika Ringbom, Cia Rinne, Aki Salmela** och **Saila Susiluoto**. Dessutom blir det finsk tango med **Darya** och **Månskensorkestern**.

Världspoesidagen instiftades av Unesco 1999. Avsikten med dagen är bland annat att stärka den muntliga traditionen, synliggöra poesin i media och öka kontakterna mellan poesin och andra konstarter. □

En internationell tangofestival skall

hållas i Seinäjoki i Österbotten år 2011. Seinäjoki har valts till värd för Cumbre Mundial del Tango, rapporterar dagstidningen Ilkka enligt FNB. Seinäjoki är den första staden utanför den latinamerikanska världen som har fått arrangemanget.

Världstangofestivalen ordnas i juli före den årliga tangomarknaden. Stadsdirektören i Seinäjoki **Jorma Rasinmäki** tror att överlappningen tjänar bägge evenemangen.

Seinäjokis värdskap slogs fast i samband med årets världstangofestival i Argentina. □

Välkommen att fira ÖSTERSJÖNS DAG

söndag 22 mars kl 12-15
Mariebad i Mariehamn

- **Kl 12-15 Undervattensstig**
Gratis entré till Mariebad för alla barn (7-12 år) som deltar. För att delta behövs en viss vattenvana, att man är läskunnig och att man har tillgång till ett par simglasögon.
- **Kl 14 Info om kultur- och naturstigar under vattnet**
Marcus Lindholm, Museibyran, m.fl.
- **Kl 14-15 Gratis kaffeservering**

Arrangörer: Agenda 21-kontoret, Husö biologiska station, Ålands Natur och Miljö r.f., Östersjöfonden

www.nyan.ax

Kalevala. Alltid aktuell.

Konstmuseet Ateneum firar Kalevalas 160-årsjubileum med att visa en samlingsutställning med över 200 verk – målningar, skulpturer, grafik och fotografier av nästan 60 olika konstnärer. Utställningens tidslinje sträcker sig från 1850-talet till slutet av 1900-talet. Helsingfors stads konstmuseum belyser de europeiska rötterna till Walt Disneys klassiker i Tennispalatset t.o.m. 31.5. Påskvandringen Via Crucis – Korsets väg startar i Kajsaniemi 11.4. Evenemangen på Helsingfors Mässcentrum ger dig nya idéer för trädgårdsskötsel, fritidssysslor, boende och hobbyer.

Det händer även mycket annat i Helsingfors under våren – kom och bekanta dig!

Åk på tumanhand till Helsingfors!

En 2 dygns Stadssemester på Holiday Inn från **64,50 €/pers./dbl.rum** inkl. frukost, bastu och gym. I kraft to-lö, fre-sö eller lö-må t.o.m. 3.5.2009. Begränsat antal specialprissatta rum. Boka genast, tel. 020 045 646, bokningskod HIHKUU www.restel.fi/holidayinn

Övernatta centralt i Helsingfors!

Vårt hostel på Skatudden ligger på promenadavstånd från Salutorget och centrum. Inkvartering från 22,40 €/dygn/pers./dbl.rum.

Bokning: tel. (09) 6220 470 www.eurohostel.fi

Helsingin Messukeskus

Vårträdgård • StugLiv • Eget Hem • Sisusta! • Bostadsmarknaden (26-29.3) Barn • Model Expo (3-5.4) • PetExpo (4-5.4)

Mässor och bra stämning. www.finnexpo.fi

Helsingfors stad

Turist- och kongressbyrå Norra esplanaden 19 Tfn (09) 3101 3300 www.visithelsinki.fi

Annonsera i den tidning du själv läser!

BREVET FRÅN SIBIRIEN
med Lilga Kovanko
Teater

Plats: Önningeby museum 23.4 och 24.4 kl. 19
Biljetter från 19.3 vard. kl 10-16
NIPÅ Köpmansg. 4, Mariehamn
Pris 20€

Nordens Institut på Åland

Fredagen den 20 mars

16.00 Invigningstal av **Claes Andersson**
Musik: The PeeGees
19.30 Kvällsprogram med **Ulrika Nielsen, Olivia Bergdahl, Liselott Willén, Åsa Linderborg** och **Claes Andersson**
Musik: **Anna Stadling & Idde Schultz**
Entré 20 euro. Under 20 år 7 euro. Servering

Lördagen den 21 mars

09.30 Nyutkommen åländsk litteratur presenteras av **Benita Mattsson-Eklund** och **Kjell Andersen**
Anni Blomqvist 100 år
10.30 **Gunnar Hoydal** från Färöarna i samtal med **Stefan Simonsen**
11.00 **Erik Eriksson** i samtal med **Benita Mattsson-Eklund**
11.30 **Åsa Linderborg**
12.00 **Sofi Oksanen** i samtal med **Janina Orlov**
12.30 Paus
13.00 Poesikarusell med **Claes Andersson, Olivia Bergdahl** och **Matilda Södergran**
13.30 **Robert Åsbacka**
14.00 **Ulrika Kärmborg**
14.30 **Helle Helle** i samtal med **Camilla Gunell**
15.00 **Lotta Angergård** diskuterar med **Åsa Linderborg** och **Erik Eriksson**
19.30 Litterär supé med **Owe Wikström, Ulrika Kärmborg, Mark Levengood, Matilda Södergran** och **Robert Åsbacka**
Artister: **Acrobalance** Musik: **Elisabeth Ekman Trio**
Pris 55 euro inklusive supé.

Söndagen den 22 mars

11.00 Litterär högmässa med **Maria Båsk** i **S:t Görans kyrka** i Mariehamn
12.30 Söndagssoffan – medverkar **Owe Wikström, Gisela Linde, Mark Levengood** och **Isela Valve** under ledning av **Katarina Gäddnäs**

Fri entré till dagsprogrammen. Välkomna! Med reservation för ändringar.

Mariehamns stadsbibliotek
www.litteraturdagarna.ax

Nu kan Harry jobba vidare för Östersjön

Stacko Ab får 25.000 euro i understöd från Ålandsbanken

–Jag är väldigt tacksam över att ha fått de här pengarna.

Det säger Harry Lindqvist vars företag Stacko ab i går fick 25.000 euro i understöd från Ålandsbanken.

Donationen är en del av bankens årliga miljödonationer som genereras från det så kallade miljökontot.

–Det har känts som att jag trampat vatten under vintern och jag har funderat på hur vi ska komma vidare med projektet, med de här pengarna kommer vi vidare, säger en glad Harry Lindqvist.

Lindqvist har under hösten testat en egenutvecklad pumpanordning som kan syresätta Östersjöns syrefattiga djupgröpar.

Pumpen har testats på Lindqvist privata vatten i Stackskärsfjärden och uppfinnaren kan konstatera att mekaniken fungerar precis som den ska. Frågan är hur syresättningspumpen, som fungerar med hjälp av vågkraft som drar upp vatten från botten och syresätter det innan det återförs till önskat djup, påverkar miljön.

–Jag är ju ingen biolog utan en tekniker. Tekniken fungerar, nu får vi se vad biologerna säger.

Miljöbyrån inblandad

Steg två i projektet är just detta, att ser hur pumpen påverkar miljön där den placeras. Lindqvist konstaterar att vattnet i Stackskärsfjärden egentligen var för bra för att man skulle kunna dra några slutsatser om hur pass mycket bättre syresättningspumpen kunde göra bottenvattnet.

–Miljöbyrån får nu välja en plats där vattnet är syrefattigt. Lumparn eller Slemmern har nämnts. Sedan hoppas jag att vi kan få pumpen utplacerad till försommaren och att miljöbyrån ställer upp med analyser och att vi kan visa resultat till hösten, säger Lindqvist.

Först av allt ska Lindqvist

Hjälper Östersjön. I går kunde Ålandsbankens kommunikations- och marknadsdirektör Tom Westerén, till höger, berätta att banken donerat 25.000 euro till Harry Lindqvists företag Stacko ab. Pengarna ska användas för att testa Lindqvists syresättningspump på något ställe där botten är märkbart syrefattig.

Foto: ERKKI SANTAMALA

emellertid modifiera pumpen lite grann.

–I medeltal har den haft en kapacitet på ungefär 200 liter vatten i timmen. Utgående från mina erfarenheter kan jag modifiera den så den ska kunna pumpa dubbelt så mycket vatten i timmen.

Steg tre-fler pumpar

Om det visar sig att Lindqvists syresättningspump fungerar bra på den plats miljöbyrån utser finns sedan ytterligare försök man kan göra. Lindqvist säger att ett tredje steg skulle vara att placera ut flera pumpar på ett område, kanske tio stycken, för att se hur det skulle påverka vattnet.

–Men de här pengarna räcker till ett anpassat steg två, att placera ut en pump på ett område där vattnet är dåligt.

Lindqvists projekt Stacko ab är ett av sex projekt som fått pengar från Ålandsbanken i år. Totalt lämnades fyrtio ansökningar in, sex av ålän-

Testade på eget vatten.

Under hösten har Harry Lindqvist testat syresättningspumpen på eget vatten i Stackskärsfjärden. Genom röret, som är tolv meter långt och 200 millimeter brett, pumpas syrerikt vatten ner på bestämt djup. Allt fungerar med hjälp av vågenergi.

Arkivfoto: JONAS EDSVIK

ningar. Sedan valde Ålandsbanken ut sex ansökningar som miljökontokunder med internetbank fick rösta på.

–När vi valde ut de sex kandidaterna sökte vi ganska konkreta projekt, där vi känner att det här kan på riktigt spela någon roll för miljön och ha någon sorts påverkan. Och vi eftersträvar också en regional spridning, vi vill alltid ha något bidrag från Åland med, säger Tom Westerén, kommunikations- och marknadsdirektör på Ålandsbanken.

MALIN LUNDBERG
malin.lundberg@nyan.ax

Jobbar för miljön.

Sven-Åke Löfström, miljöansvarig på Ålandsbanken.

Foto: ERKKI SANTAMALA

Vill att personalen åker kollektivt

Ålandsbanken försöker utöver sitt miljökonto arbeta för miljön på flera andra sätt.

I år satsar man särskilt på att minska företagets elförbrukning och koldioxidutsläpp, samt på att utbilda personalen i miljöfrågor.

–Vi har tittat mycket på företagets elanvändning och vi använder ny teknik för att minska elförbrukningen, berättar Sven-Åke Löfström, miljöansvarig på Ålandsbanken.

Löfström nämner som ett exempel att man installerat sensorer på exempelvis toaletter, så att lamporna tänds och släcks utgående från om någon person befinner sig i rummet och inte står på i onödan.

Vad gäller koldioxidutsläpp har Ålandsbanken gått in för att betala en del av kostnaderna för de i personalen som väljer att resa kollektivt till och från jobbet.

–25 procent av kostnaderna subventioneras. 50 av våra ungefär 500 anställda använder sig av den här möjligheten. Det innebär att koldioxidutsläppen minskas med ungefär 100 ton.

MALIN LUNDBERG

Fakta/Miljödonationer

■ Totalt delar Ålandsbanken ut 76.000 euro i understöd till långsiktigt miljöfrämjande projekt i riket och på Åland. Ålandsbankens årliga miljödonationer genereras från Miljökontot och motsvarar 0,2 procent av de drygt 18.000 miljökontokunders depositioner under år 2008.

■ Förutom till Stacko ab gavs miljödonationer till: Luonto-Liitto som är en miljöhobby- och naturskyddsförening för barn och ungdomar erhåller 20.000 euro. Målsättningen med föreningens projekt, Skogsambasadörema, är att informera

högstadieläverna runtom i landet om Finlands skogar och vad de själva kan göra för att förbättra dem.

■ **Finlands Biogasförening** och projektet för utveckling av miljövänligt fordonbränsle erhåller 12.000 euro för att informera kommunerna i Finland om hur de kan utnyttja den oanvända biogasenergin som uppstår från till exempel hushåll, parker, avfallsplatser och växtrester från grönområden.

■ **Biodynamiska föreningen** understöds med 7.500 euro för att utveckla dagens jordbruk så att det gagnar

naturen och minskar utsläppen i bland annat Östersjön.

■ **Yrkeshögskolan Novia** stöds i samarbetsprojektet med Forskningsinstitutet Aronia med 7.000 euro för olika forskningsprojekt kring Östersjön samt kustområdena.

■ **Tammerfors miljövärdarförening** erhåller 4.500 euro för att undersöka om tak är bra grogrund för växtarter. Ålandsbanken planerar även att utföra samma försök på huvudkontorets tak i Mariehamn.

■ Ålandsbankens Miljökonto har sedan 1998 genererat sammanlagt 638.000 euro i miljökontobonus.

Lafont
"Collection Riviera"

www.lafont.com

FREDAG 20.3

finns Johanna Kerttula hos oss hela dagen

JOHANNA KERTTULA

hjälper dig att hitta nya trendiga bågar

Kom in och bekanta dig med de personliga kvalitetsbågarna från Lafont och Götti.

BACKMANS OPTIK
Torggatan 9B, tel. 19226

Pga ett tekniskt missöde fick Bilcenter fel bilar i tisdagens 17.3 annons. Här är rätt annons.

Begagnade bilar på Åland

BMW 320d 4d aut dsl -00

Mätarställning: 153.500 km
Pris: 16.450 €

Honda CR-V 2.0i ES 4x4 -02

Mätarställning: 181.000 km
Pris: 13.950 €

Opel Vectra 1.8i Caravan

Elegance -02
Mätarställning: 106.000 km
Pris: 10.750 €

Volvo S70 2.5 4d 140 hk -98

Mätarställning: 114.000 km
Pris: 8.950 €

Citroën C3 1.4i 5d Hatchback -08 demobil

Mätarställning: 5.000 km

Bensin, manuell.
Luftkonditionering, ABS-bromsar, 4 x airbags, elhissar fram, elbackspegel, cd/radio, sommar-/vinterdäck.

AVBETALNING 219€/månad
Nypris: 15.680 €

Pris: 13.950 €

DET HÄNDLAR OM KVALITET

BILCENTER

www.bilcenter.ax

Uppgårdsvägen 18,
vard 9-17, lör 10-13, tel 12 551,
Reservdelar: vard 8-16, tel 12 552

Utlovar minimala risker med ny gasledning

Åland och Finland ska inte drabbas negativt av den nya gasledningen i Östersjön.

Det menar representanter för Nord Stream AG, bolaget bakom projektet som nu informerar om den miljökonsekvensbeskrivning Nylands miljöcentral lagt fram för allmänheten att granska.

Representanter från Nord Stream AG, bolaget som ska bygga och driva den nya ledningen för naturgas genom Östersjön, besökte i måndags Mariehamn för att informera ålänningar om de miljökonsekvenser gasledningen kan ha.

Informationsturnén sker i samband med att Nylands miljöcentral framlade sin miljökonsekvensbeskrivning för allmänheten att granska och kommentera.

Nord Streams projektledare **Tore Granskog**, **Otso Lintinen** och verksamhetsledare **Sebastian Sass** fanns på eftermiddagen på plats i turnébussen utanför Hotell Arkipelag.

–Vi får mest frågor om själva projektet, säger Tore Granskog. Men när det gäller miljökonsekvenserna så är de minimala. Finland drabbas inte och Åland ligger för långt bort för att påverkas.

Diskussioner om eventuella risker som kan förekomma är i samband med fisket. Fisketrål kan fastna under rörledningen och slitas av.

Kraftig. Rörledningen består av betong, antikorrosivt material och stål, berättar Sebastian Sass. Dess inre diameter är 1.153 millimeter med en yttre diameter på cirka 1.400 millimeter.

–Trålningen sker i mellanvatten. Rörledningen ligger på havsbotten så på så sätt kommer de inte i kontakt med varandra. Samtidigt har Finland idag inte många fiskerier och när det kommer till den verksamhet som finns är utrustningen så pass stark att det inte finns någon risk att trålen skulle fastna och slita bort rörledningen.

Bedömt risken

Totalt sett handlar det om 375 meter ledning som ska gå genom den finska zonen. En farhåga är att ledningen helt enkelt skulle brista. Verksamhetsledare Sebastian Sass säger att det krävs enorm påfrestning för att det cirka 25 centimeter i diameter tjocka betongröret ska ge vika.

–Det kan vara tunga material som tappas eller ankare som fastnar som kan förstöra ledningen, men kraften måste vara stor. Vi har ingenjörer

Projektledare. Experter från Nord Stream, bolaget bakom gasledningsprojektet genom Östersjön, informerade allmänheten i måndags om de eventuella miljökonsekvenser ledningen kan ha. Från vänster Otso Lintinen och Tore Granskog.

som gör kontinuerliga tester, säger han.

En 12 meter lång container eller ett stort fartyg på 250 meter skulle krävas för att orsaka skada.

–Vi har bedömt risken och den är en på 58.000 år, säger Sebastian Sass.

Utlåtande i juli

Informationsmöte hölls inne på Arken senare på kvällen.

Mötet är ett av de fem som hålls i Finland under mars månad.

MKB:n finns tillgänglig för granskning och kommentarer från allmänheten i 33 kustkommuner utmed Finska viken och skärgårdskommuner i södra delen av Skärgårdshavet samt på Åland. Fram till 5 maj 2009 har finska myndigheter, medborgare och andra intressegrupper möjlighet att

framföra sin åsikt till Nylands miljöcentral.

Nylands miljöcentral ger sitt utlåtande senast i juli 2009.

Text och foto:
CECILIA LINDVALL
cecilia.lindvall@nyan.ax

Fotnot. Hela MKB:n finns att ta del av på Nylands miljöcentral's hemsida: www.miljo.fi

Fakta/Gasledningen

■ Ledningen ska bestå av två parallella rör. Varje ledning är ungefär 1.220 kilometer lång, med en transportkapacitet på cirka 27,5 miljarder kubikmeter per år. Nord Stream planerar att ta den första i bruk 2011.

■ Rörledningen ska dras från Viborg i Ryssland till Greifswald i Tyskland. Genomsnittligt avstånd från Finlands kust är mellan 20 och 30 kilometer och 375 meter av längden går genom den finska ekonomiska zonen. Innan bygget kan påbörjas behövs tillstånd från Finland, Sverige och Danmark.

■ När båda gasledningarna är i bruk beräknas det gå att transportera 55 kubikmeter naturgas per år, vilket motsvarar årsförbrukningen för 26,5 miljoner hushåll. Ledningen har en konstruktionslivslängd på cirka 50 år.

■ För projektet ansvarar Nord Stream, ett internationellt konsortium som bildades för planering, konstruktion och drift av gasledningen. Ryska Gazprom äger 51 procent av andelarna i Nord Stream. Tyska Eon och Basf äger 20 procent vardera. Källa: Nord Stream AG

TILL SALU

Nyproducerad 1-plans villa i Godby.

Netto-räntekostnad vid 2,4% ränta

ca 280 €/mån

Med 30% skatteavdrag vid lån på 199.000 euro.

Färdig för inflyttning.

Genomtänkt planlösning på 121,7 kvm med tre sovrum. Generöst kök med braskamin. Vardagsrum med altandörrar. I övrigt hög inredningsstandard. Centralt belägen vid Björkvägen med gångavstånd till daghem, skola, bibliotek, simhall, apotek och affärer.

Utgångspris 199 000 euro

KONTAKTA OSS FÖR VISNING!

SOLSTRAND

Ring för närmare information.

Daniel tel 0457-342 70 79

Veronika tel 0457-595 80 04

VI FÖRNYAR VÅR BADRUMS-UTSTÄLLNING

och säljer nu ut några demoexemplar!

www.svedbergs.se
SVEDBERGS

INDIGO

40 cm underdel i mörk ek, tvättställ, spegel med belysning 580,- Bild 1.

BIANCA

60 cm underdel i mocca ram, tvättställ, spegelskåp med belysning, högsåp 115 cm 950,-

EASY

70 cm underdel i björk, tvättställ, spegel med belysning 460,- Bild 2.

DUSCHAR:

CUBE

Duschkabin 90x90 cm vit/silver duschet och termostatblandare 1.500,- Bild 3.

FASETT

Duschkabin 90x90 cm vit med ornamentat glas 995,-

Duschkörna 70x90 cm vit med klarglas 370,-

Fallgårdsvägen • Tel 23 700 • Vard. 8-17, lörd. 10-14 • www.vvsfylcenter.ax

Sov gott. Alla mindre rum har hopfällbara sängar, men i ett rum finns också extrabritsar. Lennart Alexandersson är anläggningsman för Bergsskyddet.

Ett samhälle under berget

Volymmässigt rymt Ämbetshuset under marken vid Stadshusbacken. Bergsskyddet är ungefär 5000 kvadratmeter stort, eller rymmer 19.000 kubik. 18 meter berg tornar sig ovanför oss då vi står lägst ner.

– Mitt rum ligger åtta meter under havsytan, säger anläggningsman Lennart Alexandersson.

Lennart Alexandersson kan de 19.000 kubikmeterna på sina fem fingrar. Den guidade turen med honom går upp för trappor och nerför trappor, under stora rör och i smala korridorer som är täckta i en numera retrotrendig 70-tals grön.

–Färgen är vald av psykologiska skäl, grönt sägs ha en lugnande effekt och behövs om man faktiskt isoleras här.

I sitt rum har Lennart Axelsson koll på alla system i skyddet. Via kontrollpaneler ser han att tillräckligt mycket luft strömmar in under marken och att temperaturen är behaglig.

–Härifrån ser jag också vilka dörrar som är öppna och vilka som är stängda.

Under vårt besök strömmar radiomusik hela tiden ut ur centralradion. Vid en nödsituation används centralradion till att få ut meddelanden till alla i befolkningsskyddet.

Under 18 meter berg

Bergsskyddet är byggt för att skydda Mariehamns invånare om det värsta, som krig, bomber och kärnfallsolyckor, skul-

Uthyrt. Mariehamns stad hyr ut en del av sina rum till hobbyverksamhet. I det här rummet håller strategispelarna till.

le hända. Detta "om" märks överallt i Bergsskyddet. Såväl dieselgeneratorer som fläkt-system står på fjädrar, inte direkt på golvet. Fjädrarna skall skydda tekniken vid eventuella vibrationer.

–Krig är vi inte rädda för, det är andra situationer som övas. Ett scenario kan till exempel vara att en färja börjar brinna och 2000 passagerare omedelbart måste få värme och tak över huvudet.

Själva hjärtat av Bergsskyd-

det är inklätt i plåt. Det är från det rummet lantrådet, landshövdingen och en del tjänstemän skall kontrollera allt som händer på Åland. Plåten skyddar mot elektromagnetisk puls.

–Vi står nu under 18 meter berg, men mobiltelefonerna fungerar. Genom berget slingrar sig en läckande antenn, säger Lennart Axelsson då vi står i rummet med väggar täckta av stora kartor.

Ledningsgruppen består av

Fakta/Bergsskyddet

■ Bergsskyddet stod färdigt 1979.

■ Utrymmet är cirka 5000 kvadratmeter stort, och rymmer 19.000 kubik

■ Rummet lägst ner har 18 meter berg

ovanför sig

■ I Bergsskyddet finns också Alandicas skyddsrum, det färdigställs som bäst

■ Just nu läggs hela systemet om för att bli pc-baserat.

80 personer, 30 personer kallas dessutom in för att sköta tekniken. Ovanför ledningsgruppens rum har Ålands radio och räddningsverket sina rum.

–Radion har två uppdrag vid en olycka: dels skall de ge statlig information till befolkningen, dels skall de sköta sitt journalistiska uppdrag.

Alla kommuner har sin egen skyddsgrupp och de har i sin tur kontakt med ledningsgruppen i Bergsskyddet.

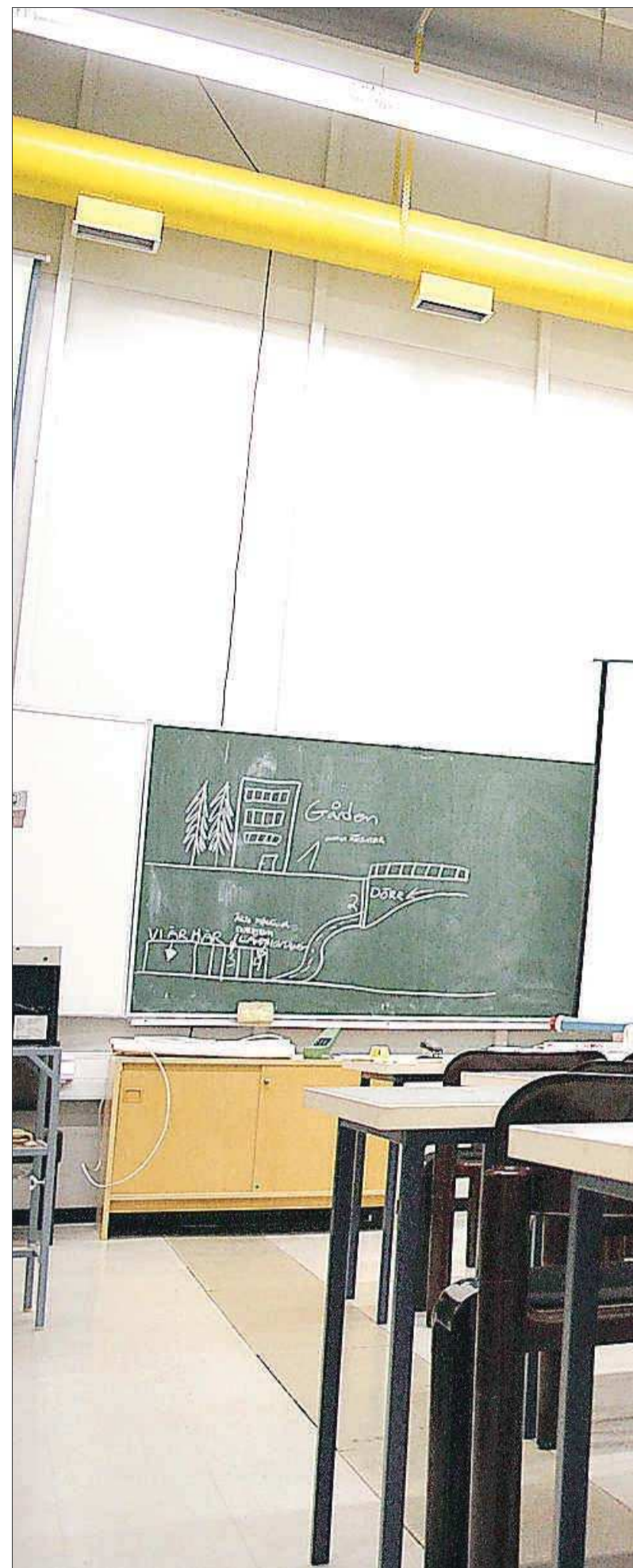
–25.000 personer är inte så krångligt att flytta, men någon skall organisera det hela.

Litet samhälle

Inne i berget finns också kylvattenbassänger, färskvatten, egen septiktank och ett eget elektriskt system. Ungefär vid restaurangbåten von Knorring leds Slemmervatten in till kylvattenbassängen som skall kyla dieselmotorerna.

–Under berget finns ett helt litet självförsörjande samhälle.

Finland är, näst efter Israel, det land som har flest bombskydd. I Mariehamn finns det platser i skyddsrum runt om i

Bergets hjärta. Från det här rummet skall Åland styras om katastrof.

stan för hela Mariehamns befolkning plus tjugo procent.

–Varje person får 0,75 kvadratmeter i ett skyddsrum. Tre personer kan dela på sina utrymmen om de vill lägga sig ner och sova.

Alla större städer i Finland har skyddsrum som det i Mariehamn. På de flesta orter är det militären som sköter om anläggningen, därför är öppenheten i Mariehamn ganska unik.

–Här har vi inga hemligheter.

En egen nödantenn finns också, om MCA inte skulle fungera. Det finns dessutom dubletter och reservaggregat till allt.

–Om luften utanför är förorenad kan vi ta in luft via en specialfilter.

Förnyelse

Just nu läggs hela reglersystemet om. Allt skall bli pc-baserat.

–Systemet har modifierats lite under åren, men det är första gången allt läggs om till datorer. All reglerteknik och all automatik byts ut. Det är ett jättejobb som beräknas vara klart i mitten av augusti.

All den nya utrustningen

fästs också på golvet med hjälp av fjädrar eller på rörliga kuber. Vibrationshotet anses således fortfarande föreligga.

–Övningar hålls relativt ofta, bland annat med Forsmark och Uppsala län.

Vid en nödsituation tar personalen som skall husera i skyddet med sig sina egna datorer. Men några datorer och kopieringsmaskiner finns på plats, och flera av rummen är inredda. Det som slår en är framför allt mängden stolar, alla i 70-tals snitt.

–Det är ganska många som skall sköta sina arbetsuppgifter här om något händer, och det är klart att alla skall ha en sittplats.

Mycket ser ålderdomligt ut, till exempel stationen för växeltelefonisterna, men allt fungerar.

Sängar finns det också i några av rummen och ett av rummen är inrett med enbart britsar i tre våningar. Den som sover lägst ner i mitten skall inte ha anlag för klaustrofobi.

KARIN ERLANDSSON
karrn.erlandsson@nyan.ax

Foto: JONAS EDVİK
jonas.edsvik@nyan.ax

of hotar. Här finns kartor och kommunikationsmedel.

Kan utrymmet. Lennart Alexandersson kan Bergsskyddet på sina fem fingrar. Under berget finns många gånger och rum att hålla reda på.

Åtta meter under havsytan. Från sitt rum har Lennart Alexandersson koll på att allt fungerar som det skall i befolkningskyddet.

Alandicas skyddsrum. Kultur- och kongresshusets skyddsrum håller som bäst på att iordningställas i Bergsskyddet. Varje person beräknas få 0,75 kvadratmeter att vistas på.

Karateklubben. Karateklubben Ogawa hyr också ett utrymme under berget. De har lagt trägolv över betonggolvet för att det skall bli mjukare. Villkoret för att få hyra ett rum är att rummet kan tömmas på prylar på ett dygn.

På fjädrar. Inget i Bergsskyddet står rakt på golvet. Dieselgeneratorerna står på fjädrande plattor som skall skydda generatorerna mot vibrationer.

Rena smörjan i Emkarby gamla skola

Miina Fagerlund har öppnat butik i ett klassrum i det som tidigare var Emkarby skola. Där säljer hon produkter från Rosen-serien, mentskoppar och ekologiska tygblöjor.
 – Min butik är mitt på Åland. Det är väldigt roligt att ha öppnat i egna lokaler, säger Miina Fagerlund

Prislista på svarta tavlan. Miina Fagerlund har öppnat butiken Rena smörjan i Emkarby gamla skola. Prislistan finns på svarta tavlan. Foto: KARIN ERLANDSSON

För fem år sedan startade Miina Fagerlund den egna firman Rena smörjan. Fram till nyligen har hon rest runt på hemmapartyn och visningar för att saluföra sina produkter, men i måndags slog hon upp dörarna till egna lokaler.

Ett av de gamla klassrummen i Emkarby är nu avdelat med en skärm, i halva rummet håller Miina till och i den andra halvan har hennes mammas målarstudio.

– Det känns väldigt bra. Av hälsoskäl kan jag inte åka runt på samma sätt som jag gjorde tidigare. Tanken växte fram att jag inte bara skulle hyra rummet att bokföra i, utan också ha öppet för kunder.

Bara fördelar

Fördelarna med att ha en lokal för försäljningen är många, menar Miina.

– Först och främst har jag inte mitt kontor i vardagsrummet längre. Nu kan jag också ge personlig service på ett annat sätt. Jag säljer till exempel ekologiska tygblöjor och föräldrar

kan komma hit med sina barn och pröva i lugna och ro. Dessutom kan jag jobba med det jag älskar samtidigt som jag kan gå hem då barnen slutar dagis och skola.

Några egentliga nackdelar finns det inte.

– Jag åker ju inte hem till kunderna på samma sätt längre, men med tanke på jag ändå inte kunna göra det.

Hårda vägen

Miina har varit egenföretaga-

re ganska länge och har några tips till de som funderar på att öppna eget.

– Känn efter vad du vill, alla möjligheter finns. Men se till att du inte jobbar slut på dig, många som åker runt mycket blir utbrända.

Miina har framför allt åkt runt på visningar och en viss ökning av alla de som är hemmaförsäljare tycker hon att det blivit.

– Det är möjligt att det inte är en så genomtänkt trend.

Många firmor har inte koll på skattegränsen till Åland utan skickar hit sina produkter. Då får hemmaförsäljaren lära sig byråkratin den hårda vägen. Men att vara säljare på det här sättet är ett bra sätt att träffa folk om man inte annars gör det.

Huset fylls

Miina befinner sig mitt på Åland då hon är i Emkarby. Det är en fördel för kundkretsen, hoppas hon.

Skola blir företagshus. Allt fler företagare har hittat till Emkarby gamla skola. "Hyrorna är billiga på landet, så man förlorar inte så mycket på att försöka" säger Miina Fagerlund. Arkivfoto: STEFAN ÖHBERG

– Det är bra att något händer på landet också. Det verkar som om kunderna hittar hit. Småningom har jag visningar här också och då vänjer sig kunderna vid att komma hit.

Emkarby gamla skola har fyllts med också andra hyresgäster, Soffi Design håller till en trappa ner och ibland ordnas loppis i ett av rummen.

– Det är förstås roligt att huset fylls. Det var mycket skrivelser om det då skolan lades ner, så många är nyfikna på vad som skall hända med byggnaden.

KARIN ERLANDSSON
 karin.erlandsson@nyan.ax
 tfn 528 467

Huset fylls klassrum för klassrum med företagare som behöver lokal. Foto: KARIN ERLANDSSON

Med ångbåt och flygpost

Båt och flyg. Brevet postades ombord på ss Mariehamn för att sedan gå med flygpost från Stockholm till Tyskland.

Bland alla de gamla rariteterna från Åland såldes ett mycket intressant brev från 1931 vid Kaj Hellmans frimärksauktion i Helsingfors nyligen.

Det är fråga om ett brev som postats ombord på ångbåten ss Mariehamn och märkena är makulerade med fartygets stämpel.

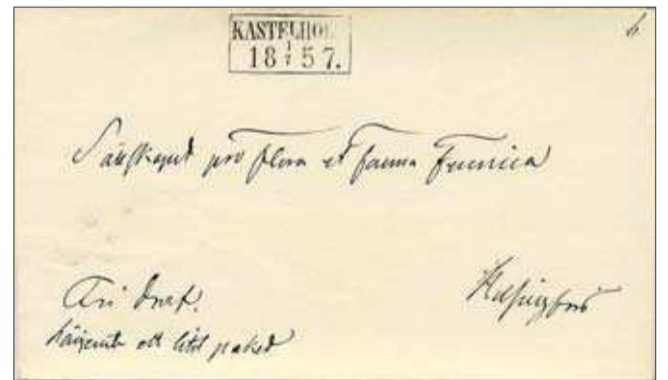
För ett år sedan såldes ett löst märke med denna stämpel för hela 150 euro. Nu fick köparen ett helt brev för vrakpriset 95 euro + provisionen på 15 procent, sammanlagt 109,25. I övriga priser som anges här är provisionen inräknad.

Det fanns flera ångbåtar med namnet Mariehamn. Denna hette tidigare P Thorvöst och byggdes 1855.

Åbolands ångfartygs ab köpte henne 1922 för sträckan Åbo-Mariehamn-Stockholm. 1930 såldes hon på exekutiv auktion och övertogs av Ångfartygs ab Mariehamn i Åbo. När fartyget 1937 såldes till

Sålt från 805 euro. SKARPANS 1849.

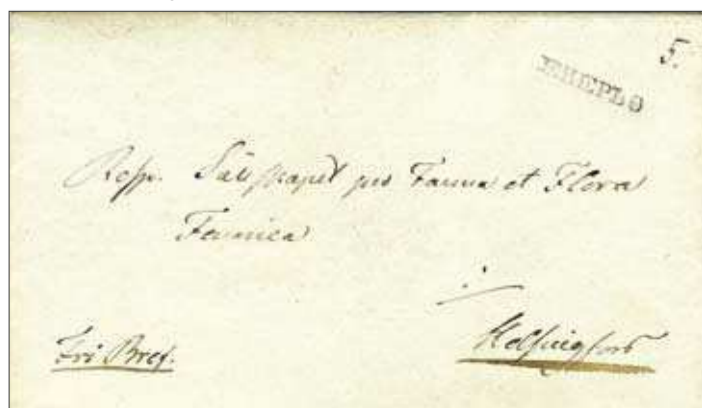
Sålt för 483 euro. Stämpel KASTELHOLM 1857. På baksidan vaxsigill Pastorsembetets i Hammarland Sigill.

Letland för upphuggning var det Finlands äldsta passagerarångare.

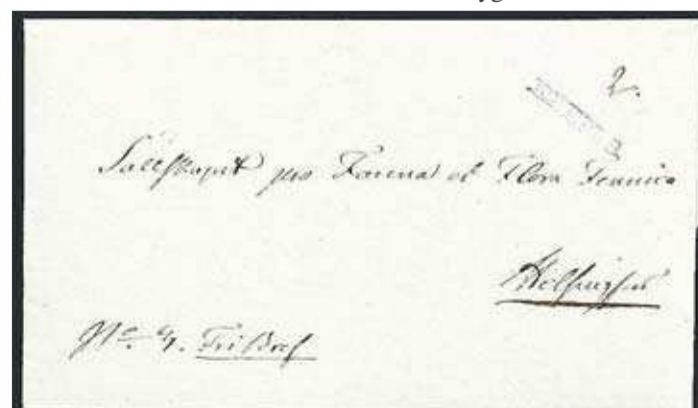
Ett urval andra intressanta Ålandsobjekt visas på bild här intill. Den som vill studera hela

auktionskatalogen med priser och bilder kan göra det på hemsidan www.kajhellman.fi

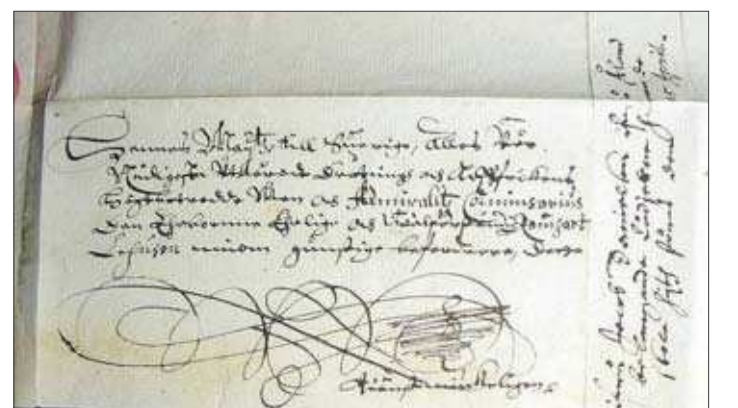
MÅRTEN SUNDBERG
 marten.sundberg@nyan.ax
 tfn 528 453

Sålt för 2.875 euro. Ovanligt tydligt exemplar av den sällsynta stämpeln ECKERÖ med kyrillisk text på brev från 1838.

Sålt för 2.300 euro. Ytterligare ett brev, från 1841, med ECKERÖ kyrilliska ur korrespondensen till Sällskapet Pro Fauna et Flora Fennica i Helsingfors.

Sålt för 1.265 euro. Brev från Åland till Stockholm 1638.

Vi finns på Bröllops- & Kalasmässan

Nu och för evigt...

SISSI, rubin-/safir
14K, 0,15k W/Si
Design Assi Arnimaa
771 €

SISSI, rubin-/safir, Briseis
14K, 0,40k W/VS/Si
1 033 €

VIOLET, briljant
14K, 0,18k W/Si
490 €

VIOLET, briljant
14K, 1,0k W/Si
2 295 €

IDA, vitt guld
0,20k W/VS
Design Maria Suikkanen
941 €

STARDUST, diamanter, vitt guld
0,03k W/Si Design
297 €

STARDUST, diamanter, guld
0,03k W/Si
251 €

Diamant, vitt guld
0,10k W/Si
435 €

Diamant, guld
0,10k W/Si
403 €

CHAMPAGNEBÄGARE, stål
2 st i presentförpackning
55 € inkl. gravering

15% RABATT

på alla vigsel- och förlovningsringar samt på Dyrberg/Kern smycken

DYRBERG/KERN

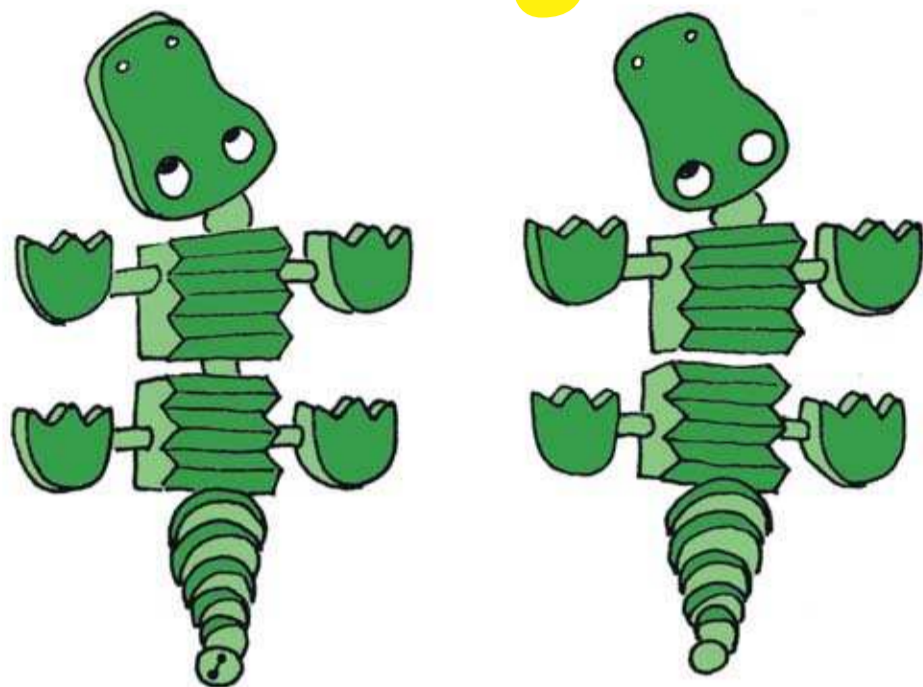
Vackra SMYCKEN för festliga tillfällen

Wickström's

UR & GULD

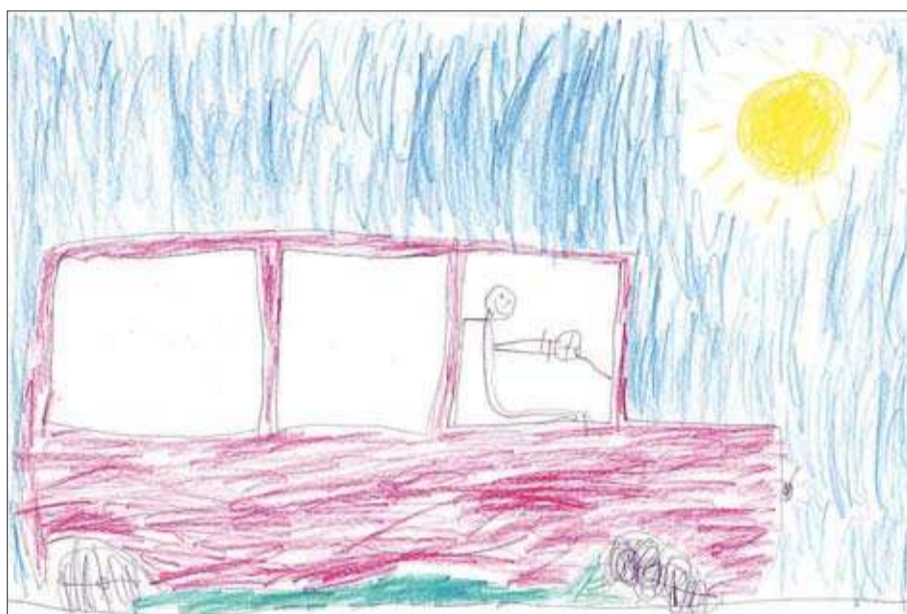
BARNSIDAN

FINN FEM FEL !

Två prinsessor.
Jonna Gustavsson, 5 år, från Ångsbackens daghem i Mariehamn.

En buss.
Melker Smeds, 6 år, från Ångsbackens daghem i Mariehamn.

VAD HAR BARNEN VARIT HEMMA I MATSKÄPET OCH HÄMTAT FÖR ATT GÖRA SIN SNÖGUBBE?

Vårt marsvin Ellen.
Isa Clemes, 4 år, från Lemland. Hon har dessutom ritat en fin teckning på kuvertet.

HJÄLP OLGA ATT HITTA TILL MATSÄCKEN !

Varsågod

- engångserbjudnaden -

ALLTVÄTTEN KEMVÄRT • VÄRMEVÄRT • MATVÄRT VEL 18730	Tvätt & mangling av lakan, påslakan och dynvar -30%	Baby & Sjukvård	50€ rabatt vid köp av Emmaljunga kombivagnar
BOLHALLA	50% RABATT på tennis- eller badmintontid under helg	Bromarks	20% RABATT på Höganäs produkter
DELFI Puzzling Trends	FLOATA 2 BETALA FÖR 1	ECKERÖ LINJEN	Ta med bilen gratis! Tur/retur, 1 gång under 2009
EL SHADDAI	på valfri vara -25%	Em	20% rabatt på tavlor
ÅLANDS FÄRG & TAPETAB	20% RABATT på gångmattor (bredd 80cm)	GEFOTO Gerhard's Foto AB	Framkalla 100 st 11x15 digitala bilder för endast 15€
Hasses UR & GULD AB	20% RABATT På ett valfritt smycke (gäller ej Ewa Attling)	J. LEMBERGS ur & guld	Silversmycken -20% Gäller ej ultrahög smycken
JUDYS HANTVERK & INREDNING	-15% på fantastiskt odlat te BLEND	SITTKOFF KALMERS SITTKOFF	KÖP 5 BETALA FÖR 2 CD-skivor på våra specialhyllor. Vi bjuder på de tre billigaste.
KVB textil	15% RABATT på alla Marimekko tyger	LISCO BOK & PAPPER	Köp 3 pocketböcker BETALA FÖR 2
Madison	15% RABATT på valfritt par jeans VERO MODA ONLY JACK & JONES	Back on Track Keramik textil	10% RABATT på en valfri Back on Track-produkt Hela sortimentet både för människa, häst och hund.
Värmässa Eckerö Hallen	BETALA FÖR 2 GÅ 3 Eckerö Hallen 25-26 april 2009	MÖBEL-City	Sängstommar + gavlar -15% Gäller vid ett köptillfälle
SALT KONSTHANTVERK Sjökvarteret, tel 21 505, www.salt.ax	Kryddsalt i olika blandningar Köp 2 betala för 1	SANDÅSENS BLOMSTERHÖRNA	20% RABATT På alla krukor
Seja Saike	PROVA PÅ yoga första tillfället gratis	SNICKARBYKAN Ålandsvägen 35	- FRITIDSKLÄDER - Fleece 29,90€
STRY	makeup & frisör salong 15% RABATT på valfri behandling	TARA	T-shirt/linne (ord.pris 12,95€) 9,95€
SUNDQVISTS RESOR	15% på dagsresa	STUDIO HÄRDESIGN NYHET!	-20% på Pure Pact ekologiska produkter
TeleButiken Mariehammns Telefon AB	VÄRDE-CHECK vid köp av dator 50€	Upstate-Tillsyn www.upstate.ax Tel: 018-49490	50€ rabatt första månaden vid teckning av avtal om tillsyn av sommarstuga för minst 4 månader.
WIRRANS MINIGOLF	Spela 2 personer betala för 1	WIRRANS THAI HOUSE / RESTAURANG & CAFÉ	15% rabatt på valfri måltid i Mariehamn eller Godby. Gäller två personer.
WILLIAMS	-10% på valfri resa	ZOO varken	Natur Cat klumpande kattsand 22 kg (200g) 12€/säck

Nyankortet är fyllt av **erbjudanden, upplevelser och annat matnyttigt**. Med Nyankortet kan du också delta i utlottningen av biljetter och få rabatter på många olika evenemang under året.

ENGÅNGSERBJUDANDENA

gäller t.o.m. 31.1.2010 om ej annat anges och enbart i samband med kupongerna du fått hem med ditt Nyankort.

HELÅRSERBJUDANDENA

kan du utnyttja så många gånger du vill t.o.m. 31.1.2010 och de gäller mot uppvisande av Nyankortet.

- helårserbjudnaden -

BÅT & FRITIDS VARUHUSET	5 liter miljöbensin vid köp av en motor driven gräsklippare eller motorsåg.	FOTO Plus	2€ rabatt på 3-pack kinofilm 200/24 eller 400/24
mariehamns bokhandel	-15% på bygg-, hand-, arbets-, heminrednings- och trädgårdsböcker	10% på alla inköp och övernattnings Gäller ej på alkohol och ej caféts kupongererbjudanden	NIMIX KAJAKUTHYRNING -10% rabatt på uthyrning
60 ÅR 1949-2009	Åländskt producerade trävaror från Önningeby såg 15% + 2% kassarabatt	medicina futura	SCIO-terapi: Förstagångsundersökning (värde 120€) gratis vid köp av 10-serie
Therese Broderi	-10% på alla inköp (ordinarie pris)	LEMLANDSBOKEN	Familjer och gårdar i Lemland 50€ rabatt (ord.pris 270€) SkogsjöMedia Ring tel.21204
colorama Färghuset	-20% rabatt på penslar vid köp av färg	SEABORN	Vaskra och utvalda föremål till Ditt hem - 10% rabatt på hela sortimentet
Rundbergs Bil & Service	Biluthyrning -15% rabatt på ordinarie pris	ZOO ligan	Alla hund och kattbäddar -15% rabatt
Bil Macken	-20% rabatt på alla bilvättar	BYGG VARUHUSET	50% rabatt på handtag vid köp av inner- och ytterdörrar från lagret.

eNyan

Du loggar också in på **eNyan** med de koder som finns på kortet. Då kan du läsa och söka i tidningar och temabilagor sedan mars 2006.

Som trogen prenumerant läser du hela Nya Åland på nätet var du än befinner dig i världen, **helt utan kostnad.**

Maria Nykvist
Epost: maria.nykvist@nyan.ax
Telefon: 528 478

sport

Letar datum för match mellan IFK och Atlético

–vill få hit "Daja" på samma gång

FOTBOLL. Anfallsstjärnan Diego Forlán mot i IFK Mariehamns backlinje – det kommer åskådarna på Wiklöf Holding Arena att bjudas på i sommar. För att Atlético Madrid då kommer till Åland för att möta IFK i en träningsmatch är så gott som bestämt. Nu fattas bara ett lämpligt datum som passar båda klubbarna.

PR-chef. Christer Mattsson, själv gammal centertank i grönvitt, jobbar med att ro ihop en match mellan IFK Mariehamn och spanska Atlético Madrid.

Foto: FREDRIK TÖRNROOS

Som Nya Åland tidigare skrivit samarbetar Ålands penningautomatförening, Paf, med den spanska storklubben Atlético Madrid. Deras logo finns sedan tidigare på lagets shorts och i slutet av förra veckan lanserades

Madridklubbens spelsajt.

I sponsoravtalet med Atlético ingår även att försöka få klubben att komma till Åland och möta IFK Mariehamn i en träningsmatch. Sedan i höstas

har Paf arbetat med att verkställa det och nu återstår att hitta en tidpunkt som passar båda lagen.

–I stort sett är det bara ett datum som fattas. Inget Klubben har dessutom en lista på olika krav som måste uppfyllas, säger Christer "Krille" Mattsson, PR-chef på Paf.

Han kan inte närmare gå in på vilka men menar att det inte handlar om några orimliga krav.

Finns det något som kan förhindra att matchen spelas?

–Atlético är väldigt positiva till det här. Och vi har arbetat med det här sedan november så jag hoppas och tror att det blir av. Men man ska aldrig

Stjärnor. Holländske landslagsspelaren John Heitinga och skyttekungen Diego Forlán är stjärnor som publiken kan få se i Mariehamn i sommar. Här i samband med lanseringen i fredags av klubbens nya spelsajt.

Foto: PAF

säga något förrän det finns på papper, säger Mattsson.

Tre tänkbare datum

Just nu tittar Paf på tre olika datum som kan bli aktuella. Dels i början av juni alternativt i mitten av juli eller i början av augusti.

När vet ni bestämt?

–Det är omöjligt att svara på. Vi siktar på att ha det klart i varje fall en månad innan

matchen spelas, säger Krille Mattsson.

En till klubb

I samband med att Atlético kommer hit vill Paf även bjuda hit en tredje klubb.

–Just nu tittar vi på om vi kan få hit åtminstone en klubb till. Och troligtvis blir det en allsvensk klubb i så fall, säger Mattsson.

Paf har inte inlett några

förhandlingar med någon allsvensk klubb än, och vet därför inte vilken det blir. Men Mattsson har själv en favorit.

–Det skulle vara roligt om "Daja" (Daniel Sjölund) och Djurgården kom hit. Men det är som sagt för tidigt att säga något ännu eftersom det är mycket som ska klaffa, säger han.

MARIA NYKVIST
maria.nykvist@nyan.ax

Ifrågasatt domslut avgjorde matchen

LIGACUPEN	
IFK MARIEHAMN	2
TAMPERE UNITED	2

FOTBOLL. Med mindre än 15 minuter kvar att spela ser IFK Mariehamn ut att ha avgjort gruppfinalen mot Tampere United hemma på Jomala konstgräs. Men målet döms bort.

Ett domslut IFK Mariehamns tränare Pekka Lyyski menar var helt fel. –Det ska egentligen vara 3-2 vinst, säger han besviken.

Seger mot Tampere United skulle innebära gruppseger för IFK Mariehamn och därmed både kvartsfinal och en eventuell semifinal på hemmaplan i ligacupen.

Och IFK Mariehamn visade direkt att det var det de var ute efter. I den 15 minuten lägger Arsim Gashi bollen i öppet mål efter en skarp av Sasha Anttilainen. IFK fortsätter att hålla i matchen i drygt fem minuten till då Tamperes giftiga målgörare Akseli Kangaskolkka tar sig in i ett stillastående IFK-försvaret och kvitterar.

–Vi hann inte vända om helt enkelt. Jag tycker att vi gör många små misstag i matchen. Vi kan inte skylla på att vi spelat två matcher på tre dagar men vi kändes trötta i dag, förklarar IFK:s mittback Kenneth Gustavsson.

I samma veva som Tampere kvitterar mattas matchtempo av, och resten av första halvlek är avslagen.

–Vi gör inte riktigt som vi ska göra i första men jag tycker att vi rättar till mycket

Matchfakta

Jomala konstgräs, 17 mars IFK Mariehamn-Tampere United 2-2(1-1)

1-0 (Gashi 15'), 1-1 (Kangaskolkka 23'), 1-2 (Niemi 49'), 2-2 (Dujilo 67')

IFK: Gustav Långbacka-Paulus Arajuuri (Voloshyn Dmytro 59'), Kenneth Gustavsson, Mate Dujilo, Patrik Rikama-Tamas Gruborovics- (Ante Simunac 46') Marcus Olofsson, Mika Niskala, Dmytro Pronevych -Arsim Gashi (Ingves Wilhelm 59') Sasha Anttilainen.

Målgörare. Arsim Gashi fortsätter sin framfart i IFK Mariehamn. Ett mål stod han för i gårdagens match mot Tampere United. Hans förre lagkamrat Mate Dujilo från Motala som för närvarande testspelar i IFK stod för det andra målet.

Foto: JONAS EDSVIK

till andra halvlek, säger IFK:s tränare Pekka Lyyski.

Träff i ribban

Och den andra halvlek börjar IFK lovande precis som den första. Några minuter in får Mika Niskala en träff som nära nog tar upp laget i ledning, men bollen träffar ribban.

I stället är det Tampere som bara minuter senare tar ledningen i den 49:e minuten genom Jari Niemi.

–Det är ett lag som är giftiga

i sina spelvändningar, konstaterar Lyyski.

Men det är inte bara gästerna som är giftiga. I ett riktigt välförtjänt kvitteringsmål av IFK cirka 20 minuter senare får flera av de nya spelarna chansen att visa upp sig. Det börjar med att Dmytro Voloshyn skapar en farlig situation med sitt inlägg från vänsterkanten. En tampereförsvarare tvingas rensa undan bollen och sätter den nära nog i eget mål. I hörnsituationen som följer hittar Ante Simunacs boll testspelaren Mate Dujilo som

rusar fram genom straffområdet och bröstar in bollen till 2-2.

Två tveksamma domslut

I den avslutande delen av matchen kretsar det mesta kring IFK:s spel. Det är de som har de farliga chanserna men det är också kring dem som två för matchen avgörande domslut fattas. Dock till IFK:s nackdel. Dels är det en misstänkt straff där Ante Simunac dras omkull men där domaren väljer att fria. Dels är det ett mål med mindre än 15 minuter kvar att spela.

Domaren menar att Wilhelm Ingves var offside och dömer bort målet. Ett domslut Lyyski inte är helt nöjd med.

–Vid straffsituationen såg jag inte. Men vid det bortdömda målet var inte ens jag så långt ifrån att se att det inte var offside, säger han besviken och tycker att domaren avgör matchen.

Det betyder att VPS blir motståndare i kvartsfinalen som spelas hemma på Jomala konstgräs på lördag.

MARIA NYKVIST
maria.nykvist@nyan.ax

Dujilo kan bli klar den här veckan

FOTBOLL. Det avgjorde inte matchen. Men det borde nästan ha gjort det. Mate Dujilos kvittering i den 67:e minuten var så väl genomförd att den var värd mer än bara ett oavgjort resultat.

Samtidigt närmar sig Dujilo allt mer ett kontrakt med IFK Mariehamn.

Efter att Tampere United var nära ett självmål på ett vänsterinlägg från Dmytro Voloshyn fick IFK en hörna med lite mer än 20 minuter kvar att spela. Ställningen var då 2-1 till Tampere United och Ante Simunac stegade fram mot hörnflaggan.

Och på en perfekt hörna fick Mate Dujilo till en lika perfekt nick. Stenhårt satt 2-2 bakom Juha Soukiala i Tampere-målet.

–Vi tränade samma situation i morse och det är inte svårt när man spelar med bra spelare, säger Dujilo.

Nu återstår det bara att se om Dujilo stannar i IFK.

–Jag vet inte. Jag måste prata med Peter (Mattsson). Han vet allt, säger Dujilo.

Klart är i alla fall att IFK är väldigt positivt inställda till Dujilo. Mittbackskollegan Kenneth Gustavsson ser gärna Dujilo vid sin sida och klubbdirektör Peter Mattsson hoppas och tror på en övergång i veckan.

Vad gäller de två övriga testspelarna verkar det ännu vara för tidigt att säga något om Dmytro Pronevych medan Erfan Zeneli kan ha en framtid i IFK. Åtminstone enligt honom själv.

–Jag tror jag kommer stanna men det är inte 100 procent säkert. Men jag hoppas, säger han. (jl)

SPORT

Glädje. Jens Harberg tar emot sitt FM-guld.

Foto: PRIVAT

Harberg tog FM-guld för veteraner

■ **SKYTTE.** Jens Harberg från Ålands sportskytteförening tog guld i både normallopp och blandlopp i FM för veteraner i rörligt mål. Tävlningen avgjordes i Kupishallen i Åbo den gångna helgen.

Harberg tävlade i 80-års-klassen och fick med sig 266

poäng i normallopp samt 208 poäng i blandlopp.

I 60-årsklassen blev **Ralf Lindholm** åtta i båda disciplinerna med 325 respektive 319 poäng medan **Jan Malmberg** i 45-årsklassen sköt in sig på en femteplats i normallopp på 334 poäng medan han fick 341 poäng i blandlopp. (jl)

Finalklart i bowlingens GP

■ **BOWLING.** Efter helgens avslutande GP-tävling är finalplatserna till den 28 mars nu klara.

I klass M/A/B spelar **Oskar Mattsson**, IFK; **Kenneth Danielsson**, IFK; **Mats-Erik Mattsson**, Kägla; **Stefan Sundberg**, BCC; **Hilding Mattsson**, IFK; **Boris Bergman**, IFK; **Mikael Jingstål**, Komet och **Marcus Björk**, IFK.

Klass C/D består av **Kim Nyman**, Komet; **Sebastian**

Mattsson, Kägla; **Stefan Holmqvist**, Komet; **Tor Mattsson**, MPF; **Tryggve Welin**, MPF; **Brita Johansson**, MPF; **Hans-Kristian Skaag**, BACC och **Ove Andersson**, MPF.

I helgens tävling vann Oskar Mattsson i klass A med 1.739 poäng, Peter Söderblom i klass B med 1.547 poäng, Sebastian Mattsson i klass C med 1.449 poäng och Tryggve Welin i klass D med 1.415 poäng. (jl)

Dahlman på 20:e plats i Miami

■ **SEGLING.** Mathias Dahlman, ÅSS, slutade på en 20:e plats i starbåtsregattan Bacardi Cup som avslutades utanför Miami i fredags. Efter en fin sjundeplats den första dagen föll Dahlman stegvist under veckan och hade en 15:e plats

som näst bästa resultat.

Sammanlagt fick Dahlman, tillsammans med **Erkki Heinonen**, 87 poäng vilket kan jämföras med de 12 poäng som segrarna **Peter Bromby** och **Magnus Liljedahl** segrade in. (jl)

Seger i ÅM för SIFFK

■ **FOTBOLL.** SIFFK besegrade Jomala IK med 2-0 i söndagens ÅM-match på Jomala konstgräs. Målen prickades in i den första halvleken genom

Jimmy Sundman och **Johannes Nordström**.

Därmed slutade SIFFK tvåa i ÅM-serien efter IFK Mariehamn. (jl)

Sportens kom ihåg

■ **Dressyr:** Unghästutbildaren Caroline Palmgren från Lövsta kommer hit och håller dressyrträningar för ekipage på alla nivåer. Är ni intresserade av att delta kontakta Patricia på 0400-988435.

■ **IF Fram:** Välkomna på IF Frams årsmöte söndag 22 mars 18.30 i Ödkarby skola.

■ **JIK-Nattcupen:** Anmäl ditt kompiss-, firma-, skol- eller föreningslag till Nattcupen i volleyboll, som spelas 28 mars, genom att ringa Gudi Hakonadottir, tel 0407385738 eller maila gh_akur@hotmail.com. Se mera info på www.jik.ax/volleyboll.

■ **Mariehamn Lawn-tennis Klubb:** Vuxenkurser i tennis. Torsdagar 18.00-20.00. Mer info och anmälan på telefon 23337 (vardagar 10.00-14.00). mlk@aland.net

■ **Ridklubben Sleipner:** Årsmöte på stallet torsdagen den 19 mars 18.00.

■ **Träning i klassisk dressyr:** 21-22 mars för Soile Kokko. Alla nivåer, på engelska eller finska, se www.klassinenratsastus.fi. För mer info och/eller anmälan ring Berit Palin 040-7281502 senast 20 februari.

■ **ÅID/IFK-skidor:** Anmälan till Parkloppet görs till ÅID:s kansli senast onsdag 16.00. Parkloppet skidas torsdag 19.00 vid Ålands skid- och skidskyttecentrum med klassisk stil. Klasser H21 10 km och D21 5 km. Parstart. Välkomna.

■ **ÅIGA:** ÅIGA håller ordinarie vårmöte 30 mars 19.00 på Park Alandia. Stadgeenliga förhandlingar, förslag på stadgeändring samt ledarträff inför O-spelen 2009. Varmt välkomna.

DEBATT

Ny barnskyddslag ökar kraven

■ **En ny barnskyddslag** trädde i kraft på Åland den 1.10.2008. Syftet är att ytterligare förstärka barnets rätt till en trygg och harmonisk uppväxtmiljö samt, om barnet hamnar i en utsatt situation, garantera barnet och familjen en professionell och sakkunnig handläggning från de sociala myndigheternas sida.

Den nya lagen anger mycket detaljerat hur socialarbetare skall handlägga barnskyddsärenden. En stor del av lagen ägnas åt att beskriva de arbets- och beslutsprocesser som ligger till grund för hur barnskyddsarbete skall utföras. Barnskyddslagen kan i många avseenden betraktas som en arbetsmanual för barnskyddet, dessutom en mycket stark sådan då själva arbetsprocessen har upphöjts till lag och därmed måste följas.

För de flesta kommuner på Åland innebär den nya lagen att man måste anpassa sina barnskyddsorganisationer så att de svarar mot de nya kraven. Flera av ändringarna i barnskyddslagen innebär att arbetsmängden och behovet av specialkompetens inom barnskyddet ökar.

Den ökade arbetsmängden orsakas bland annat av att den nya lagen föreskriver ett mer omfattande och tidskrävande utredningsförfarande för barnskyddsärenden än vad som tidigare varit fallet. Den nya lagen är tydlig i sitt krav på att varje barnskyddsanmälan skall resultera i en tillräckligt omfattande barnskyddsutredning.

Utredningen skall omfatta möten med föräldrarna och barnet tillsammans, möten endast med barnet och möten endast med föräldrarna samt kartläggning av barnets/familjens nätverk och sammanställning av nödvändig information från experter och myndigheter. Om socialarbetarnas beslut, på basen av utredningen, blir att klientrelationen bör fortsätta vidtar arbetet med att göra en klientplan för barnet och familjen.

I klientplanen antecknas vilka stödåtgärder för barnet/familjen som är nödvändiga samt vilket tidsperspektiv som gäller för dessa. Klientplanen ses över regelbundet tillsammans med familjen och är i kraft så länge som barnet/familjen är i behov av åtgärder som hänför sig till barnskyddet.

Ytterligare en central punkt som ändrats i barnskyddslagen är att om barnskyddsutredningen resulterar i att socialarbetarna föreslår ett tvångsomhändertagande av barnet fattas inte beslut om detta längre av socialnämnden, vilket tidigare var fallet.

Handläggningsprocessen för ett tvångsomhändertagande enligt den nya lagen, är att ärendet utreds av två socialarbetare medan själva beslutet om tvångsomhändertagande måste fattas av

LEMLANDS KOMMUN

Välkommen Kommuninfo Bygga & Bo Barn & Utbildning Kultur & Fritid Social service Närings

KALENDERN

mars 09

Må	Ti	On	To	Fr	Lö	Sö
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

PÅ KOMMANDE

Möte: Byggnads- och planläggningsnämnden
Möte: Tekniska nämnden

ANSLAGSTAVLAN

Kallelse: Tekniska nämnden 19.03.09
Kallelse: Byggnads- och planläggningsnämnden 17.03.09

Barnskydd

Socialarbetaren och socialsekreteraren vid socialkansliet ansvarar för det barnskyddet och ungdomsvården. Avsikten med barnskyddslagstiftningen är att tillhandahålla hjälp och stöd till familjer där barn riskerar att fara illa. Man kan vända sig till socialkansliet om:

- man behöver hjälp och råd i sin livssituation
- man är oroad över barns och ungdomars situation
- man vill anmäla att barn far illa

Allmänna grunder och anvisningar för barnskyddet i Lemland finns i [Barnskyddsplan 25.01.2005.pdf](#)

Kontaktpersoner:
Socialsekreterare Keijo Sjöblom
Socialarbetare Inger Eriksson

[Kontaktuppgifter >>](#)

Barnskydd. "Den nya bestämmelsen innebär att en kommun, från och med 01.10.2008, måste ha tillgång till tre socialarbetare för att kunna genomföra ett tvångsomhändertagande. Den här förändringen innebär att kommuner med endast en eller två socialarbetare inte har tillräckligt med egna personalresurser för att genomföra ett tvångsomhändertagande." skriver insändarskribenten, som själv är socialsekreterare i Lemland.

en tredje socialarbetare, vilken inte varit involverad i själva utredningsprocessen.

Den nya bestämmelsen innebär att en kommun, från och med 01.10.2008, måste ha tillgång till tre socialarbetare för att kunna genomföra ett tvångsomhändertagande. Den här förändringen innebär att kommuner med endast en eller två socialarbetare inte har tillräckligt med egna personalresurser för att genomföra ett tvångsomhändertagande.

Enda sättet för dessa kommuner att klara av att handlägga ett ärende som gäller tvångsomhändertagande är genom att anställa tillräckligt med egen personal, så att man uppfyller lagens krav, eller genom att ingå juridiskt hållbara avtal om samarbete med andra kommuner.

Barnskyddsorganisationen på Åland är idag kommunvis splittrad i fler än 10 små mångfunktionella socialkanslier, undantaget Mariehamn som har ett tillräckligt stort befolkningsunderlag för att ha en egen specialiserad avdelning för barnskyddsärenden. Det är uppenbart att uppdelningen av barnskyddet i många små mikroenheter utgör ett systemfel inom barnskyddet på Åland.

Uppsplittringen i de mångfunktionella socialkanslierna motverkar på ett ofördelaktigt sätt den specialisering och den kompetensutveckling som eftersträvas i den nya barnskyddslagen. Många av de åländska socialkanslierna är bemannade med endast en socialsekreterare som, förutom det specialiserade barnskyddsarbetet, även skall sköta ca 20 andra sociala verksamhetsområden, varav flera styrs av en omfattande egen lagstiftning.

Dessutom tillkommer beredning av ärenden till socialnämnden, budgetfrågor samt en mängd personalärenden då flera

av verksamhetsområdena är personalintensiva. Det säger sig självt att det inte kan vara lätt för en ensam socialsekreterare, med en mängd mångfacetterade arbetsuppgifter, att svara upp till den specialiseringsgrad och kompetens som förutsätts i den nya barnskyddslagstiftningen.

Dessutom är det inte möjligt för en socialsekreterare i en mindre kommun att få handlägga så många barnskyddsrelaterade ärenden att det är möjligt att skapa sig den gedigna erfarenhetsbas på området som den nya barnskyddslagen förutsätter.

Bestämmelserna i den nya barnskyddslagen ger således en klar signal om att barnskyddsarbetet kräver en kompetens och specialisering som är utöver vad som är möjligt att åstadkomma inom ramen för de åländska kommunernas mångfunktionella socialkanslier.

Skall man helt och fullt klara av att utveckla barnskyddet till den specialiserade verksamhet den förutsätts vara i den nya barnskyddslagen är det absolut nödvändigt att förbättra barnskyddets utvecklingsmöjligheter genom att sammanlåta det åländska barnskyddet till en enda större enhet som har hela Åland som upptagningsområde.

En sådan åländsk resursansamling inom barnskyddet skulle ha klart positiva effekter med sig för klienterna, både vad gäller till rättssäkerhet och till servicens kvalitet. En sammanlagning skulle också garantera en tillräcklig erfarenhetsbas hos dem som arbetar inom barnskyddet och även främja den specialisering och kompetensutveckling som förutsätts i den nya barnskyddslagen.

Sedan den nya barnskyddslagen trädde i kraft har landskapsregeringen social- och miljöavdelning i samarbete med Ålands kommunförbund gjort en

del samordningsinsatser i form av gemensamma utbildningar och en gemensam barnskyddsgrupp för att stöda barnskyddsarbetet ute i kommunerna. Dessa samordningsinsatser är tillräckligt bra initiativ men räcker inte till för att i små kommuner tillgodose behovet av specialisering eller för att möjliggöra en tillräcklig erfarenhetsbas i barnskyddsarbetet.

Det är därför viktigt att man på politisk nivå ser över organisationen för det åländska barnskyddet och tar ställning till vilken organisationsmodell som krävs för att man bättre skall klara av att svara upp till de arbets- och beslutsmodeller som anges i den nya barnskyddslagen.

Den nuvarande åländska organisationsmodellen, med små utspridda barnskyddsenheter, har vid det här laget blivit rejält omsprungen av den utveckling som skett inom barnskyddet.

Till sist vill jag poängtera att mitt inlägg absolut inte är menat som kritik mot socialarbetarna ute i kommunerna som jag vet att gör ett mycket bra arbete utifrån de förutsättningar som råder.

Alla vi som är socialarbetare och arbetar med barnskydd har utbildning och kompetens för att göra detta arbete, men i likhet med till exempel sjukvården som sedan lång tid tillbaka har många olika specialkompetenser inom sin organisation, kan det vara motiverat att även inom socialt arbete börja fokusera på vilka fördelar och kvalitetsvinster som kan uppnås med en ökande grad av specialisering av de mest krävande verksamheterna, och också på vilket sätt denna specialisering kan åstadkommas.

Keijo Sjöblom
Socialsekreterare,
Lemland

"Almqvist till EU även för Åland" Håller klumpsumman i kristider?

■ **Det är** bra att Nyan på ledarplats tar upp EU-valet. Det är viktigt att valdeltagandet blir högt så att regionernas röster blir hörda och det demokratiska mandatet starkt. Ty det är en förutsättning för att EU blir för mänskorna.

Efter det att jag nominerades på Åland tog jag själv upp möjligheten att anställa en åländsk medarbetare. Enligt de uppgifter jag har är summan för att anställa medhjälpare så stor att den borde räcka till tre medhjälpare.

Det finns dessutom anslag för kansli- och andra löpande utgifter. En av mina medhjälparna kunde bra jobba i Mariehamn. I synnerhet ifall den åländska administrationen hjälper med arbetsutrymme?

Min idé baserar sig inte på desperation, så som Nyan i sin ledare antydde att SFPs krystade erbjudande gjorde. Utan känns som helt logiskt

eftersom jag ofta är på Åland. Det ser dessutom ut att bli ändring i EUs arbetsordning så att Meppen är "hemma" en hel vecka varje månad, plus veckosluten.

Som en representant för flere minoriteter har jag gehör för de åländska intressena. Uppvuxen i Nykarleby har jag kämpat med finskan precis som ni ålänningar. För en socialdemokrat i Svenskfinland är utgångsläget utmanande. Liksom det varit som svensktalande i finska sjukvårds- och universitetsmiljöer. Det har blåst ibland!

Men det har funnits undantag. Folkhälsan var till en början en oas där jag hade förmånen att jobba i många år på Tonårspolikliniken innan universitetskarriären tog fart på allvar 1984 med en professur i Tammerfors. Som svenskspråkig åtnjuter jag nu ett stort positivt stöd i finskspråkiga socialdemokratiska kretsar. Ett arv från Fagerholms tid?

Jag har jobbat länge på olika poster inom sjukvården. Varit professor och överläkare i 25 år. Min vetenskapliga forskning har varit samhällsförankrad. Som förtroendevald har jag engagerat mig i att sköta gemensamma angelägenheter. Är fortfarande fullmäktigeledamot. Var 12 år medlem i social- och hälsovårdsnämnden varav 4 som ordförande. De senaste 4 åren i Esbo stadsstyrelse öppnade nya vyer. Det gav erfarenhet och inspiration för det EU uppdrag jag nu eftersträvar.

Jag erbjuder mig som kanal

och språkkrör i EU sammanhang för alla dem som vill stöda ett mänskligare EU där rättvisa beslut under större insyn fattas så nära gräsrotterna som möjligt.

Mina politiska värderingar baserar sig på uppfattningen om vad som är mänskligt sett rätt och etiskt riktigt. På vad som är bra för oss i ett livscykelperspektiv. Från vaggan till graven. Hållbart på längre sikt.

Det betyder här på Åland bland annat rättvisa konkurrensvillkor inom sjöfarten och skydd av Östersjön samt medbestämmanderätt. Närhetsprincipen i beslutsfattandet är viktig. Jag är beredd att lyssna, och vill gärna diskutera samarbete med åländska intressegrupper oberoende av politisk hemvist.

I de gemensamma strävandena för att på EU nivå skapa förutsättningar för ett bättre och tryggare samhälle som främjar samhörighet, stöder individuell utveckling och vitaliserar ekonomin är partitillhörighet inte det viktigaste.

Då jag blir vald kommer jag att vara medlem i en inflytelserik parlamentsgrupp vars värderingar och mål sammanfaller med den samsyn vi har här i Norden om välfärds-samhället och dess fortsatta utveckling. Så som bland annat våra presidenter **Kekkonen, Koivisto, Ahtisaari** och **Halonon** formulerat det. Bland åländska politiker har till exempel **Evald Häggblom** och **Lasse Wiklöf** enligt min mening representerat liknande synsätt.

Det är mycket som vi med gemensamma krafter kan göra för Åland i Europaparlamentet.

Fredrik Almqvist
Överläkare, medicine- och kirurgiedoktor, professor
Kandidat i valet till Europaparlamentet 7.6. 2009
fredrik.almqvist@aland.net

■ **Från år 1993**, med en ny självstyrelselag, har Åland ett finansiellt avtal med riket som innebär att statens budget upptar två moment för att "finansiera självstyrelsens behov". Åland ingår i det statliga skattesystemet och företag, löntagare och konsumenter betalar statlig skatt utöver den egna åländska kommunalskatten.

Enligt det ena budgetmomentet får landskapet en klumpsumma som inkomst i den egna budgeten.

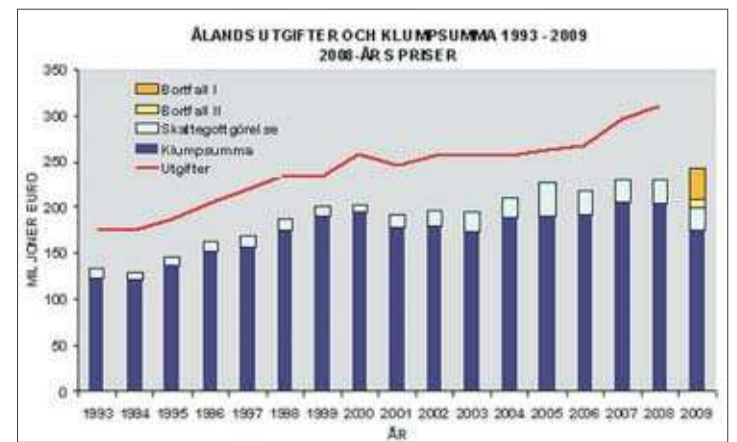
Klumpsumman beräknas som en schablon lika med 0,45 procent av statens budgetinkomster exklusive nya lån (drygt 200 miljoner euro de senaste åren, se diagram).

Det andra budgetmomentet i statens budget är skattegottgörelsen eller "flitpengen" som också ingår i landskapets budget som en inkomst.

Skattegottgörelsen är, till skillnad från klumpsumman, direkt kopplad till de skatter som genereras på Åland (skatt på förvärvs- och kapitalinkomst, samfunds-skatt m.m.).

Gottgörelsen utgör det skattebelopp som betalas från Åland som överstiger 0,5 procent av motsvarande belopp som betalas i riket. Omräknat till 2008-års priser har "flitpengen" ökat från ca 10 miljoner euro för år 1993 till drygt 20 miljoner de senaste åren. Beloppet var högre än normalt åtminstone år 2005 och 2006 på grund av företagsförsäljningar (Chips, Ålands Fiskförädling). Storleken på skattegottgörelsen avspeglar dels Åland som ett tjänstesamhälle med relativt höga löner och dels en hög andel samfunds- och kapitalinkomstskatter genom aktivt företagande..

Klumpsummans stadiga tillväxt under 90-talet avspeglar bland annat telekomsektorns snabba tillväxt efter den ekonomiska krisen i början på 90-talet.

(Till den åländska finanspolitiken, byggsektorn och arbetslösheten på Åland under dessa goda inkomsttider ska jag återkomma).

Från år 2000 minskade klumpsumman för att återvända upp år 2004. Den budgeterade klumpsumman för år 2009, 184,6 miljoner euro efter tilläggsbudgeten i februari ("Bortfall I på ca 20 miljoner euro) är större än klumpsumman 2001-2003 och något lägre än för år 2004 i 2008-års priser. Utan finanskris och konjunkturedgång har trenden för klumpsumman också de senaste åren varit stigande.

En återgång till normala ekonomiska förhållanden innebär att riket måste höja inkomsterna för att betala tillbaka ett förväntat krislån på kanske 50 miljardäreuro. För Åland innebär det en fordran på staten på ca. 250 miljoner euro som avräknas Åland tillgodo när lånen återbetalas.

Problemen för Åland när den ekonomiska krisen tar fart och eskalerar är utgiftsexpansionen under senare år och ytterligare minskningar i den skattefinansiella utjämnningen (10 miljoner euro är en gissning enligt "Bortfall II i diagrammet").

Mot bakgrund av en utdragen lågkonjunktur är det positivt att statens skattepolitik ökar den

disponibla inkomsten och sänker livsmedelspriserna. Det allmänna avdraget och den relativt stora investeringsvolymen på Åland bidrar också till ekonomisk stimulans. Det ökade gapet mellan utgifter och skattefinansiella inkomster kräver dock en översyn av olika avdrag i skattesystemet.

Mot bakgrund av ovanstående är det för tidigt att döma ut klumpsummesystemet inklusive skattegottgörelse. De finansiella variationerna är ofrånkomliga och går att parera med en långsiktig ekonomisk politik. Kurvan för utgiftsökning i diagrammet är därför en varningsindikator för den ekonomiska utvecklingen på Åland.

Mycket av det finansiella systemets möjligheter - och problem - beror på vår egen förmåga att bygga in flexibilitet och konjunktur-anpassning.

Byggsektorns aktiviteter och "arbetslinjen", d.v.s. försörjning genom företagande och förvärvsarbete, är givna utgångspunkter i finanspolitiken.

Därutöver krävs en relativt hårdhänt bantning av den offentliga sektorns åtgärderna utöver den grundläggande välfärden.

Olof Erland

► ÖVRIGT

Aktieägarna i MARIEHAMNS TRYCKERI AB

sammankallas till extra

BOLAGSSTÄMMA

som hålles på Fabriksgatan 10, Mariehamn, onsdagen den 25 mars 2009 kl. 9.00

för att behandla bemyndigande för styrelsen att förvärva egna aktier.

Dividend för år 2008

45 euro/aktie utbetalas mot dividendkupong nr 4 i AÅB:s huvudkontor.

fr.o.m. fredagen den 20 mars 2009.

Styrelsen

► MÖTEN

Kommunfullmäktige i Lemland

sammanträder onsdagen den 25 mars 2009 kl. 19.00 på Kommungården i Lemland.

Kommunfullmäktiges ordförande Sune Eriksson

► LEDIGA PLATSER

Skolnämnden i Jomala

lediganslår:

1. **Ett vikariat som speciallärare** i Vingaåsens skola för tiden 1.8.2009 - 31.12.2009 med eventuell förlängning. Vikariatet är under förutsättning att en tidigare beviljad ledighet förlängs.

2. **En timlärare i huvudsyssla** i Södersunda skola med klassläraruppgift under tiden 1.8.2009 - 31.7.2010

Upplysningar: Nr 1 skolföreståndare Bernt Isaksson, tel. 329 711 eller bernt.isaksson@sahd.ax. Nr 2 skolföreståndare Marika Kevin, tel 32 471 eller marika.kevin@sahd.ax.

Ansökan inlämnas senast 3.4.2009, kl 12.00 under adress: Södra Ålands Högstadiestrikt, Box 5, 22151 JOMALA.

Skolnämnden

► ÖVRIGT

Ålands landskapsregering

MEDDELANDE

Den 16 mars 2009 utgavs i Ålands författningssamling:

Landskapsförordning om ändring av LF om **jakt** (ÅFS 2009/5)

Landskapslag om tillämpning i landskapet Åland av lagen om **underhållsstöd** (ÅFS 2009/7)

Landskapslag om upphävande av LL om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om **underhållstrygghet** (ÅFS 2009/8)

Landskapsregeringen

Sämre sjösäkerhet på gång

■ **I oktober 2008** ordnades det en stor sjöräddningsövning i västra Föglö med Ålands landskapsregerings frigående skärgårdsfärja ms Gudingen. Totalt var över 100 personer inblandade bland annat sjöräddningen, gränsbevakningen, de frivilliga brandkårerna och ett stort antal privatpersoner som ställde upp som figuranter och hundförare.

Olycks scenariot bestod av en läckande tankbil ombord och på fartyget fanns maximerat 20 passagerare. Besättningsmedlemmarna bestod under övningen av 7 personer (3 befäl, 2 däcksmanskap, en kock och en cafeteriaentreprenör som vid denna tid arrenderade cafeteria ombord). Samtliga hade vid övningen ansvar för säkerhetsorganisationens räddningssystem ombord enligt fartygets säkerhetsmanual.

Från denna sjöräddningsövning har ännu inte några dokumenterade slutsatser eller erfarenheter av landskapsregeringen delgivits besättningsmedlemmarna ombord. De erfarenheter och slutsatser som hitintills

framkommit har förmedlats besättnings ombord via den lokala tidningspressen som följde denna övning i oktober 2008.

Enligt gällande bemanningsintyg för fartyget skall ombord finnas 3 befäl och två däcksmanskap. Ålands landskapsregering söker nu hos Sjöfartsverket om att bemanningen skall minska ombord med ett däcksmanskap med hänvisning till att landskapsregeringen tänker reducera fartygets tillåtna passagerarantal från 250 till 150 personer.

Enligt nu rådande situation har cafeteriaentreprenörens säkerhetsuppgift ombord tagits över av den resterande besättningen då fartygets för närvarande under en längre tid saknat cafeteriainnehavare.

Om landskapsregeringens ansökan om en bemanningsminskning för fartyget beviljas av Sjöfartsverket kommer sjösäkerhetsuppgifterna i ombord enligt bemanningsintyget skötas av 4 personer istället för nuvarande 5.

Kocken som finns anställd ombord finns inte med i nu gällande bemanningsintyg men

Övning. "Från denna sjöräddningsövning har ännu inte några dokumenterade slutsatser eller erfarenheter av landskapsregeringen delgivits besättningsmedlemmarna ombord." skriver insändarskribenten.

Foto: JONAS EDSVIK

har dock en säkerhetsuppgift enligt fartygets säkerhetsmanual för fartygets räddningssystem. På detta vis söker Ålands landskapsregering en inbesparing för bemanningskostnaden för fartyget.

Varför har inte landskapsregeringen ännu offentlig redovisat slutresultaten från denna sjöräddningsövning. Och hur har landskapsregeringen utgående från denna övning dragit den slutsatsen att man kan gott och väl kan minska gällande bemanning ombord på fartyget och ändå garantera passagerarnas, fartygets och lastens säkerhet.

I början av 1990-talet hade

dåvarande sjöfartsstyrelsen på ansökan av dåvarande landskapstyrelsen beviljat ett bemanningsintyg om tre besättningsmedlemmar för landskapets frigående skärgårdsfärja ms Ejdern.

Efter att dåvarande sjöfartsstyrelsen på hösten 1992 hållit en sjösäkerhetsövning ombord kunde man konstatera att bemanningen ombord var för liten, vilket föranledde sjöfartsstyrelsen att utfärda ett nytt bemanningsintyg om 4 besättningsmedlemmar för fartyget. Ms Ejdern har nu ersatt ms Grisslan på den tvärgående linjen

Henrik Lagerberg ombudsman

TV-programmet

onsdag 18 mars

- 7.00 Gomorron Sverige** [67662128]
10.30-12.50 UR [6139437]
13.00 Rapport [92895]
13.05 Reprisstart: Direktörens dilemma (R) [374383]
13.35 Ett hjärta i Jenin (R) [7467055]
 Tysk dokumentär från 2008.
14.35 Plus (R) [679925]
 Konsumentmagasin. 21
15.10 Flottan dansar [2495760]
FILM Amerikansk musikal från 1936. I rollerna: Fred Astaire, Ginger Rogers.
17.00 Rapport [77963]
17.05 Gomorron Sverige [528586]
17.55-18.30 Skidor [868857]
 Direkt. Världscupen. Från Slottssprinten i Stockholm.
18.50 Anslagstavlan [2606215]
18.55 Sportnytt [2605586]
19.00 Rapport med A-ekonomi [81944]
19.10 Regionala nyheter [4250876]
19.15 Go'kväll [847418]
 Magasin. Intervju med aktuell gäst.
20.00 Kulturnyheter [31963]
20.15 Regionala nyheter [4627789]
20.30 Rapport med A-ekonomi [654]
21.00 Uppdrag granskning [14876]
 Samhällsprogram. Del 10 av 22.
22.00 Sommer [60960]
 Dansk dramaserie från 2008. Del 8 av 20.
23.00 Entourage [3789]
 När Benicio del Toro hoppar av "Medellin" vill Ari och producenten, Nick Rubenstein, ha Vince tillbaka.
23.30 The Sarah Silverman program [97550] Del 5 av 10. Sarah börjar kissa i sömnen, och den enda lösning hon kan komma på är att sluta sova. Även 19/3.
23.55 Kulturnyheter (R) [3778383]
0.10 183 dagar (R) [2832109]
 Sebastian tar till extrema metoder i jakten på pappas pengar.
1.10 Mästarnas mästare (R) [9940109]
 Del 10 av 10. Även 20/3.
2.10-7.00 SVT24 [69455616]

- 10.00-15.05 24 direkt**
15.05 Sverige! (R) [6599586]
 Kulturmagasin.
16.05 Debatt (R) [4520418]
 Intervjuprogram. Även 21/3.
16.35 Skidor [6794234]
 Direkt. Världscupen. Från Slottssprinten i Stockholm. Forts i SVT1.
17.55 Eftersnack (R) [55470]
18.20 Nyhetstecken [8826418]
18.30 Oddsat [58789]
18.45 Uutiset [708645]
19.00 Terrorns tid (R) [77012]
 Brittisk dokumentär från 2008. Del 4 av 4. Våld och politik har tyvärr alltid funnits vid varandras sida.
19.55 Rapport [7874789]
20.00 Vem vet mest? [7234]
 Frågesport. Programledare: Rickard Olsson. Även 22/3.
20.30 Popcirkus [39673]
 Musikunderhållning. Del 8 av 10. Kvällens artister: Kleerup, Addeboy vs Cliff feat Adam Tensta och David Sandström. Programledare: Kristian Luuk, Per Sinding-Larsen.
22.00 Aktuellt [7470]
22.30 Babel [6741]
 Litteraturmagasin. Programledare: Daniel Sjölin.
23.00 Sportnytt [75418]
23.15 Regionala nyheter [7709128]
23.25 Rapport [1635166]
23.30 Eftersnack [58741]
 Regional pratshow. Även 19/3.
23.55 Dan Turéll (R) [884654]
 K special.
0.45 De förstenade basfiolerna (R) [3445426] K special.
0.55 Vetenskapsmagasinet (R) [8475345]
1.25-2.25 Den sista fienden (R) [4072635] Del 2 av 5. Stephen vaknar upp bredvid liket efter John Moreton, och flyr i panik. Men någon har sett honom prata med John, och gör allt för att komma åt Michael.

Babels publik får lyssna till författare intervjuade av Daniel Sjölin.
22.30

- 7.30 Nanny** [621942]
8.00 Spin City [271401]
8.30 Just shoot me [6883944]
8.55-9.50 Rachael Ray [7687050]
10.40 Top model 3 (R) [3401166]
11.40 Oprah Winfrey show (R) [7061050]
12.30 Rachael Ray [2050079]
13.25 Just shoot me (R) [6024876]
13.50 Våra bästa år [8930875]
14.40 Oprah Winfrey show [2248302]
15.35 How I met your mother (R) [7751302]
16.00 The Tyra Banks show [980128]
17.00 Top model 3 [999876]
18.00 Sex and the city [275673]
 Amerikansk komediserie från 2001. Carrie och Big återgår till sitt gamla mönster och tillbringar en passionerad natt tillsammans.
18.30 Top design [994321]
 Amerikansk realityserie från 2007. Del 10 av 10.
19.30 How I met your mother [944166]
 Amerikansk komediserie från 2005.
20.00 2 1/2 män [941079]
 Amerikansk komediserie från 2007.
20.30 2 1/2 män [933050]
 Amerikansk komediserie från 2007.
21.00 Diagnos okänd [643050]
 Svensk realityserie från 2009. Del 3. I Sverige finns tusentals människor som inte kan leva ett normalt liv på grund av mystiska sjukdomssymptom. Programledare: Stefan Branth. Även 21/3.
22.00 Efterlyst [649234]
 Svenskt kriminalprogram från 2009. Del 7. Programledare: Hasse Aro.
23.00 Hjälp, jag vill ha större bröst! [635741]
0.10 Sex and the city (R) [4529093]
0.45 Navy CIS [3184432]
1.40 2 1/2 män (R) [8347600]
2.10 2 1/2 män (R) [96969432]
2.45 Förhåvad [4590180]
3.30 Life [8071432]
4.15 Point Pleasant [8437093]
5.00-5.55 Hjälp, jag vill ha större bröst! (R) [3430890]

- 6.00 Lättlagat (R)** [9574708]
6.50 Nyhetsmorgon [19438302]
11.00 Nyheter [301857]
11.05 Efter tio [5312166]
12.00 Nyheter [623960]
12.05 Efter tio, forts [287654]
12.45 Hem till gården [847234]
13.10 Hem till gården [3234012]
13.45 Nyhetskanalen [8415760]
14.00 Trav: Dagens rätt [808925]
14.30 Judys domstol [337128]
14.55 Judys domstol [892050]
15.25 Nyhetskanalen [6140091]
15.30 Små i stora världen [810760]
16.00 House (R) [3838215]
16.55 That '70s show (R) [6196963]
17.25 That '70s show (R) [178875]
17.55 Doctors [7976296]
18.55 Postkodlotteriet 50-50 [483760]
19.15 Lotto, Joker och Drömvinsten [8057483]
19.20 Keno [996505]
19.30 Lokala nyheter [353470]
19.35 Lokalt väder [5702316]
19.40 Ekonominyheter [6060673]
19.50 Vädret [6066857]
20.00 Nyheter [932321]
20.30 Halv åtta hos mig [931692]
 Svenskt matlagningsprogram.
21.00 Säsongstart: Rent hus [641692]
 Svensk livsstils- och underhållningsserie från 2009. Del 1 av 12. Programledare: Marlène Eriksson, Marie-Louise Danielsson Tham. Även 21/3.
22.00 Lie to me [647876]
 Amerikansk dramaserie från 2009.
23.00 Nyheter [426925]
23.25 Sporten [5905876]
23.35 Vädret [6534470]
23.38 Lokalt väder [306534470]
23.40 Kvällsöppet med Ekdal [7263963]
0.40 Judys domstol (R) [2245884]
1.10 Medium (R) [8676703]
2.05 Numbers (R) [3792838]
2.55 Ally McBeal (R) [4594906]
3.40 Hope & Faith (R) [1093635]
4.00 Tredje klotet från solen (R) [2006600]
4.25 Love my way (R) [5862722]
5.15-6.00 Felicity (R) [5354838]

- 6.00-10.00 God morgon med A-laget**
14.30 Rektorn topptrimmas
15.00-15.14 Anaconda auf Deutsch Språkserie på tyska, del 5/7. Zombies.
16.55 Krökta rummet
 Förberedelser inför en bemannad rymdexpedition till Mars, del 1/2.
17.25 TV-nytt
17.30 Sportmagasinet
 Människor i idrottens värld.
18.00 BUU-klubben: Bärtlil
 Osynliga Bärtlil.
18.30 Gänget på ön
 Dansk dramaserie.
18.54 På gräsrotsnivå
19.00 Legendariska ostar
 Del 7 av 8. Vad vore Holland utan sina Edamer- och Goudaostar?
19.25 Norge runt
 I ett radhus av vanlig storlek inkvarterar Randi Alise Stokka 10 studeranden från 3 olika världsdelar.
19.30 TV-nytt
19.55 Sportnytt
20.00 Strömsö
 Dövtextning. Fritidsmagasin om bl a mat, trädgård, hobby och verkstad.
20.40 Pixel
 Veckans kultur i debattglada minnar.
21.00 Spotlight
 Dövtextning. Granskar - ifrågasätter - klargör.
21.00 The Pirate Bay - stöld eller revolution
 The Pirate Bay är världens största fildelningssida och den har sedan starten 2004 retat gallfeber på underhållningsindustrin.
21.30 Viruskriget
 Del 11 av 13. Ett mordfall leder teamet på spåren efter ett osannolikt förhistoriskt kattdjur.
22.20 TV-nytt
22.30 Oddsat
22.45 Sportmagasinet
 Människor i idrottens värld.
23.15-23.42 Making of Sturm und Drang
 Del 2 av 3. Första singeln spelas redan i radio. skola. Regi: Filippa Sundlin.

ÅLANDSKANALEN

KI 18.30, 19.30, 21.30, 22.30, 23.30.

KOLON:

Nyheter/Reportageprogrammet: Kolon.

ÅLANDSKANALEN

KI 20.00. De fyra första.
 En film om ett tänkt möte mellan de första fyra kvinnorna i Ålands landsting. Författare: Mirjam Öberg. Regi. Bodil Ehn.

ÅLANDS RADIO 91.3 MHz
6.45-10.00 Gomorron. Med Kjell Brändström. **6.50** Beträktelse. **6.55** Ålandsnytt. **7.00** Aktuellt. **7.30** Ålandsnytt. **8.00** Aktuellt. **8.30** Ålandsnytt. **9.00** Musikpaletten. **9.30** Ålandsnytt. **9.45** Sagostunden. **10.00-14.00** Mittspådan. Med Tom Wiklund. **10.30** Ålandsnytt. **11.30** Ålandsnytt. **11.40** Musik. **11.45** Låshörnan: Vägen till Stormskäret. **12.00** Aktuellt. **12.10** Musik. **12.15-12.30** Kulturen. **13.00** Ålandsnytt. **13.03** Lyssnarnas 10 i topplista. Sänds i repris kl 18:10. **14.00** Ålandsnytt. **14.03** Skratsalva. **15.00** Ålandsnytt. **15.03** Jakt och fiske. Sänds i repris på lördag kl 10:00. Med Leif Sundberg. **16.00** Aktuellt. **16.15-17.45** Åland i dag. Nyhetsmagasin med reportage, intervjuer och debatter. Med Tony Wikström. **17.00** Ålandsnytt. Sänds även kl 19:00. **17.45** Kulturen. Repris. **18.00** Aktuellt. **18.03** Ålandsnytt. Sänds även kl 20:00. **18.06** Musik. **18.10** Lyssnarnas 10 i topplista. Repris från kl 17:00. **19.10** Åland i dag. Repris från kl 16:15-17:00. **20.00** Ålandsnytt. Repris från kl 18:03. **20.03** Åland i dag. Repris från kl 17:10-17:45. **20.40** Låshörnan: Vägen till Stormskäret. Repris. **20.55-21.00** Beträktelse. Repris.

Beroende av silikon
 En av fem kvinnor som opererar bröstet gör fler operationer. I "Hjälp, jag vill ha större bröst!" berättar de varför. Modejournalisten Louise Roe undrar vad det är som driver dem.
TV3 23.00

Reportageprogrammet Kolon

kl 18.30, 19.30, 21.30, 22.30, 23.30

- 5.55 En sann historia: General Talvelas krig** [9260876]
6.25 Ettans morgon-tv [94975741]
9.30 Vår vän Anne [7949147]
10.10 Saimi & Jalmari [6853741]
10.40 En tidlös värld [1707321]
11.00 Tv-nyheter [60215]
11.05 YLE News [4868789]
11.10 Läkarna på landet (R) [4347234]
 I stormens öga. Det råder kaos på läkarstationen Beeches.
12.00 Ettans morgon-tv: Dagens rubriker [74296]
13.00 Tv-nyheter [87963]
13.05-13.54 Kraftverk [4849499]
14.00 Varmt hjärta, frusen kebab [2079]
14.30 Än flödar vinet (R) [9370]
15.00 Tv-nyheter [44673]
15.05 Coronation Street [9233437]
15.50 Sinnesfrid [9689012]
16.05 Den vida naturen: Djursamarbete [9611857]
17.00 Tv-nyheter [72418]
17.08 Läkarna på landet (R) [300656708] Allt har sitt pris. Det är ett hårt slag för Kate och Will att deras nyfödda

- dotter är svårt sjuk.
18.00 Tv-nyheter och väder [1321]
18.30 Prisma Studion [6012]
19.00 Håll masken [895]
19.30 Historia: Muhammad Alis uppkomst [17316]
20.25 Viking Lotto [7889234]
20.30 Tv-nyheter och väder [21586]
20.55 Sporttrutan och V5-travet [4622692]
21.05 A-studion [9983789]
21.40 A-plus [712963]
 Aktuellt om ekonomi.
22.00 Fjärrlinjen: Gaskrigets lärdomar [21383]
 Ur gaskriget i januari tog sig ingen som vinnare. Vad lärde sig européerna i kolden? Lita inte på Ryssland, värm upp Europa själv. Men hur?
22.55 Tv-nyheter [7587147]
23.00 Hemmasalongen: Nyhetsredaktionen [12296]
23.50 Jerry Halloween [3751499]
0.25 Nyhetsfönster [45140884]
4.00-5.55 Nyhetsfönster [5222074]

- 6.00 Tellus-frågesport** [9350234]
6.50-9.00 Lilla tvåan [99385586]
9.00 Oddsat [83692]
9.15-10.35 Regionala nyheter [6203692]
10.35 Gänget och jag [1181296]
11.00 Svängiga djur [23296]
11.05 Niklas mat [5061031]
11.35 Grön glädje [9140944]
12.00 Respasset-specialen: Israel [98147]
12.50 Traditionellt timmerhus [780499]
13.05 En rekryt på miljonen [1278166]
FILM Finsk komedi från 1953. Militärfars om en rik ung man, som lever flott även som rekryt. Regi: Roland af Hällström.
14.20 Aktuella Tvåan [3580215]
15.10 Mötesplats: Ett paket [1771586]
15.40 Söderläge [1794437]
16.10 McLeods döttrar [4746925]
16.55 Norge runt [2061596]
17.00 Richard Scarry: Mystrier i Syssestad [86586]
17.24 Lilla tvåan [400165012]
18.00 Världscupen på skidor: Sprint [80147] Klassisk stil.

- 18.50 Tv-nyheter** [1110166]
19.00 Regionala nyheter [53673]
19.10 Sporttrutan [6480296]
19.15 Tvåans värväder [6410437]
19.20 Finland express [2144505]
 Hela Finlands television.
20.00 Bean [98760]
20.25 Djuren i mitt liv: Unga veterinärer [594050]
20.55 Svängiga djur [3631925]
 Albatrosser.
21.00 Försvaret anför [58925]
21.50 Tv-nyheter, väder och sport [7606296]
22.05 Den mänskliga faktorn [6735383]
22.55 Dokumentärprojekt: Faddrarna till Toksova [2222895]
23.55 Dom: Äldringarnas rike [1610166]
0.20 Dolt ord [4450277]
1.00 Tellus-frågesport [8764600]
2.00 Frågespel [1947451]
3.00 Dolt ord [1958567]
4.00 Sudoku [1934987]
5.00-6.00 Frågespel [1938703]

- 5.30 Väder** [8823234]
6.05 Studio55 [2245586]
6.25 Huomenta Suomi [87498470]
9.10 Studio55 [9007505]
9.35 Vad ska vi äta idag? [1844321]
9.40 Känslor och dofter [2069609]
 En amerikansk underhållningsserie.
10.25 Repliken [1329437]
10.35 Emmerdale [9007470]
11.00 Emmerdale [666296]
11.25 Köpkanalen [3897296]
12.25 MTV3.fi [573963]
13.05 Bostäder världen runt [7281031]
13.30 De vackra och de djärva [884586]
13.50 Vad ska vi äta idag? [2504147]
13.55 Godmorgon Finlands bästa bitar [516302]
14.20 Nöjesnytt [4880418]
14.50 Vilda norden [1438037]
15.40 Rekordfabriken [9777499]
16.05 Grönt guld [327470]
16.30 Repliken [179505]
16.55 Nyheter [5244031]

- 17.00 De vackra och de djärva** [516012]
17.25 Vad ska vi äta idag? [5232296]
17.30 Emmerdale [548031]
18.00 Emmerdale [549760]
18.30 Ru.u.m [564079]
19.00 Sjuns nyheter [729838]
19.15 Kauppalehtis ekonominyheter [612031]
19.25 Dagens väder [3508876]
19.30 Dolda liv [285925]
20.00 Bonniers Pris för Journalism [215166]
20.30 45min special: Pokersikten [214437]
21.00 C.S.I. New York [965050]
21.55 Viking Lotto och Joker [2902692]
22.00 Tians nyheter [823789]
22.20 Resultatrutan [5212895]
22.30 Metsien miehet [905302]
23.30 Sanning eller myt [2450352]
0.35 Tredje stenen från solen [1701432] Del 1 av 2. Dick kan inte förstå att Mary ska resa till Borneo och söker professionell hjälp.
1.05 Repliken [3147364]
 Interaktiv frågesport om film, serier och skådespelare.

” En laddad jägare använder elpatroner?!

MESSARE

debatt

Diskriminering av resenärer

■ **Öppet brev** till Ålands landskapsregering
c/o Runar Karlsson
samt till kännedom för Ålands befolkning.

Kort bakgrund. Då trafiken startade från Långnäs till Galtby satte dåvarande landskapsstyrelse priset för genomfart så högt att den inte kunde användas som "smitfil" till Åbo och vidare in i landet. Vi som har stugor och föräldrahem i Korpo/Houtskär skrev då till dåvarande landskapsstyrelsens (Lst) och fick då nedsättning på priset samt bokningsrätt utom under den intensiva sommarperioden. Detta har vi haft i cirka 10 år med vissa prisjusteringar under åren.

Dagens landskapsregering hade inför detta år gjort vissa justeringar i förmåner/prisjusteringar (10-15%) i skärgårds- trafik som gjorde att vi fick orimligt höga avgifter samt begränsningar i bokningsrätten.

Den som har stuga eller bor på Sottunga/Kökar kan köpa årskort som kostar 100 euro med det kan man boka/resa hur många gånger som helst under året oberoende av årstid. Till exempel stugägare åker plus/minus 20 ggr/år blir priset för t/r resa cirka 5 euro.

Vårt nya pris för t/r resa under höst- och vårtid blir 100 euro och under sommartiden då vi inte får boka, men åka med är priset t/r resa 180 euro. Ja ni läste rätt, 180 euro! Den orimliga summan talar för sig själv.

Man kan kalla det en ren och skär diskriminering av en grupp människor som bostad på Åland i 20-40 år och betalat skatt till den välfärd som vi har i skärgårds- trafik med mera

Prisfråga. "Vi anser att vi har lika stor rätt att få en rimlig avgift som är i relation till övriga avgifter som alla andra ålänningar som åker till skärgården och få tillbaka den bokningstid som vi hade tidigare." skriver insändarskribenten.

och som andra ålänningar vill besöka sin stuga/föräldrahem.

Även vi vill ha bilen dit då vi liksom andra har saker som vi vill ta med, men som man inte kan ha som handbagage. Dessutom åker vi inte lika ofta som övriga till skärgården och endel av oss åker på sådana tider då bildäcken knappt är halfulla. Vi använder även cafeterians tjänster mera än andra med mat, kaffe med mera, då vår resa är längre.

Att regeringen har sparkrav och skall öka inkomster förstår vi. Men att dra in på så kallade bullpengar till färjpersonalen och höja priserna för en grupp människor så högt att ingen kan åka, på det sättet får man inte in mera pengar eller sparar.

Istället förlorar man avgifter samt cafeterian minskat kundunderlag samt en grupp människor som får det väldigt krångligt att ta sig till sin stuga. Att få in mera avgifter finns det andra sätt att göra det på, förslag på vilka har jag framfört muntligt till er.

Vi skrev ett brev till regeringen den 1 februari och förklarade detta ohållbara i pris samt bokningstiden. Undertecknat

av 28 personer som berörs. Även en separat skrivelse inlämnades.

Beslut togs den 12 mars 2009 av regeringen i plenum där endast bokningstiden på vår och höst justerades till vår fördel men inte till den som vi hade tidigare.

Vi anser att vi har lika stor rätt att få en rimlig avgift som är i relation till övriga avgifter som alla andra ålänningar som åker till skärgården och få tillbaka den bokningstid som vi hade tidigare. Vi känner oss som andraklassens medborgare just nu.

Vi väddar nu till er i regeringen att visa för oss och Ålands befolkning att ni kan ändra ett beslut som slår så fel mot en grupp människor. Ett galet beslut som slår så fel, måste man kunna ändra.

Jag/vi kommer att offentliggöra ert beslut vilket det än blir i insändare i tidningarna så att alla kan se vilket beslut ni tagit.

Ett gammalt ordspråk "Folket har den regering de förtjänar".

Med vänlig hälsning
Sven-Åke Gustavsson
Hammarland
samt de 28 övriga berörda från den tidigare skrivelsen.

Inga fler strategidokument

■ **Turistnäringen** och kulturlivet har inte någon gemensam strategi. Kulturevenemangen på Åland är många, högkvalitativa och har regional spridning. Kulturturismen är en hållbar verksamhet och den drivs fram av många eldsjälarna som drar till sig ideella krafter som gör stora insatser för turist-Åland vars ekonomiska värde är betydande.

Kulturevenemang finns i flera skärgårdskommuner. Nämnas kan "Visor så in i Norden" på Kumlinge, Franciskusfesten på Kökar och "Island in the Sun" på Brändö. I Mariehamn och på fasta Åland finns flera väletablerade evenemang som Orgelfestivalen, Jazzfestivalen och Katrina kammarmusik. Under lågsäsong finns återkommande arrangemang som Winter Jazz

festival, Vera filmfestival och litteraturdagarna. Utöver dessa evenemang finns konstutställningar och teateruppsättningar runtom på Åland.

Alla dessa evenemang borde föras samman i en strategi för kulturturismen på Åland. För att detta rika och mångfacetterade utbud skall kunna utvecklas och marknadsföras krävs att landskapet, turistnäringen och dess organisationer samt företrädare för de olika evenemangen organiseras och ges resurser för att gemensamt samordna och stärka de enskilda evenemangen samt föra dem samman med marknadsföringen av destination Åland. PAF-medlems fördelning till kulturevenemangen bör ses över och olika typer av stimu-

lans och utvecklingspengar bör finnas.

Här har landskapet en viktig roll och ett ansvar för att föra parterna samman. Att skriva turismprogram med jämna mellanrum och efterlysa en massa nya evenemang utan adressat är slöseri med de resurser som redan finns inom kulturturismen. Istället ska regeringen samordna, utbilda, stimulera och ge stöd till samarbete och innovationer.

Socialdemokraterna tycker inte att flera turismstrategier behövs tas fram. Dokument som stannar på byråkraternas hyllor. Nej vi vill att regeringen tar vara på de stora resurser som finns inom kulturlivet och för dem samma med turist-Åland.

Barbro Sundback (S)

MESSA NYAN

Sänd SMS/MMS till 0457-3234444

■ Miljöskadliga värmehål i berg? Det är väl först när man börjar pumpa upp vatten som det finns risk för saltvatteninträngning. Ur en energibrunn pumpar man väl inte upp nånting? Dessutom är berggrunden i Föglö, Sottunga o Kökar och större delen av Kumlinge o Brändö en helt annan än på fasta Åland o Vårdö.
Franziskus.

■ Fel i jordbruksstödet läser jag! Det har jag ju sagt hela tiden! H från inkomstbepröva stöden.

■ SOPA! Det är ett konstigt namn på ett hockeylag! En förening för förlorare? **050.**

■ Håller med om dansen. Vem vet? **040.**

■ Sarda barncykel står längst upp på Parkgatan. Är det nån som saknar den? **040.**

■ Centerstrut? Läter som en köldbitten centerpartist! **050.**

■ Kampanjen har inte gått hem på Mariebad. Inte ens de som tränar regelbundet föregår med gott exempel. Ska det va så svårt att fatta att man inte har badbyxor i bastu? Och att man tvättar underlivet innan man går i bassäng? **040.**

■ Förstår man sig inte på hur en bil håller en viss hastighet ska man kanske inte ha så mycket åsikter om geoteknik? **"Borra medeldjuft".**

■ Håller med dig Nöjda MISE-kund. Sopsortering är en av våra viktigaste framtidsfrågor. Ska vi inte vara tacksamma över vår möjlighet att bidra och ta ansvar? Sluta klaga på detaljer, som kan förbättras. Ansvarfull sophantering kostar pengar! H: **Tacksam betalare.**

■ Inte är jag nåt geni men inte helt blåst heller. Och tänk, tycker att Mise funkar bra! **En annan Jomalabo.**

■ Jag brukar rösta på libbarna, men nästa gång blir det sossarna! **Anna.**

■ Varför skall anti-MISE manifestationen vara på en vardag kl 13:00. Jag jobbar då. Ta en lördag på torget istället. **"äntligen".**

■ Miljoner tack till er alla som gjorde min 40:års dag till något alldeles extra! **Ullis.**

■ Med anledning av den ekonomiska kris och girighet som råder idag ska jag citera Peder Wallenberg: "De historiska grundarna som respekt för andra människor, som individer och medarbetare, socialt ansvar samt en känsla av fairness har ersatts av "de nu gängse värdegrunderna", girighet, maktfullkomlighet och ego. **0457.**

■ Tror MISE har stavat lite fel. Det stavs Miserabelt. Inte Misebladet. **020.**

■ Air Ålands flyg verkar inte vara speciellt LY-DIG. Men mamman är ju knappt fylld 4 år än, så vad kan man begära. **040.**

■ Paff anställda får bonuslön för mera spelberoende-sjukdom som skall ökas. Fingrarna i samhälls-syltburken! **040.**

■ ÅHS lägger ner en fungerande hälsocentral i Godby är det bra för hälsan och miljö och hållbar utveckling? Skärp till er och tänk efter en gång till! **040.**

■ Posten på Åland förnekar sig inte. Fel igen. ...det är en strandbastu på frimärket. Knappast firade Ahtisaari bröllopsresa i en sådan. **040.**

■ Vilken fråga!! I vilken djuraffär...? Dessutom är tidelag förbjudet. **040.**

■ En laddad jägare använder elpatroner?! **050.**

■ Kära dagbok.vaknade med glimten i ögat. Förän jag såg Miskalendern på väggen. Kalla kärar klöste min kropp. Jag smög ut till garaget, hämtade släggan min. Med skakiga ben tog jag mig in. Släggan ven genom rummet, träffade Miskalendern med ett brak som följde. Fick ett hål i väggen. Det kan jag verkligen leva med så länge jag slipper reklam från Mise. **040.**

■ Ja du 040 de beror på hur småll och trevlig pojkvän du vill ha?! **0457.**

■ Varför är det för skillnad om man har häng eller inte? **undrare.**

■ Skamlöst att konsten sätts på undantag vid invigningen av Alandica. **040.**

■ Fantastiskt vilka genidrag som kläcks på småfärjorna! Jag menar, vem hade väl kunnat föreställa sig att lägre fart = lägre förbrukning? Hur är det möjligt?...? **040.**

■ För att ha kvar hälsocentralen i Godby måste man ha flera läkare. 3 st där och inte bara en som jobbar 80%. Ska en läkare ha hand om 7.000 pers.? Det fungerar aldrig! Hur länge stannar den stackaren kvar? Utan läkare kan man lika bra stänga. Ska verksamheten vara kvar måste den fungera fullt ut. **"frågande".**

■ Nu blir jag besviken på dig Roger Nordlund. Jag har alltid trott på dig och dina åsikter. Men att vi skulle tacka ja till Lissabonföredraget utan att få igenom våra krav, är helt ärligt talat blåst. Det är ju nu man har chansen, Finland kommer att få pressen på sig sakta men säkert och

kommer säkert att ge efter. Kolla vad som händer med dubbelbeskattningen, Finland gav efter när man hotade att gå till domstol, så insåg dom att vi menade allvar. Så våga stå på dig Roger och rösta nej. **0457.**

■ Inte kan det vara så jobbigt att vara bonde - de flesta jag känner jobbar heltid vid sidan om! För flere blir det 2 årslöner med bidragen! **040.**

■ Dom med mycket pengar (bla stora bidrag) är första klass! Skärgårdsborna andra klass! Vi vanliga knegare tredje klass! Sjukpensionärer o arbetslösa fjärdeklass! Så är det, så skärgårdsborna är ju andra klass o det är ganska högt på listan ändå! H från tredje klass!

■ Länge leve mjöl från Sovjet! H från mera bröd för pengarna! **040.**

■ Hamnchefen borde ge order om att tömma hundsandlådan på vatten och rensa bort allt ogräs som växer iden. Dessutom är den full med vatten. **040.**

■ Kom igen nu! Man klagar inte på ett professionellt rederi som TallinkSilja är. De har ett perfekt team som alltid är artiga, trevliga och informationsinriktade, för att tillmötesgå oss kunder på bästa sätt. Jag har alltid blivit bra bemött och är helt tillfreds med briljant TallinkSilja. Salut och Lyckosamt är önskar **Elisabeth.**

■ ÅHS kan spara energi läser jag! Genom att göra personalen ännu mera trött då kanske? **050.**

■ Just just, Janis Pavuls! Om alla kunder behandlas lika hos er, det vill säga som insändaren i Nya Åland 17.3 beskrev det finns det goda skäl att bojkotta Tallink Silja. **Pendlare.**

■ Kan inte mogna ålänningar sluta snacka skit? **050.**

■ Äntligen så kommer det några förnuftiga politiker till tals! Nedläggning av Mise! När det nu ska tas fram ett nytt fungerande system, så krångla inte till det. Det ska vara ett enkelt och lättfattligt system, det går inte att ha ett sådant system som Mise envisats med och som ingen förstår sig på. Se nu till att börja från noll, det kommer aldrig att fungera om man fortsättningsvis ska försöka att göra om Mise, lägg ner hela Mise inklusive alla ansvariga. Anlita någon sakkunnig i ämnet! Ta en ordentlig titt på hur det fungerar i t.ex. Lemland, rättvisa avgifter och där har man utökat antalet återvinningsstationer till 26 stycken, (ändå låga avgifter), inte lagt ner dom som Mise gjort, (och höjt avgifterna!). Och därigenom orsakat att det dumpas sopor i naturen, vilket Mise får ta på sig hela ansvaret för. Det här har varit en riktig såpa som pågått i alltför många år, skulle det bli känt utanför Åland så skulle nog många fundera hur det riktigt är ställt med Ålänningar, om alla har Kumlingesjukan eller vad som är fel. Lycka till med detta nu Liberalerna, och förankra innan ni tar beslut hur det nya ska se ut! **A08.**

HÄLGE

ZITS

” Först i nästa riksdagsval om två år utvärderar väljarna regeringens arbete, inte nu då det är på hälft. HBL PÅ LEDARPLATS.

ledare

Nina Fellman
Epost: nina.fellman@nyan.ax
Telefon: 528 441

Näst sista ordet Patrik Dahlblom

Det blev den dyraste filmvisningen

Hurra för Ålandica. Tyck vad ni vill om den kantiga fasaden och om loungeinredningen som ger litet flygplatsbyggnader. Jag har bestämt mig för att det här blir bra, och att de mycket begränsade skattemedel jag bidrog med under byggets gång blev väl placerade.

Som privatperson hade jag aldrig blivit inbjuden till lantrådets vårvintermottagning här om veckan. Men jag hade helgjour, och då fick jag sitta där bland de riktiga gästerna och njuta av musikprogrammet i den stora konsertsalen.

Allting lät bra. Det enda som saknades var en konferencier som kunde presentera musiker och sångare. Nu var vi nog många som satt där i mörkret och försökte se vad det stod i festprogrammet, när vi inte med största möjliga tystnad såg **Tony "Trumman" Mattsson** gå fram och tillbaka på scenen med stolar och mickstall i sina jeans och dreadlocks.

En annan trist sak, fast det kunde lantrådet inte ställas till svars för, var att jag inte hann sitta kvar till slutet. Dels missade jag Ålänningens sång. Men framför allt gick jag miste om buffén som serverades efter konserten.

Det hänger ihop med de många fattiga åren då jag kallade mig högskolestuderande. När det bjuds skall man äta, för vem vet när man får se riktig mat nästa gång? Till Pirkkas försvar måste sägas att bakeoff-ciabattan som jag avnjöt ensam några timmar senare var ganska god.

I lördags gick jag tillbaka till kk-huset. Nu var det kortfilmsfestivalen Vera och jag och särbon skulle se dokumentären Drottningen Och Jag, om regissören **Nahid Perssons** möte med Irans exildrottning **Farah Diba**.

Det var med bred marginal den dyraste filmvisningen vi varit på.

Först var det garderobsavgiften på två euro per person. Det är helt i sin ordning, dom tar minst lika mycket på kungliga operan i Stockholm. Men lågbudgetmonstret i mig vaknade till liv en stund senare när jag såg att det fanns gratishängare en våning upp.

Biljettsystemet funkade så att man kunde köpa ett filmpass för 15 euro (det var litet billigare för medlemmar) som gav inträde till alla visningar den dagen.

Det är inte mycket pengar i det stora hela och det skulle visas en film till senare på kvällen. Men det var en "sneak preview", en förhandsvisning, som inte var öppen för allmänheten. Ville man se den så krävdes ett medlemskort i filmklubben Chaplin för 10 euro per person.

Inte mycket pengar det heller. Men vi blev inte medlemmar den här kvällen, som kulturellt sett spårade ur totalt för min del. Framåt midnatt satt jag framför tv:n och var icke-produktivt irriterad på att mezzosopranen **Malena Ernman** sänkt sig till schlagernivå, och att hennes kompositör **Fredrik Kempe** snott samma låt två gånger. Och för det belönas han med en finalplats i Eurovision Song Contest.

Håll ögonen öppna i nästa års uttagningar. Det måste finnas någon klassiskt skolad åländsk sångare eller sångerska som kan tänka sig att sjunga min Nessun Dorma-ripoff. Hallå, **Björn, Tessi, Jenny & Co!** Ni vet var jag finns. Tillsammans kan vi svälja stoltheten.

En god samregering kräver lite förtroende

Samlade. Här är regeringen tillsammans, men hur är det egentligen med samarbetet mellan respektive partier. Arkivfoto: ANDREAS DIENERT

Hallå, centern, hallå! Var är ni?

I åländsk dagspolitik är det i dag ett parti som lyser med sin frånvaro mer än andra, och det är Åländsk center. Förutom den ständigt närvarande **"Britt Lundberg** på presskonferens" är det inte mycket liv i luckan, särskilt inte tillsammans med de liberala regeringskumpanerna.

Partiordförande **Thörnroos** vaknade till liv med ett ruck när liberalerna bestämde sig för att skrota Mise, och sade ifrån på skarpen i ett par insändare **mot** liberalerna. Centerministrarna i regeringen svarar på frågor, men knappast mer.

I lagtingsdebatten fraterniserar centerledamöterna, med **Gun Carlson** i spetsen, ogenerat med oppositionen. Talman **Roger Nordlund** skyntar ständigt i kulisserna, inte nödvändigtvis som regeringsförespråkare.

När oppositionen avfyrar kanonerna mot regeringens oförmåga att leverera en tilläggsbudget så är det inte regeringen som ger svar på tal, utan finansminister Perämaa och den liberala lagtingsgruppen.

Det är inte de konflikter som förekommer som väcker uppmärksamhet, det är trots allt att vänta när två partier samregerar, utan avsaknaden av gemensamma diskussioner och utspel.

Det är inte regeringen som kämpar med tilläggsbudgeten, utan den liberala finans-

ministern. Det är inte regeringen som når framgång med dubbelbeskattningsfrågan, utan lantrådet **Viveka Eriksson**.

Det är inte regeringen som driver golf frågan, utan liberalerna och centern på varsitt spår.

Vad säger detta oss? Antingen att det är liberalerna som är den aktiva och drivande parten i landskapsregeringen, och att centern saknar kapaciteten att göra det. Eller att centern inte vill vara med och driva en liberalt dominerad finanspolitik.

Som vanligt är det ekonomin som är den centrala frågan, och vi har nu i landskapsregeringen två stora partier som bägge uppvisar rätt dåliga meriter på att driva en återhållsam ekonomisk politik. Centern har suttit vid makten i många, många år utan att lyckas strama åt någonting, och liberalerna har haft notoriskt svårt att skära i offentlig sektor, där man har största delen av sitt väljarunderlag.

Lägg därtill en osedvanligt samstämmig opposition och man börjar se konturerna av ett regeringsalternativ där centern manövrerar ut liberalerna och bildar regering med FS, Obunden samling och socialdemokraterna.

Detta är naturligtvis en ren spekulering, baserad på aningar och stämningar, men med tillräcklig bas för att lyfta upp frågan. Om det

ska bli ett regeringsskifte före valet så bör det bli nu, annars sitter denna regering perioden ut. Lågkonjunkturen gör all ekonomisk politik till ett politiskt högriskprojekt, vilket kan minska viljan hos de två äldsta rivalerna i åländsk politik att ta ansvar tillsammans.

För tydlighets skull bör sägas: en regeringskris nu vore förmodligen inte bra för Åland. I ett läge där landskapet verkligen behöver samstämmighet och långsiktighet vore det rentav destruktivt med en regeringskris och allt det råvspel som därtill hör.

Ett väl menat råd alltså till Åländsk center. Ni har satt er på pottan. Sitt där nu, tills jobbet är gjort, och visa att ni menar allvar.

Och, bästa liberaler. Ni har så svårt att lita på andra än liberaler. Försök ändå. Det finns en hel värld där ute med snälla människor. Testa Facebook.

Nina Fellman

KOMMENTERA LEDAREN PÅ

nyan.ax

Nya Åland

Grundad 1981.
Utkommer måndag, tisdag, onsdag, torsdag och fredag.
Medlem av Tidningarnas förbund.
Kontrollerad upplaga 2007: 7.349 ex.

FÖRLÄGGARE
Nya Ålands Tidningsaktiebolag
ADRESS
Pb 21, 22101 MARIEHAMN
Uppgårdsvägen 6
Öppet mån-fre kl 8.30-16.15
KONTAKTER
Tfn (018) 23 444 (kl 8.30-16.15)
Nyhetstips: Ring, skicka SMS eller MMS 0457 323 4444
e-post: redaktion@nyan.ax
Nya Ålands hemsida
www.nyan.ax

Annonsavdelning och administration: fax (018) 23 450
Redaktion: fax (018) 23 449
DISTRIBUTION
Vid utebliven tidning ring Posten tfn 22 777 vard kl 7-14 övriga tider telefonsvarare.
Nya Åland: tfn 23 444 vard kl 8.30-16.15.
REDAKTIONEN
Chefredaktör & ansvarig utgivare: Nina Fellman
fn (018) 528 441
nina.fellman@nyan.ax

Nyhetschef:
Anna Björkroos/Malin Tillström
tfn (018) 528 442
sport@nyan.ax
redaktion@nyan.ax
Arkiv: Marita Smeds
tfn (018) 528 465
arkiv@nyan.ax
Familjeredaktör:
Kiki Alberius-Forsman
tfn (018) 528 451
Kulturredaktör: Jan Kronholm
tfn (018) 528 466
kultur@nyan.ax

Sportchef: Johan Larsson
tfn (018) 528 462
sport@nyan.ax
ANNONSAVDELNINGEN
Delice Lindegren
tfn (018) 528 457
annons@nyan.ax
ADMINISTRATION
VD: Stefan Norrgrann
tfn (018) 528 447
stefan.norrgrann@nyan.ax
Ekonomichef:
Katrin Lindqvist tfn (018) 528 446

Prenumerationer:
Margareta Sävstrand
tfn (018) 528 443
prenumeration@nyan.ax

TRYCKERI Consa Print AB,
Mariehamn, ISSN 0359-1414

PRENUMERATIONSPRISER
1.2.2009
Fortlöpande helår..... 189 €
halvår..... 97 €
kvartal 49 €

STOPTIDER FÖR ANNONSER

Publiceringsdag	Efter text & mindre annonser	Annoser större än 600 mm	Färg annonser
Månd	fre kl 12	tor kl 14	fre kl 14
Tisd	mån kl 12	fre kl 14	fre kl 14
Onsd	tis kl 12	må kl 14	må kl 14
Torsd	ons kl 12	tis kl 14	tis kl 14
Fred	tor kl 12	ons kl 14	ons kl 14
Lörd	tor kl 14	tor kl 12	tor kl 12

Target: onsdagar kl 12.00.
Tel. 0600-9-1219. 5,05 €+Isa
Kartorna i Nya Åland är publicerade med tillstånd av Lantmäterverket. © lantmaterverket, tillstånd nr 364.

Stjärnartister på Silja Galaxy!

Nanne Grönvall 19.3, E.M.D 21.3, Scotts 25.3 och 15.4., Markoolio 11.4. Boka din rundturkryssning nu! Fr. 13 €/person

För bokning: Tallink Silja, tel 16711. Biljetter som löses ut i resebutiken eller i hamnen tillkommer en serviceavgift på 5 €. Rätten till ändringar förbehålles. Begränsat antal platser.

Skoj med Alfons Åberg!
Skepp o'hoj alla barn! Jag har flyttat ut från Ålands Museum, men är kvar på M/S Eckerö. I Alfons Kajutan finns rum för bus och skojiga påhitt. Kom ihåg att prova min fina helikopter. Vi ses ombord!

Turlista t.o.m. 30/4 2009 (lokala tider)

Från Eckerö	Alla dagar		13.30	18.30	Extraturer: Från Eckerö tors 9/4 och tis 14/4 kl. 8.30. Från Grisslehamn ons 8/4 och mån 13/4 kl. 20.00.
	Fredag-måndag	8.30	13.30	18.30	
Från Grisslehamn	Alla dagar	10.00	15.00		
	Torsdag-söndag	10.00	15.00	20.00	

Buss: Till Stockholm Cityterminalen vid alla båtankomster. Från Stockholm Cityterminalen 2 timmar och 15 minuter före alla båtavgångar. Till Uppsala 13.30- och 18.30-turen. Från Uppsala Hjalmar Brantingsgatan (Willy's) kl. 8.00 och 13.00 till 10- resp. 15-turen. Från Mariehamn, Bussplan 1 timme före båtavgång. Till Mariehamn efter båtankomst.

Bokning: tel. 28 300, växel 28 000, Grisslehamn 0175-258 00
Bokning även på www.eckerolinjen.ax

ECKERÖ LINJEN
Torggatan 2, 22100 Mariehamn

Ta en paus...

Alla dagar	M:hamn	Sthlm
	10:00	→ 15:45
	Sthlm	M:hamn
Sönd-Onsd	18:00	→ 02:00
Torsd-Lörd	18:00	→ 03:30

BIRKA PARADISE
Bokning tel 28 040 www.birka.se

FINLANDS BÄSTA WEBBSÄTTNING
No.1
2009

nyan.ax
enligt tidningarnas förbund

ÅLANDSTRAFIKEN t o m 16.4.2009

Rosella måndag-torsdag

M:hamn	Kapellskär	Stockholm
08.00	09.15	ca 10.45 C
16.00	17.30	ca 19.00 C
15.30	12.00	10.10 C
22.00	19.00	17.10 C

Rosella söndag

M:hamn	Kapellskär	Stockholm
12.00	13.15	ca 14.45 C
18.30	19.30	ca 21.00 C
17.30	14.00	12.10 C
23.00	20.00	18.10 C

Buss Stö-Kap avg från Cityterminalen 1h 50 min före fartygets avg. Buss Norrtälje-Kapellskär ca 45 min före fartygets avg. Aven buss Kap-Stö (färdtid ca 1h 20 min) efter fartygets ank. Bussen går via Norrtälje.

Endast direkt bussanslutning till Uppsala från Rosellas ank. till Kapellskär kl 17.30* samt till Rosellas avg. kl 12.00*. Bussen avgår kl 10.15* från Uppsala, Hjalmar Brantingsgatan/Tycho Hedéns väg.
*Söndagar från 21/9 ansl. till Rosellas ank. kl 19.30 samt avg. kl 14.00. Bussen avg. kl 12.15.

Rosellas påskavvikelse: Skärtorsdagen 9.4. Högsåsongstidtabell avgång MH: 07.30, 12.45 och 18.30. Avgång Kapellskär 09.00, 15.00 och 20.00. Påsken 12.4. Söndagsturista avgång MH 12.00 och 18.30. Annandag påsk 13.4. Söndagsturista avgång MH 12.00 och 18.30.

Åland-Stockholm dagligen

ÅLAND	STOCKHOLM
01.10 L	06.30
04.35 M	09.40
09.55 ¹⁾ M	15.30
14.25 M	18.55
14.10 M	07.45
23.35 M	16.45
07.45 M	18.00 ¹⁾
03.20 L	20.10

Åland-Finland dagligen

ÅLAND	ÅBO/H:FORS
03.30 L	07.35 Åbo
14.25 M	19.50 Åbo
23.45 M	10.00 Hel
14.10 M	08.45 Åbo
01.00 L	21.00 Hel
04.25 M	17.30 Hel

M= Mariehamn
L= Långnäs

VIKING LINE www.vikingline.ax

ONSDAG 18 MARS 2009

dagens ålänning

”Hela Sverige flaggar på min dag”

Vi fångar dagens ålänning **Michael Hellsten** i Nyans reception där han fyller i en ”Vi firar”-lapp. Det är nämligen många födelsedagar som väntar i hemmet i Jomala Önningeby.

–Min dotter **Mimmi** fyller 13 år snart, säger han.

Vad får hon i present?

–Det är för tidigt att berätta!

Sonen **Mathias** fyller dessutom 16 år den 7 april och sambon **Marica** fyller år bara två dagar före.

–Det blir mycket firande nu.

Men du fyller vid en annan tidpunkt?

–Jag är född 6 juni, så jag brukar säga att hela Sverige flaggar på min dag!

Vad arbetar du med?

–Jag jobbar på Transmar där jag är chaufför. Jag kör utanför Åland.

Är det inte nervöst att köra på nya orter?

–Jag har hållit på så länge nu, så för mig finns inget nytt. Det blir två, tre resor i veckan så totalt mellan fyra och sex resor tur och retur.

Hur fördriver du tiden ombord på färjan?

–Det blir bara att sova och äta.

Vad gör du när du är ledig då?

–Allt det jag inte hinner göra annars, som att umgås med familjen. Jag är ledig var tredje vecka och då blir det mycket att skjutsa på barnen. De håller på med allt möjligt, som innebandy, fotboll och gymnastik.

Mycket firande. Michael Hellstens familj fyller år dagarna efter varandra. Det blir mycket firande i hemmet i Önningeby.

Foto: JONAS EDSVIK

Du som rör dig längs vägrenarna, har du sett några vårtecken?

–Nej, bara att det är blött och slaskigt – och det är väl ett slags tecken? Men jag tycker inte om vinter, det ska vara sol och värme. Eller rejäl vinter, jag skidar gärna. Det här från dag till dag-vädret kan jag vara utan.

Vem vill du hälsa till?

–Alla som jag känner. Och till födelsedagsbarnen!

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax
tfn 528 478

vädret

Onsdag

Torsdag

Freitag

I går kl 14

	temp.	moln.
Jomala	+2	☁
Åbo	+1	☁
Helsingfors	+2	☁
Stockholm	+4	☁

Max/min temp. 10.3 - 17.3. klo 8

	max.	datum	min.	datum
Jomala	+2,8	15.3.	-2,1	11.3.
Åbo	+1,9	15.3.	-3,5	14.3.
H:fors	+3,0	14.3.	-2,6	16.3.

*=Dagar saknas temp. moln.

För ett år sedan

Jomala	+2
Åbo	+0
Helsingfors	+2

Utomlands i går

Köpenhamn	+9	Madrid	17
Oslo	+8	Rom	15
Bryssel	12	Aten	16
Moskva	+5	Las Palmas	21
London	13	Phuket	32
Paris	15	Peking	21

Vattenståndet i går kl 14

Åbo	-14 cm
-----	--------

Solen i dag

	Upp	Ner
Mariehamn	6:51	18:48
Helsingfors	6:31	18:28
Stockholm	5:58	17:56

METEOROLOGISKA INSTITUTET www.meteorologiska.se

Värdertjänsten Tel.060010600 3,95 /min +Isa

dagens rätt

Crepes med champinjoner

- 7 dl lättmjölk
- 3 ägg
- 2,5 msk rapsolja
- 3 msk havrekli
- 0,5 dl grahamsmjöl
- 3 dl dinkelsikt, eller vetemjöl
- 0,5 tsk salt
- 1 dl riven ost
- Champinjonstuvning
- 150 gram champinjoner
- 1 finhackad gul lök
- 1 msk flytande margarin
- 1 msk vetemjöl
- 2 dl matlagingsgrädd

Sätt ugnen på 200 grader. Vispa samman äggen med lite mjölk. Tillsätt sedan resten av mjölken och vispa ner allt mjöl och havrekli. Tillsätt rapsolja och saltet. Vispa ihop och grädda plättar i teflonpanna. Du kan också köpa färdiggräddade plättar. Fräs champinjoner och löken i smöret utan att de tar färg. Sikta över mjölet, håll på grädden och koka ihop till en stuvning. Smaka av och fyll pannkakorna med stuvningen. Lägg i en ugnsförm och strö över lite riven ost. Gratiner till osten har smält och fått lite färg

TIPSA 0457 313 4444

MESSA 0457 323 4444

RING 018 23444

NYHET!

FLORA

Vit, frost & plommon

9€

Bromark's
PRESENT & INNEBANDNING

Torggatan 1 tel/fax 13 174
Öppet: vard 10-17, lörd 10-14

NYINKOMMET!

Billnäs skrivbordsstol 180€
Rokosoffa + 4 stolar
(antik) 600€
Soffa + 2 fåtöljer 40-tal
(renoverings objekt) 150€
Rökbord med mässingsbricka
..... 120€
Bortslumpas 3+2 soffor 100€

Ann-Gerds Antik
Godbyvägen 11
Tel. 21 099, 0457 0694 143
www.anggerdsantik.com
Öppettider: Mån stängt,
ti-fre 10-18, lör 10-14

Vi firar 5 år
med ett **super**
erbjudande till alla kunder

1/2 priset
på all digitalbildbeställning

Nu är det perfekt tillfälle att rensa hårddisken. Beställ **NU** via fotoplus.ax eller i butiken i kioskerna. **Det är superenkelt.**

Välkommen in önskar Michele och Henry
Kan ej kombineras med andra erbjudanden.

FOTO Plus!
Torggatan 1, tel 14 200

Som man bäddar får man ligga...

Matisse RESÄRSÄNG
inkl bäddmadrass 90x200
NU 195€

Fanny SÄNGBORD
NU 149€
Gäller lagervara

TÄCKEN
Pris från **19€**

KUDDAR
Pris från **8€**

MÖBEL-City
G. Godbyvägen. Tel 21 165, fax 19 544
Öppet: måndag-fredag 8.30-17, lördagar 10-14

OLJEBYTARE 6 L TANK
Vakuumpumpen suger upp motoroljan genom oljestickans håll. Behållaren rymmer 6 liter och töms mycket enkelt.

29,-

HOLMBERGS
TEKNIK • KVALITET

Godbyvägen tel. 23 555 www.holmbergs.ax

ALKOLÅS

Alcolock V3 – ett tillförlitligt och manipulerings säkert alkolås som effektivt förhindrar en onykter förare att starta fordonet.

AL-AGENTUR
Tel 0457 343 5254
E-post: info@alkolas.fi